

382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

BS"D • Vo. 2 | Issue 24 | No. 73 • MONSEY: Candle Lighting - 6:43 • Shabbos Ends - 8:15 (72 min past shkiah) • March 14, 2020 • 18 Adar, 5780



**DIVREI TORAH FREELY PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST** 







"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

# PARSHAS KI SISA



**ENGLISH DIVREI TORAH**  ANFEI EREZ • TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID PENINIM ON THE TORAH · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

# SPONSOR A DVAR TORAH

# SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

#### Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opporuntity to sponsor weekly Divrei Torah.

The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, l'eiluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.





# פרשת כי תשא-פרה

any of us remember the absolutely classic interpretation we heard long ago to explain an enigmatic Medrash in Parshas Chukas that connects to the חטא העגל. We know the Chazal from Rashi (Bamidbar 19:22) quoting Reb Moishe Hadarshan showing the steps of correlation. The Medrash wonders that all the Karbanos are male while the פרה אדומה is female. Explains the Medrash with a Mashal: the son of a maidservant created a mess as all diaper-clad infants are wont to do, in the palatial palace. The king declared: let the mother come and clean away and launder what the child relieved himself of. So too, said Hashem, let the mother (Parah) come and serve as a כפרה for the calf- חטא העגל. Our astonishment need not even be stated as we marvel at Chazal's coupling of these two events together.

The Bais Halevi (Ki Sisa s.v. והנה בהמבואר) leads us to understand not just this Chazal but the יסוד of Yahadus in its entirety. The פרה אדומה is the stereotype of חוקים – as the preface to the Parsha in Chukas states – זאת חוקת התורה the kind of Mitzvos whose reason in beyond us. It is the ultimate Dr. Jekyll and Mr. Hyde - helping those that were טמא to become טהור and all the while making those that were טהור טמאים into טמאים . How is it possible for one entity to carry within itself such conflicting, adversarial powers? In fact, the Medrash in Chukas quotes Shlomo Hamelech who attempted to learn and fathom the reasons behind all of the Mitzvos. By his own admission, he succeeded in all of the Mitzvos but was stumped by פרה אדומה. His report of his mission was "I tried - but והיא רחוקה" I am still distant, foreign and remain still undiscovered. Why is that true? Would we say that on a test that has 613 questions and we got the right answers to 612 of them - we are distant? We are nearly perfect! Teaches us the Bais Halevi that Shlomo understood that the limits of the smartest of all men just can't reach and fully fathom ALL of it, which means that his answers to the 612 were also faulty because knowing the שכליות – logic of the Torah cannot have any gaps. I was Zocheh to hear from Rav Chaim Shmuelevitz ZT" L that צדקו יחדיו – if you are able to comprehend ALL

of them יחדיו then you can see how right they are – צדקו. Shlomo perceived that missing EVEN ONE means all of his efforts fell short and ended in פרה. So והיא רחוקה ממני. is presented as being התורה the entire Torah and every inherent Mitzvah as being something - with all our intelligence and genius - we won't get the full picture ourselves. The חטא העגל was perpetuated by the fact that Moshe said he's coming back and at the time we thought he should have returned - he did not. We reasoned he is not coming at all. So left to our own devices, we came up with the idea that an עגל is what the hour needs and we know "the rest of the story". We relied on what the wisdom of limited man could consider. When we do the פרה אדומה, doing the ultimate חק, doing things that we don't understand only because that is what Hashem has instructed us to do, it is a כפרה for relying on our own שכל.

It is well known that the Sefer Hachinuch in giving us the background for all the Mitzvos does not attribute them as THE REASON for the Mitzvah. He only suggests things as being משרשי המצוה - THE ROOT from which the Mitzvah with all its myriad of כוונות – emanate from.

We unfortunately know the source for some of the factions of Klal Yisroel, MAY have had what they thought were reliable ideas for Jews to do - but we know of the disaster that the reform, the Maskilim, the Yiddishisten (you can fill in the blanks) have wreaked upon us. Hashem Yerachem upon the vast majority of Jews that are the קרבנות of such empty strategies that drew them away from the 'רצון ה. The lesson of פרשת פרה must be that we are ready to sacrifice our own intellect to the superior intellect and wisdom that Hashem injected into our Torah and Mitzvos.

May we all be Zocheh.

MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have



chosen to pursue the path of Zevulon while rooted in the tents of Yissochor. B"h they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod. For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM











#### They arose early the next day – וישכימו ממחרת

Two men entered a small Jewish villages passing through the streets and shouting, "Help! Help!". The people gathered around them to find out what happened, and the men told them that a group of bandits living outside the town grabbed them and their friends and wanted to kill them. The bandits would only set them free on one condition, the Jews had to pay them 1,000 rubles ransom per person and only then would they set them free. When the Rav of the village heard this, he immediately called for the gabbai tzedakah and he gave him the following list: From Yaakov the milkman collect twenty ruble. From Moshe the tailor thirty. From Beryl the water-drawer fifteen. From Yitzchak the wealthy man two hundred. And so on.

The *gabbaim* left with the directive of the Rav. After a short time, they returned with all the money in their hands. The Rav was amazed at how they had collected the money so fast, the *gabbaim* told him that every man on the list that they approached doubled what the Rav budgeted for him. When the Rav heard this, he ruled that they had to return the money to the residents and instead he called over several able-bodied men and instructed them to go out of the town and beat up the bandits, the people with them, and the Jews that were being held. When they began beating those unfortunate 'Jews', suddenly their beards and *peiyos* fell off. They explained that they were trying to take advantage of the Jews who were willing to keep the mitzvah of redeeming hostages.

The people returned excited and they said, "We didn't know that our Rav had Ruach HaKodesh". Their Rav replied, "I don't have Ruach HaKodesh, but I have a kabbalah from our Rabbis that everything in sanctity has difficulties and hindrances, and when I saw how easily the money was raised, I understood that there is no mitzvah here."

It states by the incident of the Golden Calf (32:6) 'וישכימו ממחרת' 'they arose early the next day' and Rashi explains, 'Satan roused them so that they would sin'. This is a great teaching for us. Sometimes we sigh about how hard it is to get up in the morning or to strengthen ourselves against the yetzer for other things. According to what we see here, these difficulties should make us happy, for if we have no difficulty, it is possible that we are not going in the correct path, for when the Satan wants us to sin chas v'shalom, the Satan helps us and does not stop us. If it blocks us, then this is a sign that we are doing good things!

- Tiv HaTorah – Ki Sisa



#### 'Who acts wondrously' – 'מפליא לעשות'

There are many stories told about R' Yeshaya ben R' Moshe of Kerestir. One about a *shidduch* for an older boy who immediately upon returning to Israel found a *shidduch* and became engaged within forty days of visiting the *kever*. Another one about someone who prayed because his business was in complete collapse and when he returned it was revealed that his worker who wanted to be his partner was fooling him and was stealing all the profits. He was only able to deal with it after davening by the Tzaddik which opened his eyes and he was able to save the business.

This time I will tell a story about a man who traveled to pray by the *kever* of the Tzaddik. Late one night, he landed in Hungary and approached the car rental agency to get the car that he reserved. The car was waiting for him, but when he wanted to pay with his credit card, they asked him to enter his code to complete the transaction. However, since in Israel one does not need a code, he did not know his code. He tried to remember, and he punched in a number that did not work. He tried his luck again with another number and again it was rejected. The agent warned him that he only had one more try and if it was wrong, his account would be locked.

Now he feared that he would be stuck at the airport without being able to go to the *kever* so he stood in prayer that the merit of the Tzaddik who he was going to would help him find the correct number. He checked his cell phone until suddenly, he found the code he was looking for. With shaking hands, he punched in the number, but it did not take. Giving up, he went out to find another traveler who might give him a ride. Walking no more than 20 meters, the agent called after him that the card went through and everything was fine. Happy and grateful, he got the car and drove straight to the holy *kever* of the Tzaddik to pour out his request.

On his way back, he wanted to buy a bottle of something to quench his thirst. He took it and paid with his card and when they asked for his code, he entered it, but it was rejected. He again punched in the code and again it was refused.

He then realized that the code had been wrong by the car rental agency as well, but it was another wonder in the merit of the holy Tzaddik, R' Yeshaya ben R' Moshe, his merit should protect us and all of Israel, *amein*.





# ויגבה לבו בדרכי ה' His heart was elevated in the ways of Hashem



#### He who is happy with what he has – השמח בחלקו

Regarding the mitzvah of donating the holy shekalim for the building of the Mishkan and the offering of the *karbanos*, our Torah states that every man of the Children of Israel must give a half shekel, by the holy shekel — no more, no less — as a donation to the service of Hashem in Ohel Moed. It would be appropriate to understand why specifically a half shekel, just the opposite, in honor of the House of Hashem and its upkeep they should have donated more, at least a full shekel, so why did the Torah state 'half a shekel'?

Perhaps we can read between the lines and learn something that is relevant to every Jew — although everybody must demand of himself to be complete in the service of Hashem and to keep every mitzvah in all its details as it was given at Sinai. Nevertheless, one need not be sad when he sees that he cannot do it as wholeheartedly as he wants, the opposite, he sees that his mitzvos are deficient, rather, he should be satisfied and happy with the portion of *avodah* that he did.

This is hinted at (30:12) כי תשא את ראש בני ישראלי – 'when you will take a census of the Children of Israel', that is when a person is down because he has not kept mitzvos or done things wholeheartedly as is fitting, and he even is missing a spiritual feeling – something which causes him to become lax chas v'shalom in the work of Heaven and to abandon the avodah of Hashem. Then, he should get up, be encouraged, and raise his head and heart knowing the command of Hashem 'דה יתנו מחצית השקל' – 'this is what they shall give, a half shekel' to teach that completeness is not just dependent on him alone, rather, it is incumbent on every person to do what he can, and as for the rest, the Torah makes it as if he has already completed it. And so, from this half the Mishkan was built and from it the karbanos were offered, as they were very significant up Above.

#### שפלות המרומה – The uplifting lowness

Not only this, but he should not feel depressed because of this in that he has not done as much as he wanted to in the avodah of Yisbarach Shemo. Similarly, one who has done everything properly should not feel arrogant since arrogance makes one distant from the Creator as is stated by every arrogant person - HaKadosh Baruch Hu says (Arachin 15b) 'I and he cannot dwell together' - one who glorifies his humility is shameful to Hashem, even if his purpose is 'to make others jealous of his wisdom'. You must say to this individual: "When is jealousy of a scholar a good thing? When he increases wisdom but not when it comes from a lack of wisdom." It states (30:15) העשיר "לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל – 'The wealthy shall not increase and the poor shall not decrease from the half shekel' - that is, one should not lessen himself by only doing half the avodah, rather, "ויגבה לבו בדרכי - 'His heart was elevated in the ways of Hashem' (Divrei Hayamim II 17:6), Hashem wants have a service and He does not demand completeness, the person must just do what he can.

Inappropriate humility causes a loss for the Nation of Israel, they fulfill (Mishlei 18:9) 'גם מתרפה במלאכתו אח הוא לאיש – 'One who grows lax in his work is also a brother to the master of destruction'. It is famously known that the destruction of the Bais HaMikdash came about because of the humility of Zachariah ben Avkoles (Gittin 56a) – this humility caused the destruction of our House and the burning of our Sanctuary and our exile from our land.

#### Who discerns and listens – מבין ומאזין

After forty days and nights, Moshe Rabeinu stood ready and prepared to return after receiving the Torah from the One Above, then the Children of Israel stumbled by making a Golden Calf – the work of the Satan through his jealousy, it could not stand to see the Children of Israel in their glory and it caused them to stumble with the severe sin of idolatry which is equal to the entire Torah.

HaKadosh Baruch Hu tells Moshe (32:7-8), לך רד כי שחת עמך סרו מהר (Go, descend, for your nation has degenerated. They have strayed quickly from the way that I have commanded them; they have made themselves a molten calf'. And so, when Moshe descended, he heard and saw the calf and the dancing and he threw the two *luchos* of the covenant from his hands as if to say: "Since you served Idolatry, you are exempt from all the mitzvos in the Torah *Rachmana litzlan*, just as you would be forbidden from eating the Pesach so are you exempt from the entire Torah.

After destroying the calf and punishing the worshippers accordingly, Moshe Rabeinu approached and stood in prayer and beseeching before the Omnipresent pleading for his nation Israel that despite their falling down with this sin and this is what he said (32:31), 'אנא '' '' הם אלהי זהם '' i implore! This people has sinned a great sin and has made for themselves a god of gold'. Moshe Rabeinu added to the severity and greatness of the sin more than the Creator told him. When HaKadosh Baruch Hu told him, "They have strayed quickly from the way", Moshe added on his own, "This people has sinned a great sin". We must understand why when the trusted shepherd was standing deep in prayer for the sake of the Children of Israel and with great devotion for Klal Yisrael, did he ask to have his name removed from the Torah if chas v'shalom He did not forgive them for their sin – to speak as he did about Israel.

There is a moral lesson to be learned here regarding bein adam lechaveiro — interpersonal relations. When a person wants to unburden himself from the hardships that happen to him by telling someone else, he wants the other person to be attentive to him and not to be pushed off with the wave of a hand. He wants to be heard and listened to, so he embellishes the details. In this way he feels that the other one knows his pain, and this spreads goodness and kindness between them, and he will see that the 'kingdom down here is like the Kingdom Above', therefore Moshe enhanced the issue to be heard by the Almighty.

#### כח התפילה – The power of prayer

Truly, Moshe Rabeinu begged and pleaded for Israel to be forgiven for the sin, he was answered and promised (33:2-3) ושלחתי לפניך מלאך... אל ארץ זבת חלב ודבש' – 'And I will send an angel before you… to a land flowing with milk and honey', and the Omnipresent comforted him (33:14) 'פני ילכו והנחתי לך' (My face shall go and I shall provide you rest' and (33:19) 'ווונתי את אשר אחן ורחמתי את אשר אחן ורחמתי - 'ו shall show favor when I shall show favor, and I shall have mercy when I shall have mercy'. He even commanded to be oleh regel three times a year. Although the Bnei Yisrael were at a low level and deserved to be finished off, still, with the power of prayer they earned rest and the second luchos. We find the greatness and importance of prayer which needs daily encouragement as it states in the Gemara (Berachos 6b) on the posuk (Tehillim 12:9) 'כרם זלות לבני אדם ' when baseness is exalted among the sons of man', these are things that stand at the pinnacle of the world - like prayer that rises up - but which people treat lightly. A person must constantly consider the importance of prayer, aside from the great merit that we have by standing before the great awesome King, with proper prayer we merit that Hashem answer all our requests for good.







# Combining the Insight of the Toldos Yaakov Yosef with the Insight of the Chasam Sofer

# The Parah Adumah Teaches Us that Sometimes a Tzaddik Has to Descend from His Spiritual Level to Purify Those Who Are Impure

In honor of the upcoming, special Shabbas Kodesh, known as Shabbas Parah, it is fitting that we establish a connection between the weekly Torah portion—parshas Ki Sisa—and the special Maftir designated for parshas Parah detailing the mitzvah of the Parah Adumah. In parshas Ki Sisa, we read about the tragic event of "cheit ha'eigel," whose consequences haunt us to this very day. It is written (Shemos 32, 34): "וביום פקדי ופקדתי עליהם" "סאתם —on a day that I make an accounting, I shall bring their sin to account against them. Rashi comments: Always, whenever I shall make an accounting of Yisrael's sins against them, I will hold them accountable to some small degree for this sin along with the other sins; there is no punishment that comes upon Yisrael which does not have in it some retribution for the sin of the eigel.

Conversely, in parshas Chukas, we read about the mitzvah of Parah Adumah, which provides atonement for the "cheit ha'eigel." As it is written (Bamidbar 19, 1): זידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר, דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה "אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול —Hashem spoke to Moshe and Aharon, saying: This is the statute of the Torah, which Hashem has commanded, saying: Speak to Bnei Yisrael, and they shall take to you a completely red cow, which is without blemish, and upon which a yoke has not come. Rashi (ibid. 22) comments in the name of Rabbi Moshe HaDarshan that everything written about the Parah Adumah alludes amazingly to the "cheit ha'eigel" and its atonement:

"They shall take to you": From their own. Just as they removed golden rings for the "eigel" from their own, so should they bring this for atonement from their own. "Parah Adumah": Rashi compares the situation to the son of a maidservant who soiled the palace of a king. They said, "Let his mother come and wipe away the excrement." Similarly, let the "parah" (cow) come and atone for the "eigel" (its calf). "Red": In keeping with the passuk (Yeshayah 1, 18): "If they (your sins) will be as red as scarlet dye," which implies that sin is **called red. "Perfect":** It had to be perfect, because it is symbolic of Yisrael before the sin of the "eigel"; let it atone for them, correcting their blemished state and returning them to their state of perfection. "Upon which a yoke has not come": Just as they removed the voke of Heaven from upon themselves.

Thus, we learn that every single generation requires atonement for the "cheit ha'eigel." HKB"H always holds us accountable to some minor degree for that historic sin. Therefore, it is with great pleasure that we will establish a connection between the reading of parshas Ki Sisa that chronicles the "cheit ha'eigel" and the reading of the passage pertaining to the Parah Adumah that represents the atonement for the "cheit ha'eigel." This is consistent with the notion of (Hoshea 14, 3): יונשלמה פרים שפתינו"—and let our lips substitute for bulls. As Rashi explains, let that which we recite with our lips be accepted in place of the sacrificial animals we would have otherwise offered for our sins. For, even though we no longer have the Mishkan or the Parah Adumah to atone for us, due to our countless sins; nevertheless, we offer these Torah-readings as their substitutes.

# The Amazing Connection of Moshe and Aharon to the Parah Adumah

I had a wonderful thought concerning the amazing connection between these two Torah readings. We will begin by analyzing several points pertaining to the passage of the Parah Adumah that deserve clarification. First of all, the passage begins with the passuk: "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר"—Hashem spoke to Moshe and Aharon, saying.





EN COST (EN COST (EN

Let us refer to the beginning of sefer Vayikra (1, 1): "זיקרא אל משה "וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר"—He called Moshe, and Hashem spoke to him from the Ohel Mo'ed, saying." Citing the Toras Kohanim, Rashi comments: "To him"—to exclude Aharon. Rabbi Yehudah ben Beteirah says: Thirteen statements in the Torah were said to both Moshe and Aharon. Correspondingly, thirteen exclusions were said, to teach you that they were not actually addressed to Aharon but rather to Moshe alone, with the understanding that he should communicate them to Aharon.

Clearly, this deserves further clarification. If HKB"H spoke only to Moshe, then why does the Torah state that He also spoke to Aharon in these thirteen instances? In parshas Acharei Mot, it is written (Vayikra 16, 2): דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת אל הקודש"—speak to Aharon, your brother: He may not enter the Sanctuary at all times. The Torah could have used this same formula in these thirteen instances where Moshe was meant to convey the word of Hashem to Aharon. Similarly, with regards to the mitzvah of kindling the menorah, it says (Bamidbar 8, 2): "דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הגרות"—speak to Aharon and say to him: When you kindle the lamps ... " This compels us to conclude that even though these thirteen statements were made only to Moshe, Aharon is intimately connected to the matters being related. Hence, the Torah mentions his name along with Moshe's. Accordingly, it behooves us to explain Aharon's special connection to the Parah Adumah.

As we learned from Rashi, in the name of Rabbi Moshe HaDarshan, the Parah atones for the "cheit ha'eigel." Now, we know that Aharon HaKohen is the one who fashioned the "eigel." Thus, it stands to reason that his name would be mentioned here in connection with the mitzvah of the Parah Adumah: "Hashem spoke to Moshe and Aharon, saying." Although this is a simple, reasonable explanation, we will endeavor to explore the matter in greater depth.

Furthermore, we will explore Moshe Rabeinu's unique relationship with the mitzvah of the Parah Adumah, as it is written: "They shall take to you a completely red cow, which is without blemish." Rashi comments: It shall eternally be ascribed to you, "the parah that Moshe prepared in the midbar." This is also evident from the exposition in the Midrash (Bamidbar Rabbah 19, 6): "זיקחו אליך פרה אדומה, אמר רבי יוסי ברבי Rabbi Possi the son of Rabbi Chanina said: HKB"H said to Moshe, "I am revealing the rationale for the Parah to you, but to all others, it is a "chukah" (an incomprehensible statute without an obvious rationale). These issues deserve further explanation.

# The Atonement for the "Cheit HaEigel" Is Beyond Logic

NEL CONELLONG LEGION CONTRACTOR CONTRACTOR CONTRACTOR CONTRACTOR CONTRACTOR CONTRACTOR CONTRACTOR CONTRACTOR CO

We will embark on our enlightening journey by introducing Rashi's comment in parshas Chukas: "This is the 'chukah' of the Torah"—because the Satan and the nations of the world aggrieve Yisrael by saying, "What is this commandment?" "What reason is there to it?" Therefore it is referred to as a "chukah" (an inexplicable statute). It is a decree from Me (Hashem), which you do not have the right to question. The commentaries are bothered by this statement. How can Rashi claim that the Parah Adumah is a "chok"? After all, Rashi himself presents an explanation in the name of Rabbi Moshe HaDarshan; the Parah Adumah is atonement for the "cheit ha'eigel."

In the Noam Elimelech (Chukas), Rabbi Elimelech of Lizhensk, zy"a, provides us with an explanation based on a teaching in the Gemara (A.Z. 4b):

"אמר רבי יהושע בן לוי, לא עשו ישראל את העגל אלא ליתן פתחון פה לבעלי
"המר רבי יהושע בן לוי, לא עשו ישראל את העגל אלא ליתן פתחון made
the "eigel" in order to provide encouragement for ba'aleiteshuvah. Rashi comments: In other words, they were strong men, who were in control of their yetzers; it was not fitting for their yetzers to prevail over them. Rather, it was by divine decree that they prevailed over them, in order to provide encouragement for ba'alei-teshuvah. So that if the sinner should claim, "I will not repent, because He will not accept me"; they would say to him, "Go and learn from the incident of the 'eigel'; they blasphemed and their teshuvah was accepted."

Thus, we find that the two explanations are consistent with one another. Indeed, the Parah Adumah does atone for the "cheit ha'eigel." But, why did they need atonement, if the entire incident was decreed from above, and Yisrael, of their own accord, would not have committed that heinous deed? The fact that atonement is required is a "chok." It is a divine decree that is not to be questioned.

Nevertheless, his sacred words still deserve further explanation. As explained, Yisrael's alleged sin was orchestrated to demonstrate the power of teshuvah to the masses. So, why did HKB"H command Yisrael to bring a Parah Adumah as atonement for the "cheit ha'eigel"? What purpose did the Parah Adumah serve, if the "cheit ha'eigel" was not due to their misguided deeds but, rather, was decreed by the heavenly King?





ENDS (ENDS ENDS (ENDS ENDS ENDS (ENDS (ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS (ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS

# Explaining How the Parah Adumah Atones for the "Cheit HaEigel"

To explain the matter, let us refer to the Derashos of the Chasam Sofer, zy"a. He discusses the enigmatic aspects of the Parah Adumah. On the one hand, it purifies those who are "tamei"—ritually impure; on the other hand, it contaminates those who are "tahor"—pure—who are performing the mitzvah. As it is written (Bamidbar 19, 21): "ומזה מי הנידה יכבט בגדיו והנוגע "מי —and the one who sprinkles the water of the sprinkling shall immerse his clothing, and one who touches water of sprinkling shall be impure until evening. This is precisely what we have learned in the Mishnah (Parah 4, 4): "כל העטוקין בפרה מתחלה ועד טוף מטמאין בגדים"—all those involved in the process of the Parah, from beginning to end, render clothing ritually impure.

The Chasam Sofer explains the matter based on the passage in the Gemara cited above. Concerning Yisrael themselves, they would not have committed the "cheit ha'eigel" had it not been decreed from above; it was decreed to demonstrate the power of teshuvah to the masses. Thus, it turns out that HKB"H decreed, so to speak, that Yisrael become "tamei" due to the "cheit," in order to purify those who are "tamei"—so that they would know unequivocally that they can achieve tikun via teshuvah, even for the most heinous, severe aveiros. Therefore, the Parah Adumah, the atonement for the "cheit ha'eigel," acts in a similar fashion; it contaminates those who are "tahor," who are involved in the process to purify those who are "tamei."

I would like to combine the explanation of the Chasam Sofer with a sacred insight from the Toldos Yaakov Yosef (Vayigash). The Toldos Yaakov Yosef explains that the Parah Adumah teaches us a valuable lesson. Sometimes, HKB"H causes a tzaddik to fall, so that he can elevate others in his generation and draw them nearer to their Father in Heaven. As it is written (Mishlei 24, 16): "כי שבע יפול צדיק וקם"—for though the tzaddik may fall seven times, he will arise. In other words, it is occasionally necessary for a tzaddik to fall from his elevated spiritual level, defined by the seven midos of kedushah, in order to subsequently rise and elevate others in his generation requiring tikun along with him.

In this manner, he explains the paradox that the Parah Adumah renders those who are "tahor" "tamei" and renders those who are "tamei" "tahor." Here is a translation of his sacred words: **The tumah** (ritual contamination) **of pure tzaddikim is aimed at purifying those who are "tamei."** This is the message of the

passuk (Iyov 14, 4): "Who can make purity from impurity?" For, the tzaddik, who is referred to as "tahor," is occasionally found to have an element of "tumah," in order to unite with those who are "tamei" and elevate them to the status of "taharah" (purity).

(CONTRACTOR OF THE CONTRACTOR OF THE CONTRACTOR

Similarly, we find a wonderful explanation in the Orach L'Chaim (Shemini), in the name of the esteemed Rabbi Yechiel Michel of Zlotchov, zy"a: I heard from the great Rav, the holy light, our holy teacher, Yechiel Michel, zlh"h, how the Parah Adumah applies to mankind. A tzaddik has to descend to the lower levels to elevate neshamos that have descended there. For him, it is a form of tumah; for the neshamos that were there, it is their purification. This is the meaning of "rendering those who are 'tahor' 'tamei' and rendering those who are 'tahor."

We learn an additional point from the Chasam Sofer. Why did HKB"H teach us this vital lesson specifically in connection with the Parah Adumah? As explained, the Parah Adumah came as atonement for the "cheit ha'eigel," which Yisrael would not have committed of their own accord. Rather, the "cheit" was orchestrated from above to demonstrate the power of teshuvah to the masses. Thus, they themselves were "tahor" and were sullied by falling from their elevated status to commit the "cheit." As a result, those who are "tamei" will purify themselves upon recognizing that they are afforded a tikun for their transgressions via teshuvah.

We can now comprehend why HKB"H chose the mitzvah of Parah Adumah to atone for the "cheit ha'eigel"—analogous to a mother (cow) coming and cleaning up the mess made by her child (calf). We have learned that this mitzvah is paradoxical—"it renders those who are 'tahor' 'tamei' and renders those who are 'tamei' 'tahor." We have also learned that the "cheit ha'eigel" was ordained from above; those who were actually "tahor" sullied themselves in order to purify those who are "tamei"—to teach sinners the value of teshuvah. Thus, the Parah Adumah provides a wonderful atonement for the "cheit ha'eigel"—a sin for which Yisrael were not truly culpable, but was ordained by the Heavenly King to demonstrate the process of teshuvah.

# Moshe Was Congratulated for Shattering the First Luchos

Following this illuminating path, we will proceed to explain the incredible connection between the Parah Adumah and Moshe Rabeinu. We will focus on the unbelievable thing that Moshe





ENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH

# Shvilei Pinches 3

did after the "cheit ha'eigel." He shattered the first luchos that had been fashioned by the hands of HKB"H. As it is written (Shemos 32, 19): יויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל ומחולות וישבר אותם תחת ההר". It happened as he approached the camp, he saw the "eigel" and the dances. Moshe became enraged; he threw down the luchos from his hands and shattered them at the bottom of the mountain.

We learn from our sages in the Gemara (Shabbas 87a) that HKB"H approved of Moshe's actions; He sanctioned the shattering of the luchos. They deduce this from pesukim in this week's parsha. When HKB"H instructs Moshe to fashion a second set of luchos, it says (ibid. 34, 1): "ויאמר ה' אל משה פסל לך" אל הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות שני לוחות אבנים כראשונים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות שברת". Hashem said to Moshe, "Carve for yourself two luchos of stone like the first ones, and I shall inscribe on the luchos the words that were on the first luchos, which you shattered. Why did HKB"H emphasize to him "which you shattered"? Because He was congratulating Moshe for acting appropriately: "יישר כוחך ששיברת".

Without a doubt, Moshe's decision to shatter the luchos was shocking! After all, they were the handiwork of the Almighty; HKB"H had inscribed the Aseres HaDibros on them, the foundation of the entire Torah. Therefore, HKB"H had to confirm that he had acted appropriately. This is implied by the words: "אשר שברת"—in other words, HKB"H praised him for shattering the luchos.

We find additional corroboration for this fact in the last passuk of the Torah (Devarim 34, 12): "ולכל היד החזקה ולכל המורא And for all the strong hand and for all the great awesomeness that Moshe performed before the eyes of all Yisrael. Rashi comments: That his heart inspired him to shatter the luchos before their eyes, as it says (ibid. 9, 17): "And I shattered them before your eyes." And the mind of HKB"H concurred with the mind of Moshe, as it says: "Which you shattered"—implying "yishar kochacha" for having shattered them.

# Moshe Rabeinu Shattered the Luchos to Save Yisrael

We find a wonderful explanation concerning the shattering of the luchos by Moshe in the writings of the esteemed Rabbi Gedaliah of Linitz, zy"a, in Teshuos Chen (Ki Sisa). He relies on the teaching in the Mishnah (R.H. 29a): זה הכלל כל שאינו מחוייב בדבר"

""דה הכלל כל שאינו מחוייב בדבר "this is the general rule: Anyone who is not obligated in a particular matter cannot cause the

**public to fulfill their obligation.** The Ba'al Shem Tov hakadosh, zy"a, explains the implication of this principle by dint of allusion. A tzaddik's role in this world is to motivate Yisrael to perform teshuvah and draw them closer to their heavenly Father.

The tzaddik cannot accomplish this mission, however, without falling himself to some degree with respect to the matter Yisrael needs to amend. By elevating himself and correcting his own shortcoming, he is able to elevate Yisrael along with himself. Thus, we can interpret the Mishnah as follows: "זה הכלל כל שאינו "דה הכלל כל שאינו בדבר"—a tzaddik who is free of guilt and does not share Yisrael's flaw, to some degree-- "אינו מוציא את הרבים ידי חובתן"—is unable to rid the public of their transgressions.

Based on this introduction, the Teshuos Chen explains the reason Moshe Rabeinu, in his rage, shattered the luchos. Upon witnessing the serious transgression of avodah-zarah committed by Yisrael, he yearned to help them make amends and return them to their previous status via complete, sincere teshuvah. Yet, as explained, he could not do so without being guilty of the same flaw to some minor degree. Hence, he devised a strategy (Shemos 32, 19): "ייחר אף משה וישלך מידיו את הלוחות וישבר אותם"—Moshe's anger burned, he threw down the luchos from his hands and shattered them. Now, regarding someone who destroys property while in a state of anger, the Gemara teaches (Shabbas 105b): "המקרע בגדיו בחמתו, והמשבר כליו בחמתו, והמשבר כליו בחמתו, והמשבר כליו בחמתו, והמשבר שובד עבודה זרה"

Thus, by shattering the luchos in a state of rage, it was as if Moshe had also worshipped avodah-zarah, just like the people of Yisrael down below. As a result, he was: "שסחיים בדבר"—obliged to make amends for the same matter, and was, therefore, able to act as their proxy to fulfill their obligation. This then is the message Moshe conveyed to HKB"H (ibid. 32, 32): "שמח is the message mow, if You would but bear their sin—namely, the "cheit ha'eigel," then all is well; "שור בתבת" ששר בתבת" —but, if not, erase me now from Your book that You have written—for, by shattering the luchos in my anger, I have sinned just like them. This is the gist of his sacred remarks.

# HKB"H Alluded to Moshe that He Must Descend Spiritually

It appears that we can expand on this idea. Moshe Rabeinu understood that that was what he had to do, because of what HKB"H said to him. While he was still up in the heavens receiving the first luchos, HKB"H informed him of the "cheit ha'eigel" (ibid. 7): זיידבר ה' אל משה לך רד כי שיחת עמך אשר העלית מארץ מצרים, סרו מהה לד רד כי שיחת עמך אשר העלית מארץ מצרים, סרו





# Shvilei Pinches

מן הדרך אשר צויתים עשו להם עגל מסכה וישתחוו לו ויזבחו לו ויאמרו אלה "הרך אשר צויתים עשו להם עגל מסכה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים". Hashem spoke to Moshe: "Go, descend; for your nation that you have brought up from Mitzrayim has degenerated. They have strayed quickly from the way that I have commanded them; they have made themselves a molten calf, prostrated themselves to it and sacrificed to it. And they said, "This is your god, O Yisrael, which brought you up from the land of Mitzrayim."

The Gemara expounds on this passuk (Berachos 32a): רד, אמר רבי אלעזר, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, משה רד מגדולתך, כלום רד, אמר רבי אלעזר, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, משה רד מגדולתך, כלום What is meant by "לך רד" ("Go, descend")? Rabbi Elazar said: HKB"H said to Moshe, "Moshe, descend from your greatness. I only granted you greatness for the sake of Yisrael. But now, Yisrael has sinned. What need have I for you?" In keeping with our current discussion, HKB"H is hinting to Moshe with the words "לך רד" that he must step down from his pure, elevated level for the sake of the people, who have acted corruptly and have become impure--"כי שיחת עמך ... עשו להם עגל מסכה".

He is being informed that he must descend from his spiritual level, so that he can join the rest of Yisrael in order to rectify them. Thus, Moshe understood via his divine intuition that HKB"H meant for him to shatter the luchos in a state of rage. That would obligate him in the matter that Yisrael were obligated, and he would be able to perform the necessary tikun. This prompted HKB"H to say to him: "אשר שברת - יישר כוחך ששיברת"—confirming that he had understood correctly.

This corroborates very nicely Chazal's assertion that Yisrael would not have succumbed to the "cheit ha'eigel" of their own accord, seeing as they were strong, virtuous men who reigned over their yetzers. Nevertheless, the Almighty decreed that they fall from their spiritual level to save future sinners. This then is the message HKB"H conveyed to Moshe Rabeinu: ״לך דר כי שיחד. Your people were corrupted to teach sinners that tikun is available through teshuvah. For the very same reason: "לך דר דר"—you must descend from your lofty level to afford Yisrael tikun for the sin of the "eigel." In your rage, you will shatter the luchos, which will be considered an act of avodah-zarah; this will qualify you to rectify Yisrael's act of avodah-zarah.

# The Amazing Connection between Moshe Rabeinu and the Atonement of the Parah Adumah

We will now shed some light on the subject of the Parah Adumah. HKB"H said to Moshe: "They shall take to you

a completely red cow, which is without blemish." Rashi comments: It shall eternally be ascribed to you, "the parah that Moshe prepared in the midbar." It is meant to teach the tzaddikim and leaders of Yisrael in every generation to follow in the footsteps of Moshe. They must willingly step down from their high spiritual levels to unite with their fellow Jews in order to rectify them. It is for this reason that the Parah Adumah is associated specifically with Moshe. By making those who are "tahor" "tamei," it teaches that tzaddikim must be willing to descend from their current levels for the sake of those who are "tamei" and should perform teshuvah.

ON GARON GARON

With this understanding, we can begin to comprehend why HKB"H admonished Yisrael: "This is the 'chukah' of the Torah, which Hashem has commanded, saying." Recall Rashi's comment: "This is the 'chukah' of the Torah—because the Satan and the nations of the world aggrieve Yisrael by saying, "What is this commandment?" "What reason is there to it?" Therefore it is referred to as a "chukah" (an inexplicable statute). It is a decree from Me (Hashem), which you do not have the right to question.

Let us explain. The Satan and the other nations desire Yisrael's downfall. Now, it is permissible for Jews to descend from their spiritual level and commit a supposed aveirah for the sake of drawing fellow Jews closer to HKB"H. Clearly, this does not apply to all Jews, but only to the most prominent members of the generation, such as Eliyahu HaNavi. At Har HaCarmel, he committed an aveirah l'shma. To subdue and renounce the prophets of Ba'al, he offered holy sacrifices outside of the Mikdash to draw Yisrael back to their Father in Heaven.

Although it is a very important mitzvah to draw sinners back through teshuvah, ordinary Jews are not permitted to commit even a minor aveirah for this purpose. We learn an explicit halachah in the Gemara (Shabbas 4a): We do not instruct a person to commit a sin for his friend's benefit. This is the message HKB"H is conveying to Yisrael: "This is the 'chukah' of the Torah"—it is a direct decree from Me; you are not permitted to question it! In other words, an average Jew is not permitted to render himself "tamei" through an aveirah in order to render others "tahor." This permission is only granted to the leaders of Yisrael on a temporary basis, such as Moshe Rabeinu shattering the luchos and Eliyahu HaNavi at Har HaCarmel.

Hence, HKB"H informs Moshe: I am revealing the rationale for the Parah to you (alone), but to others it is a "chukah" (inexplicable). Only Moshe Rabeinu and the leaders of Yisrael—





# Shvilei Pinches

who possess a spark from Moshe's neshamah—are allowed to learn and exemplify the enigmatic yet vital lesson of the Parah Adumah—that makes those who are "tahor" "tamei" and those who are "tamei" "tahor." They are occasionally required to descend from their lofty spiritual levels in order to elevate Yisrael. Ordinary Jews are not allowed to do so; for them, the Parah Adumah is a "chukah."

# Aharon Was Granted the Kehunah Gedolah due to the "Cheit HaEigel"

Concluding our journey along this majestic path, we will now explain why Aharon is mentioned in connection with the mitzvah of Parah Adumah: "Hashem spoke to Moshe and Aharon, saying." It is because Aharon also defiled himself, as it were, by making the "eigel" and was willing to forfeit his portion of Olam HaBa. He refused to be murdered for the sake of "kiddush Hashem," as Chur did. He wanted to save Yisrael and afford them a method of tikun through teshuvah. For, had they also killed Aharon, they would never have been able to achieve a tikun.

This is explained at greater length in the Midrash (V.R. 10, 3). It was for this reason that HKB"H chose to award the position of Kohen Gadol to Aharon. The Midrash elucidates the following passuk (Tehillim 45, 8): "אהבת צדק ותשנא רשע על כן משחך אלקים "You love righteousness and hate wickedness; therefore, Elokim, your G-d, has anointed you with oil of joy from among your peers.

"בשעה שעשו ישראל אותו מעשה, בתחילה הלכו אצל חור אמרו לו קום עשה לנו אלהים, כיון שלא שמע להן עמדו עליו והרגוהו... ואחר כך הלכו אצל אהרן אמרו לו אלהים, כיון שלא שמע להן עמדו עליו והרגוהו... אמר אהרן מה אעשה, הרי לו קום עשה לנו אלהים, כיון ששמע אהרן כן מיד נתיירא... אמר אהרן מה אעשה, הרגו את חור שהיה נביא, עכשיו אם הורגים אותי שאני כהן, מתקיים עליהם המקרא שכתוב אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, ומיד הם גולין... אמר אהרן אם בונין הן אותו הסירחון נתלה בהן, מוטב שיתלה הסירחון בי ולא בישראל... אמר לו הקב"ה לאהרן, אהבת צדק, לצדק את בני ושנאת מלחייבן, על כן משחך אלקים אלקיך, אמר לו, חייך שמכל שבטו של לוי לא נבחר לכהונה גדולה אלא אתה".

When Yisrael performed that ignoble deed, they originally approached Chur. When he refused their request, they attacked him and killed him. Next, they approached Aharon, asking him to make them a god. Hearing their request, Aharon became filled with fear. He deliberated as to how to proceed. They had already killed Chur, who was a prophet. If they now killed him, a kohen, they would in effect be fulfilling the passuk (Eichah 2, 20): "Should a kohen and a prophet be slain in the sanctuary of Hashem," they would be exiled immediately. If they build the "eigel," they will be held accountable for this despicable act; it is preferable that I be held accountable and not Yisrael. HKB"H said to Aharon: For attempting to vindicate My children (loving righteousness) and not wishing to hold them accountable (hating wickedness), your G-d anointed you. From the entire tribe of Levi, only you will be chosen to fill the position of Kohen Gadol.

In conclusion, we have shown Moshe's connection with the Parah Adumah. By shattering the luchos, he rendered himself "tamei," in order to render Yisrael—who had sinned with the "eigel"—"tahor." Similarly, we have shown Aharon's connection with the Parah Adumah, which constitutes an atonement for the "cheit ha'eigel." We have learned that the "cheit" was ordained by the Heavenly King. It rendered Yisrael "tamei" to demonstrate the power of teshuvah to future sinners. Therefore, Aharon defiled himself in order to spare Yisrael.

This explains very nicely why HKB"H mentioned both Moshe and Aharon in the prelude to the mitzvah of Parah Adumah: "זידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר". The two of them were singled out because of their amazing association with the mitzvah of Parah Adumah. We learn from them that it is occasionally necessary for the tzaddikim and leaders of a generation to descend from their lofty levels; they must demonstrate the process of "מטמא טהורים"—rendering those who are "tahor" "tamei." They must do so "לטהר טמאים"—for the sake of rendering those who are "tamei" "tahor," drawing Yisrael closer to their Father in Heaven.



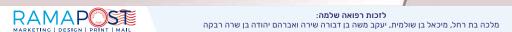
Our thanks and blessings are given to those who donated for the publication of our weekly dvar Torah for the merit of אהינו בני ישראל

Family Madeb for the

Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

Arthur & Randi Luxenberg לזכות of their wonderfull parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com





To sponsor or dedicate this publication, please call the Areivim office: 845-371-2760 or email info@areivim.com



**EMERGENCY HOTLINE** Dial: 845-371-2760 or Text: 914-490-8129 and type the word "EMERGENCY"

845-371-2760 | INFO@AREIVIM.COM | P.O. BOX 166 HILLBURN, NY 10931 | WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.

#### By Rabbi Shmuel Gluck

he Torah warns Kohanim, Yirchatzu Mayim V'lo Yomusu, if they don't wash their hands and feet before entering the Mishkon or doing Avoda on the Mizbeach, they will be punished with death. It may seem an extreme punishment for something which, while not trivial, doesn't seem that serious.

The Chovos Halvovos writes, Al Tabit L'katnus Ma She'asiso, Ach Tabit L'gadlus Mi Shechatasa Lo. People shouldn't exclusively focus on the severity of the sin but also consider to whom they have sinned. Any sin to Hashem and any sin in the Mishkon is serious because of to Whom and where they sinned.

Although we no longer have the Bais Hamikdash, we can still apply

the above concept in several scenarios. Bad speech is always wrong. In a Shul, on Shabbos, Yom Tov or Yomim Noroim, or with Tefillin, magnifies its severity.

I would like to add another thought. People are always making decisions. When they do so, the are often assessing to decide if something (money, time, friendship) is an acceptable risk for what they are trying to gain. That decision is usually based on a point system for which, hopefully, people are able to assess the value of each point. Many people, unaware that Al Tabit L'katnus Ma She'asiso, Ach Tabit L'gadlus Mi Shechatasa Lo, wrongly decide to place several Mitzvah opportunities at risk. The message of Yirchatzu Mayim V'lo Yomusu is to realize what's at stake.

#### One Tip To Make People Both Calmer & More Effective By Rabbi Shmuel Gluck

eople are always searching for different ways to be calmer and more effective. Most people look for external supports, such as calming music, therapy-related books, and the pleasant stress ball. While they are often effective, people should always first consider natural solutions. "Natural" in this context means that people should first try to improve their stress internally and only after their success has peaked should they look outward for solutions to improve.

The title fuses serenity and the ability to increase effectiveness together. I am not only claiming that calm people are automatically more effective. What I am suggesting is that using the following technique serves the dual

What I am about to describe is a concept I saw in the Sefer Sifsei Chaim, Middos Va'avodos, Cheilek 2. (You definitely should read the entire perek on Yishuv Hada'as.) He describes the following concept.

function of being calmer and more effective.

The nature of people is to be able to do, and to do automatically, two things at one time. When we are, for example, asking our spouse their schedule for that day, they are thinking about the weather. Then, when they are looking up the weather on their phone, they're considering how to prepare for their meeting.

Not only do they think about the second task as they check their phone, they often begin preparing for it, possibly even beginning it, before they have completed the first one. Then, when they reach the second task, they begin to move things around to prepare for the next one.

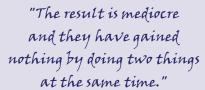
Multitasking can be effective, but it depends on what the two tasks are. Experienced drivers can learn a new language, or listen to the Daf, while driving. Those two tasks require different skills and there is little, if any, compromise on achieving their expectations.

On the other hand, many types of multitasking are counterproductive. Instead of achieving a "10" when focused on a single task, people who are doing two things at one time may only score a "5" on each of the two tasks. The result is mediocre and they have gained nothing by doing two things at the same time.

> Talking on the phone to a child or sibling while reading office-related material generally ends up with the multitasker or his/her sibling hanging up dissatisfied with their conversation. In many cases, there was "homework" given during the conversation which they did not completely pay attention to. I assume the office material wasn't absorbed as well as it would otherwise have been.

In addition to lessening people's effectiveness, multitasking when people shouldn't damages people's Yishuv Hada'as, their serenity levels. That's because people, although they may not be aware of this, become calmer when they are focused on one thing.

The mind doesn't feel strained when it is doing what it is supposed to do: concentrate. When it isn't allowed to concentrate, similar to flashing lights which hurt people's eyes, multiple topics passing through people's minds wears the mind down and it makes people agitated, feel less accomplished, and in disarray.







After learning and experimenting with this, I realized a few things about myself and, I assume, others as well.

- I) I realized that people multitask in two ways. The first is in the number of actions they are involved in at the same time. But there is a second form of multitasking. People think about one thing while involved in something else. While multitasking in action compromises the quality of the end product, mixing multiple, unrelated thoughts, causes people to feel unsettled.
- 2) I tried to be in touch with myself and found myself feeling weird and disjointed when I Davened while putting Seforim away, or when checking my phone while speaking to people. I felt like a Jack of all trades, master of none. I can, and do, many things, but I found myself without any clear successes.
- 3) I was surprised how, without thinking, I multitasked when it was not needed, and was even counterproductive. I feel, and I suspect that others do as well, that we are wasting our time if we are not doing two things at the same time. While there may be times that require doing so, it shouldn't instill guilt in us, even if only subconsciously, for not doing it throughout our day.

- 4) I had to remind myself, dozens of times (although, finally, a little less often now), "You'll think about that later. Right now, you're doing..." It seems so simple to focus on the meeting at hand and not wonder whether there's going to be traffic when you leave. Yet, we consider it to be a sign of success to be able to do many things while we focus on none.
- 5) But the most important lesson I learned is that my mind feels significantly more focused when I allow it to deal with one task at a time. I am more at ease and feel more accomplished. Even more important, I am more accomplished.

Focusing on one task at a time comes with challenges. For example, a parent that wants to finish paying bills before he does homework with the children may not be realistic. Nevertheless, the responsible thing isn't to do both tasks but to put down the bills and come back to them later.

What I'm suggesting requires constant discipline, not a popular thought with many people. Nevertheless, try it once. Even if you don't undertake this technique, you will at least know it exists and can increase the quality of your life and, hopefully, you will revisit this at a later time.









Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"L

# Parshas Ki Sisa-"Mi LaHashem Ailai" - Finding Moshe Rabbeinu in the Seder David Gurwitz

Part of this article is being written on 7 Adar, the yahrtzeit - which Haman knew - and the birthday - which Haman did not know - of Moshe Rabbeinu.

It seems that not being able to see some aspect of the essence of Moshe Rabbeinu is a theme that appears often.

First, Rashi in Maseches Chullin (139b) discusses that Moshe is hinted at in Bereishis 6:3, before the Mabul, where the Torah uses the word beshagam (in that also), which is begematria Moshe – "my spirit shall not be deliberate indefinitely on account of man in that also he is but flesh."

Second, Moshe's birth was premature, after 6 months, which saved his life. This followed the decree by Paroh to kill all Jewish babies due to the unsuccessful search for the savior of the Jews. Moshe was saved and lived - hidden as to identity - right in the king's palace, another common them to Jewish history - i.e., Esther and Yosef.

Third, we see that this failure of Haman to know that *Adar* had a *zechus* - Moshe's birth - as well as a "bad" time is a turning point for the victory over Haman. Haman did not have the clarity of *mazel* that he thought. It is interesting that the *gematria* of *mazel* (77) *tov* (17), with the *kollel*, is the *gematria* of - and offset to - Haman (95). Furthermore, according to the *Chidah*, *ish Yehudi* is *begematria* Moshe with the *kollel*.

Fourth, in *Parshas Tetzaveh*, Moshe's name is not mentioned, although it is hinted at by the fact that there are 101 *pesukim* and the inside value of the spelled-out letters of Moshe add up to 101.

Moshe had asked Hashem to erase him from the Torah, and Hashem granted the request of the tzaddik.

Rabbi Simcha Bunim Berger, rosh yeshiva of Yeshiva Gedola of Bridgeport, offers another reason why Parshas Tetzaveh does not contain Moshe's name. Parshas Tetzaveh introduced the kohanim, which Rashi defines as "to serve." Since Moshe lost the job of kehunah when he originally refused to represent Hashem, his reluctance caused him to be removed from the kohanim and, hence, from the parsha.

Fifth, since we are thirty days before *Pesach*, it is time to start preparing and learning for the *Yom Tov*. In this same vein, Moshe' name does not to appear in the *Haggadah*. Actually, there was only one person at the time with children who did not personally experience *Yetzias Mitzrayim*: Moshe. His two sons were in Midyan. Therefore, Moshe was the first person in history to tell the *Pesach* story to children who didn't experience it.

Sixth, in this week's parsha, Parshas Ki Sisa, we have the unusual situation in which Moshe could not be looked at and wore a masveh, a face covering. The term that the Torah uses for radiant face is karen ohr, which can literally mean the horn of skin.

Rav Shamshon Raphael Hirsch zt''l explains that Moshe's modesty would not allow him - except when he before Hashem, or when he had to speak in the name of Hashem - to show himself with the skin of his face radiant.





This idea is elucidated even further in analyzing the *Tehillim* related to *Parshas Ki Sisa*, which contains the episode of the *chet ha'Eigel*. The *Tehillim* is *kappitel* 75, "*Lamnatzeiach al tachkes - for the conductor, a plea to be spared from destruction.*" In verse 11, it states: "*Vekal karnei reshaim aggadeah teromamnah karnos tzaddik - I shall cut down all the horns of the lawless, so that the horn of the righteous may rise up."* 

Rav Hirsch brilliantly explains why there are two forms of the word *keren. Karnim* means horns, while *karnos* are elevations on the *mizbei'ach*. "*Karnei denotes the proud and arrogant impudence of the reshaim, for the values that a rasha takes pride in are primarily materialistic, concrete, physical, hard, almost 'horn-like' in nature. The upward striving of the righteous, on the other hand, is spiritual and moral in character, and, therefore, the feminine allegory of karnos is more suitable to describe it than would be the masculine form of karnim."* 

I would like add to these instances of hidden-ness by suggesting that Moshe Rabebinu is also hidden throughout the entire *Seder* and *Pesach*, and that his call for "*Mi laHashem ailai"* and the role of his family of *Leviim* can serve as a guide to use the *Seder* in its ultimate teaching: preparation for *Matan Torah* and the continuing strategy for battling the evil forces that began with the search for and elimination of *chometz*.

First, Moshe (345) Rabbeinu (268) is *begematria* 613, which is the same as *Pesach* spelled out: *Pey* (80), *Hey* (5), *Samach* (60), *Mem* (40), *Chof* (20), *Ches* (8) and *Sof* (400).

Second, Rav Shamshon Raphael Hirsch zt" said about the Leviim in regard to "Mi laHashem ailai": "The immediate necessity, accordingly, was to establish again out of the midst of the people respect for the law, and representatives of the law who would stand up for it against the minority who were enemies of the law, who would be ready to see that the Torah ruled and to oppose that minority. That is what the Levites became."

Pesach made the role of the Leviim.

Third, the gematria of Mi (50) laHashem (56) ailai (41) is, with the kollel, begematria 148, the value of Pesach.

Fourth, Chazal tell us that Pesach, matzoh and maror, the ikkar of the Seder, are begematria kara Soton, which we attempt throughout Pesach and prior. If we look at the names and roles of the three sons of Moshe, we see a direct connection. Merari is clearly keneged maror. Kehas, the carrier of the holy keilim, is keneged Pesach, which, as noted, is begematria baTorah spelled out. Gershon is keneged matzoh, in separating from and creating a distance from the yeitzer.

Fifth, the three steps that *Chazal* tell us to take in order to fight the *yeitzer* are also directly connected to *Pesach, matzoh* and *maror*. Drag him to the *bais medrash* is *keneged Pesach* and Torah. Saying *Shema Yisroel* is *keneged matzoh*, which, in separating from the influence of yeast, separates us from the idea that there are two Hashems. Remember the day of *misah* is clearly *keneged maror*. In fact, Moshe spelled out - 446 - is the offset to and same *gematria* of *movess*.

Sixth, the word *Leviim* is *begematria* 86, the same as *Elokim*, *hateva*, and *kos*, cup. Each "*kos shel Pesach*" is also a reminder of the role of the *Leviim* as the teachers who show us that Hashem is behind nature and behind the Name of *Elokim*. *Leviim* is also *begematria Hallelukah*, another major aspect of the *Seder*.

Seventh, during this time of *Adar* and *simcha*, post-*Purim*, we can recall another place where Moshe is hidden, every *Shabbos*, when *Chazal* tell us that we receive a *cheilek* of the *neshamah* of Moshe. The expression "*yismach Moshe*," which we say during *Shabbos Shacharis*, is *begematria Shabbos*, and the Torah actually refers to *Pesach* as "*Shabbos*" in regard to the *Omer* count.

Eighth, we can find Moshe every *Shabbos* when we consider that *vayinofash* is also *begematria* 446, the same as Moshe spelled out.

Finally, we can also find Moshe in the *Haggadah* hinted at - as we see, not such an unusual concept anymore - at the very end, in *Nirtzah*, which is *begematria* Moshe.





Parashas Ki Sisa תש"פ

#### זה יתנו כל העובר על הפקודים

This shall they give – everyone who passes through the census. (30:13)

The *mitzvah* of giving *machatzis ha'shekel*, a half-*shekel*, each year applies equally to all Jews (men, twenty years old and up), regardless of their financial circumstances. All Jews are the same with regard to the donation that supports the daily *korbanos*, communal offerings, and other communal rituals in the *Bais HaMikdash*. As the *Sefer HaChinuch* explains the *shoresh*, root, of this *mitzvah*, Hashem wanted – for the good and merit of *Klal Yisrael* – that all Jews be equal with regard to the sacrifices (equal representation) that they brought regularly before Him. *Shavim b'mitzvah*, equal in the *mitzvah*, because all Jews are equal before Hashem. Every Jew has his unique, individual *tafkid*, purpose, in life, totally exclusive of his fellow. It is a purpose which only he can perform – no one else. After all, only one "you" exists.

This idea becomes more compelling after (or during) a crisis in one's life, when everything seems to come apart. One might think that the crisis counteracts his purpose in life. It is not true. He always has a purpose. He should be patient and watch how the situation plays out, and he will soon see how, even/especially in his present crisis, he is able to achieve what no one else can.

Horav Yitzchak Zilberstein, Shlita, relates the story of Reb Asaf-Yosef Zeiger - who grew up in a secular kibbutz in Southern Eretz Yisrael right next to Sderot. He became a baal teshuvah, penitent, and studied for eight years in Bnei Brak. He then returned to his kibbutz and married a like-minded young woman. Now came the pressing decision: Where should they live? No religious atmosphere to speak of existed in their present location. His mentors and other distinguished Torah leaders encouraged him to return to the kibbutz. No one was more suited to reach out to the members of his community than one of their own. He figured that this must be his personal tafkid in life. It did not take long before he had established a shul that served as a Torah centre to which Jews of all stripes came to hear the word of G-d. Even after he became gravely ill, he continued his holy work, because only he could do it. Who knows, perhaps this is why he was blessed with a refuah sheleimah?

One of the premier talmidim, disciples, of the Baal Shem Tov visited his saintly Rebbe. He was shocked to hear the Baal Shem Tov declare, "You have no emunah, faith!" Obviously shocked by this accusation, the student replied, "I spend a good part of my avodas ha'kodesh, religious service, working on areas of emunah, elevating and deepening my faith." The Baal Shem Tov countered, "Yes, you have emunah in Hashem, but you have no faith in yourself!" This means that a person who does not "hold of himself," who lacks sufficient self-confidence, whose belief in himself and his abilities leaves something to be desired, is guilty of the concept of katnus mochin, restricted consciousness, which is the opposite of gadlus mochin, expanded consciousness. Negativity, resentment, aggravation, and obstinateness appear to be much more powerful than they really are to the individual who is going through a period of katnus, literally, smallness. He becomes overwhelmed, filled with a lack of self-confidence; he is no longer able to dream, to believe, to hope. He acts much like the meraglim, Jewish spies, whom Moshe Rabbeinu sent to reconnoitre Eretz Yisrael. They heard the residents of the land referring to them as chagavim, grasshoppers, which resulted in their own diminished opinion of themselves: Va'nehi

b'eineinu k'chagavim, "We were in our own eyes as grasshoppers" (Bamidbar 13:33). Such a statement projects an utter state of uselessness and depression, which impedes a person's personal growth, thus interfering with his emunah in Hashem. The key to believing in oneself is to be true to oneself. Everyone has a unique good quality upon which he should focus. As a result, he should live his life consistent with his highest values and aspirations. Doing this will enable and empower him to believe in himself.

As a corollary to the *mitzvah* of *machtzis ha'shekel*, we learn the significance of attending to our personal *tafkid* in life. It is not about anyone else but us. Everyone has to worry about his personal turf, his unique *tafkid*. Do not worry about the other fellow. Worry about yourself!

The head of one of the premier chesed programs in Eretz Yisrael, a program which reaches out and helps many individuals who are in serious need of medical assistance, (and all of the antecedent issues that result from their condition) came to Horav Chaim Kanievsky, Shlita, during Aseres Yemei Teshuvah, seeking a brachah, blessing. Although an accomplished talmid chacham, Torah scholar, he asked the Rav to bless him that he should have more time for learning and that his learning should be on a more profound level (as it used to be prior to his involvement with the Klal, community). The response was inspiring. "Had you approached me prior to undertaking this endeavour which assists thousands of our people and creates an enormous Kiddush Hashem, sanctification of Hashem's Name, in the world, I would have granted you a blessing to your heart's content (to grow in learning). Now that you are so involved in your project, and Klal Yisrael is in dire need of your services. however, it is a clear sign from Heaven that this is your tafkid in life. If this is the case, I have no reason to fulfil your request for a blessing (to grow in Torah learning)."

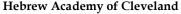
If we are succeeding at something, *Klal Yisrael* is benefitting and this results in an enormous *Kiddush Hashem* – it must be our *tafkid*. So, we should go for it!

#### ויאמר משה אל אהרן מה עשה לך העם הזה כי הבאת עליו חטאה גדולה

Moshe said to Aharon, "What did these people do to you that you brought a grievous sin upon it?" (32:21)

Rashi interprets Moshe Rabbeinu's question as, "How much trouble did they put you through before you felt compelled to make the Golden Calf for them?" Ramban disagrees, because such a sin is considered avodah zarah, idol worship, which is one of the three cardinal sins for which the law of yehoreg v'al yaavor, one should be killed rather than transgress, applies. In other words, regardless of the yissurim, painful troubles, to which Aharon might have been subjected, he still did not have license to make the Golden Calf. While it is beyond the scope of this dvar Torah to distinguish between yissurim and missah, death, with regard to the sin of avodah zarah, we can derive one powerful lesson from Moshe's question: When one judges the sinful behaviour of his fellow (judging, as in preparation to rebuke), he must take into account everything and anything that could have catalysed the sin.

Horav Gamliel Rabinowitz, Shlita, observes that when we see our fellow acting inappropriately, regardless of the sin, we must









first ask ourselves what his reason could be, what mitigating circumstances could have forced him to act in this manner. We must assume that he was not acting with malice; it was not the evil within him that was expressing itself. He must have an underlying reason for his actions. [This neither justifies nor vindicates his actions. A sin is a sin regardless of the underlying excuse, but it is good to know that the individual did not act maliciously.]

Chazal assert (Pirkei Avos 1:6), Hevei dan es kol ha'adam l'kaf z'chus; "Judge all men favourably." Most people justify acting the way they do. One does not simply sin because he wants to sin. He has a story. Every person has a pathology. If we were to go back to his past - family, community, education, upbringing, marriage, economics, etc., we will most often discover a compelling (and mitigating) reason for his actions.

Aharon replied to Moshe, "They had already murdered Chur. I was next. I could not allow them to kill us, for this would have created an unpardonable situation."

The Sefas Emes presents a fascinating exposition concerning this Mishnah. First and foremost, we are not instructed to ignore a person's actions. It is vital that we criticise constructively, with love and understanding, while being sensitive to the sinner's emotions and (perceived) reasons for acting in such a manner. We must try to understand what would make him act in such a negative manner. The Sefas Emes draws this conclusion from the unique vernacular of the Mishnah. The Mishnah exhorts us to judge "all men" kol ha'adam, which actually means, "all of the man." The whole of the person/all of the man, in this context means that you must give each person the benefit of the doubt. We do not judge one action in isolation, without taking into account the sinner's entire personality, his background and what he has gone through in life. This way we realise that had we been in his place, we might not have acted differently.

Horav Nachman Breslover, zl, offers a powerful thought concerning the obligation to judge others favourably. He teaches that the way we view others actually empowers us. We must search for a positive quality within the person whom we are judging. Within that positive quality, only good exists. If we can find that good and judge him in accordance with it, it is possible to elevate him to the point that the scales of judgment will swing in his favour. Thus, the individual whom we were about to disregard can be saved and brought back, if we take the time to expend the effort to look for that good and judge him based upon that good.

Furthermore, the way we view others can, in turn, become a self-fulfilling prophecy. Rav Nachman's teaching applies not only with regard to the way we view others, but, likewise (perhaps especially) the way we look at ourselves. Two types of people render two types of judgment. The first type is quick to vilify others, while simultaneously finding enormous merit in their own actions. Conversely, others are quick to heap praise on the actions of others, while deriding themselves mercilessly. For this reason, Rav Nachman underscores the importance of also judging oneself favourably.

One who has difficulty in finding the positive qualities which he possesses will fall prey to depression and melancholy. "Do not listen to the negative voice from within which tries to depress you," declares the *Rebbe*. Surely one has acted properly or performed good things with his life. That is sufficient reason to claim merit and establish a baseline upon which to focus. Once we have discovered the good, the rest is all about focusing on that good. This will ultimately bring us back to Hashem, Who is waiting for our return.

An elegant wedding was celebrated at one of the more exclusive halls in Yerushalayim. The assembled guests knew the *chassan's* family quite well, as fine, upstanding – but economically challenged – people. They were frequently borrowing or requesting assistance, simply to put food on the table. Therefore, the guests were quite surprised to witness the luxury and opulence of this wedding. It was not as if the *kallah's* side had any money either. As is common when people congregate and have nothing better to do, some of the

guests began to gossip, wondering how a family of "shnorrers," who usually requested charity, could have the temerity to incur such exorbitant expenses to marry off their son. When the Rav of the community heard the slander based upon rumours, he felt that he had an obligation to reveal the truth about the wedding.

Shortly before the wedding, the father had searched for a hall large enough for the wedding. He was about to make his first wedding and felt it prudent to invite the community. After all, without the constant support of the community, he would not be here now. He was in for a shock when he discovered that weddings are not given away for free. A caterer must earn a living. He went to the first hotel in which his son could get married and was prepared to sign a contract. As he was inquiring about prices, the woman who owned the hall burst into tears. She wept profusely after discovering the identity of the *chassan's* father.

A few moments elapsed and, after she gathered herself together, she explained to the puzzled father why she had reacted in the manner that she did: "Your father (the chassan's grandfather) helped my family escape Germany during the second world war. If not for him, we would not be here today. I insist that your son's wedding be celebrated in this hotel and that I assume all the expenses for the wedding." This is how people who were otherwise destitute were able to have a lavish wedding. A story always has two sides.

After reading this story, one might say that it is best not to talk, because we never know how, why, where they had the money to make such a wedding. The flipside is, why would they be so thoughtless as to make such a wedding and feed the slander mongers their daily rumour? They should have known better. People – even good people – when they see a poor man living in luxury will question his sanity and integrity. Why give them the opportunity to speak negatively?

To judge favourably is an expression of deep love. We care about the person and want to see him happy and empowered. This is how it *should* be. We pray for the day when this is how it *will* be.

#### הראני נא את כבודך

Show me please Your glory. (Shemos 33:18)

The *cheit ha'eigel*, sin of the Golden Calf, was committed forty days after Hashem gave Moshe *Rabbeinu* the *Aseres HaDibros*, Ten Commandments, on *Har Sinai*. It was a sin for which Hashem wanted to destroy the Nation. While only a small group of people actually sinned, the rest of the nation stood by in apathy, either indifferent or unable to do anything to prevent the sin from occurring. As a result, Hashem held all of them in contempt, and He punished them. Hashem revoked His decree to destroy the nation due to Moshe *Rabbeinu's* supplication on their behalf.

Following Hashem's acquiescence to Moshe's prayer, Moshe asked Hashem, *Hareini na es kvodecha*; "Show me, please, Your Glory," which means, "Teach me the way You conduct the world." Hashem replied that it is impossible to see Hashem's Glory directly and survive. To grant Moshe a glimpse, Hashem placed Moshe in a cave until His Glory passed by. As the vision of Hashem's Glory passed, Moshe could look out and gaze at Hashem's back. *Chazal* explain that Moshe was able to see His *Kesher Shel Tefillin*, the knot that secures the *Tefillin Shel Rosh*, *Tefillin* on the head, which is positioned on the back of the neck. Obviously, this is beyond us. What does the *Tefillin* knot, *kesher*, have to do with the Glory of Hashem?

The commentators interpret Moshe's request as an attempt to understand the spiritual quandary of, *Tzaddik v'ra lo*, *rasha v'tov lo*; "The righteous suffer while the wicked prosper." This dilemma is magnified when we see a *tzaddik* who has lived a perfect life of commitment to Hashem suffer greatly, while the consumate *rasha*, whose life of abandon and rebellion against Hashem is utterly disgusting, seems to be walking on a cloud, enjoying the pleasures of





this world to his greatest satisfaction. Our quintessential leader, whose faith in Hashem was without peer, could not fathom why there must exist such a spiritual impasse – one which has plagued and even turned off otherwise (externally) upright and devoted Jews. Furthermore, the eleventh *Ani Maamin*, Principle of Faith, declares that He is a righteous G-d Who rewards good and punishes evil. This is a principle of faith which, in the face of what seems to occur, requires that we make an enormous leap of faith to accept it.

Horav Shimon Schwab, zl (quoted in My Rebbe, Rav Schwab), explains that the kesher of the Tefillin Shel Rosh is tied in a special way. The manner in which we tie it provides us with an insight into Hashem's response to Moshe. A leather strap (retzuah) is inserted through a slot in the back of the Tefillin box and comes out on the right and left sides of the box. Those two ends are connected by a special knot, causing the retzuos, straps, to form a ring the size of the person's head. The knot sits at the back of the head, with the rest of the straps hanging down and worn by the person on the front of the body. Upon examination, we note that each strap enters the knot on one side and exits on the other. The right strap enters on the right and exits on the left and vice versa. Thus, the kesher serves as the medium for reversing the retzuah, with right becoming left and left becoming right.

This, explains *Rav* Schwab, alludes to the underlying connection between Moshe's question and the *kesher* of the *Tefillin*. What we perceive as pain and suffering is, in reality, in one's best interest. The righteous person who undergoes suffering simultaneously atones his sins in this world, so that his entrance into his rightful place in the World-to-Come is pure and without sin. The one who lives a life in violation of Hashem's *mitzvos* seems to value this temporal world above the external value of reward in *Olam Habba*, the World-to-Come. Thus, Hashem rewards him for whatever good he does in this world. The *kesher* teaches us that what goes in one end does not necessarily exit that way. Likewise, what we seem to think is "right" is actually "left" and vice versa.

#### ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו

Moshe did not know that the skin of his face had become radiant when Hashem had spoken to him. (34:29)

Rashi observes that, until this point, Moshe Rabbeinu's face had not become radiant - even after having achieved the spiritual heights necessary to receive the Torah. It was only after he received the second Luchos that he earned the merit of koran ohr panav, radiant face. What is it about the second set of Luchos that made such a difference? Horav Mordechai Gifter; zl, explains that the second set of Luchos were obtained in a manner that distinguished them from their predecessor. Following Klal Yisrael's sin with the Golden Calf, Hashem was prepared to sever His relationship with the nation and rebuild Klal Yisrael from Moshe. The extraordinary love that our quintessential leader manifested for his people inspired him to plead their case and ask Hashem to forgive them. He went so far as to ask that his name be removed from the Torah if Hashem would not forgive the nation.

Moshe's consummate humility and self-sacrifice catalysed the attainment of the second *Luchos*. His deference to showing concern for the nation was the cause of his radiant countenance. His extreme humility shone forth. While in human terms humility may appear to decrease one's honour, by Divine standards humility is in fact the cause for true honour.

Two outstanding qualities – humility and self-sacrifice – were the reasons that Moshe earned the *karnei or*. Perhaps we should digress a bit and expand on these qualities to gain a better appreciation of their value. The holy *Sanzer Rav*, the *Divrei Chaim*, zl, questions why the *Bais Hamikdash* was built on *Har HaMoriah* (site of *Akeidas Yitzchak*, the Binding of Yitzchak), rather than on *Har Sinai*, where the Torah was given to *Klal Yisrael*. He explains

that the place in which a Jew was willing to be *moser nefesh*, sacrifice himself, for Hashem's Name has greater significance than even the place in which Hashem gave the Torah to *Klal Yisrael*. For a person to live in such a manner, he must be the paradigm of humility, his entire essence suffused with love for Hashem, to the point that he entirely abnegates himself for Him.

Humility does not mean diffidence, meekness or other expressions which reflect a lack of self-confidence. The humble man knows quite well who he is and what he is able to achieve. Moshe was the humblest of all men - even though he was the leader of the Jewish People and he conversed with Hashem. It really does not get better than that. Yet, he was humble to the point that he said, "What am I?" Humility means showing reverence to others, regarding them as important, no less important than you are. It focuses on the other fellow, holding him in esteem. Humility does not mean holding oneself low; rather, it means elevating the other person, being able to pay a compliment without fear of denigrating oneself. (For some people, to pay a compliment is a traumatic experience.) Greatness is humility. We are all children of Hashem, an illustrious lineage that supersedes all "imagined" pedigrees that some of us feel guide our lives and grants us distinction. In the eyes of our Father in Heaven, we are all the same. We are all royalty.

In his Yismach Yisrael, the saintly Chortkover Rebbe, zl, writes: "One of the most important goals of the path of Chassidus is to achieve true harmony and live among Yidden. The Baal Shem Tov and (his primary student and successor) the Mezritcher Maggid constantly underscored the need for all of their disciples to live together in achdus, unity.

"In order to reach this level of *achdus*, one must, however, acquire the trait of humility. As long as a person is proud and regards himself to be on a higher level than others, he will remain unable to live with them in harmony."

In a second *dvar Torah*, the *Rebbe* makes the following observation: "The *mitzvah* to love one's fellow as he loves himself (*V'ahavta l'reiacha kamocha*) is comprised of two components. The first half is to love one's fellow Jew; the second half is to love him as oneself. If follows that one who is filled with himself, who has a high opinion of himself, will have great difficulty honouring his friends properly. He will never be able to love them "as himself," for he has convinced himself that he is far superior to everyone."

#### Va'ani Tefillah

#### והשב את העבודה לדביר ביתך

V'Hasheiv es ha'avodah lidvir Beisecha.

"I cannot live without you" is the greatest praise we can tell anyone. The prayer of *Retzei*, unlike the previous blessings/prayers does not ask for personal favours/needs. It is collective. We ask Hashem to return the service to the Temple. To have the service back, we first must restore the Temple to its full glory. In other words, we are intimating to Hashem, "We need You!" Without Hashem in our midst, life has no meaning. All that we have requested in the previous prayers are personal, but they have no value or meaning unless our lives are devoted to Hashem. When we ask Hashem to return to *Tzion*, we are asking that He usher in the Messianic era. This short, little prayer says so much: "We need You, Hashem. We cannot live without You!" This is the truest praise that we can give G-d. In order to serve Him in the best way possible, we need the return of the *Bais Hamikdash*. Without it, our lives, are in reality, just not the same.

To sponsor a mazaltov, simcha or yartziet, email: peninim@dvar.info





# Parashas Ki Sisa

# Uncountable

**"D**o we have a minyan yet, Chaim? Let's count. One, two, three . . ."

"We shouldn't do that, Avi."

"Do what?"

"Count Jews like that. It is customary to count Jews with the words of a verse, or using objects."

"I'm confused, Chaim. Can you explain what you're talking about?"

"Look in this week's parasha, Avi. Moshe Rabbeinu, counted the Jews using half-shekel coins. Each person gave a half-shekel. Moshe counted all of the half-shekels, multiplied by two, and came up with the number of Jews."

"That's a little clearer, Chaim, but I have another question. Why did Moshe Rabbeinu use half-shekel coins and multiply by two? It would have been simpler to use one shekel coins and count them to get the number directly."

"Avi, that's a famous question asked by many of our great sages. Each one has his own answer to the question. I will tell you the answer given by the Kesav Sofer, the great Rav of Pressburgh. We are all composed of two parts, body and soul. Each part is represented by half a shekel. The two halves together make a whole. The only half that we can count, however, is the body. It is limited and can be counted. The body can only eat or drink so much. Then it must stop. It can only work so long. It can only live so long. It eventually reaches its limits. The soul, however, is unlimited. The soul is the part of us that comes from the heavenly realm. We cannot begin to count it. There is no limit to what the soul can accomplish. It is eternal."

"That's a pretty deep concept, Chaim. Can you give me an example of what you're talking about?"

"Take for example the great Rav who lived about 250 years ago, Rav Aryeh Leib MiMitz, who is known to us as the Shaagas Aryeh. He learned through the entire Talmud 1000 times in his life! The Talmud is 2700 pages long. He lived 90 years. If he knew the Talmud by the time he was 10, he had to review the entire Talmud once each month, or about 100 pages each day! That's a pretty mind-boggling feat. Rebbe Akiva Eiger who lived a little later also learned 100 pages of Talmud each day."

"Wow!"

"But perhaps the most famous example of phenomenal accomplishment is Rebbe Akiva, the leader of the Jewish people who lived almost 2000 years ago during the time of the Romans. He did not begin learning Torah until he was forty years old. When he began, he could not even read aleph-beis. He studied diligently for twenty-four solid years and became the greatest talmid chacham of his generation and indeed one of the greatest of all time. Avi, these people accomplished things far beyond the realm of natural attainment. They showed us the boundless potential of the soul. The soul cannot be counted. It is infinite."

"Look at that Chaim, as we're talking, a minyan of men has arrived. Lets all pray to Hashem that we soar with our souls to great achievements."

#### Kinderlach . . .

There are many times when we feel tired, frustrated or too discouraged to continue. Now, we see what a person is capable of doing. Let us all listen to Chaim's encouraging words and try a little harder. We are all blessed with a holy soul. Who knows what hidden potential is inside of me, or you, or Yitzy, or Shmuelik. Try again. Greatness is yours.

# Mercy

Moshe pleaded. But Hashem was adamant. The people had committed a grievous sin. Hashem would not go up with them into the Land of Milk and Honey. He would send an angel instead. If He accompanied them and they sinned again, He would have to annihilate them.

"Hashem, Hashem, G-d, Compassionate, and Gracious ..." (Shemos 34:6). Hashem instructed Moshe to say these words of prayer. The Gemora (Rosh Hashanah 17b) states, "Whenever the Nation of Israel sins, let them pray this prayer and I shall forgive them." What is so special about this prayer? The words describe Hashem's Thirteen Attributes of Mercy. He is Compassionate and Merciful in every way possible. We appeal to His Mercy, and He in turn is merciful upon us. That seems simple. However, it is not the whole story. Rav Leib Chasman notes that the prayer alone will not help unless we do teshuva (repentance). We must correct our mistakes.

We are asking Hashem to have mercy upon us. We can arouse His compassion by being merciful to others. This is the area of teshuva that brings Heavenly Mercy. As the Gemora (Shabbos 151b) states, "All who have mercy upon Hashem's creatures, receive Mercy from Heaven." The Yalkut Shemoni on Parashas Eikev instructs us to act with kindness toward everyone.

#### Kinderlach . .

Every person that you see is an opportunity for chessed. Do you see someone in a hurry? Move aside to let him pass. Is your sister sad? Smile at her to cheer her up. Is Imma overwhelmed with housework? Wash a few dishes. Is someone speaking to you? Pay close attention to him. Does your chavrusa (study partner) have difficulty understand the material? Explain it again. And again. Say thank you to Imma for preparing lunch for you. These acts of kindness are like diamonds. They seem small, but they are so precious. They can arouse Hashem's Mercy and save the Jewish people.

# No Substitute

How could it be? Hashem had revealed Himself to the Jewish people via open miracles of a magnitude never experienced before or since; the plagues in Mitzraim, the splitting of the Yam Suf, and the receiving of the Torah on Har Sinai. Could anyone doubt the existence or power of Hashem? Yet, only 40 days later, the Jewish people committed the Chet HaEgel (Sin of the Golden Calf), a transgression so devastating that we still feel its effects to this day. The Meshech Chochma in his commentary on Parashas Acharei Mos calls the Chet HaEgel the source of all sins between man and Hashem. Did they really think that this Golden Calf was the Almighty?

he Beis HaLevi has an insight that is relevant to this very day. Of course the Jewish people still believed in Hashem! Their intention was to worship Him. However, they wanted to do it their own way. They feared that Moshe Rabbeinu would not descend from Har Sinai, therefore they needed a substitute for him. They wanted to build a structure to serve Him, the Egel. Shortly thereafter, Hashem gave them instructions for the building of the Mishkan (Tabernacle), the proper structure for His service. Hashem is the One who created us. He gave us the Torah and mitzvos, the instruction book for serving Him. Nothing else will substitute.

#### Kinderlach . . .

"I like the mitzvah of tefillin, but I think that black is such a dull color. I think I will paint my tefillin green." "I am going to take two esrogim this Succos. If one is good, then two must be even better." "If I take a break from work to daven (pray) it is not really stealing time and money from my boss. Or is it?" These are all examples of wanting to do things our way. We must follow Hashem's mitzvos exactly. The only way to do it is His way.

All rights reserved to the author ❖ Please direct all inquiries concerning this publication to (02) 585-2216. #1113#





# The Only Battle



כי תשא את ראש בני ישראל " 30:12 ל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו לד' בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד "אתם.

"When you take a census of the B'nei Yisroel according to their numbers, every man shall give Hashem an atonement for his soul when counting them, so that there will not be a plague among them when counting them." The Gemara in Bava Basra says that Klal Yisroel's strength is in, "כי תשא". What does the Gemara mean by this?

The Gemara in Bava Basra 10b says - Rebbe Avahu says: Moshe said to Hakodosh Boruch Hu, "With what is the strength of Klal Yisroel exalted?" Hakodosh Boruch Hu answered, "When you raise their heads - c' תשא." Rashi explains that Hakodosh Boruch Hu was telling Moshe that if he wants to raise Klal Yisroel up, he can do so by collecting Tzedakah from them – and the term כי תשא is used, which refers to the collection of the Machatzis Hashekel. Shabbos 139a ":אמר עולא אין ירושלים נפדה אלא בצדקה שנאמר: (ישעיהו א,כז) ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה "Ullah said: Yerushalayim will be redeemed only through Tzedakah, as it says in the Posuk, 'Tziyon will be redeemed with Mishpat, justice, and those who return to her with Tzedakah'." How can we learn from the words in this Posuk that Yerushalayim will only be redeemed with Tzedakah, when the Posuk explicitly states that Tziyon, Yerushalayim, will be redeemed with Mishpat and Tzedakah?

Chazal tell us that in order for the Geulah to come, we must do Teshuva. Teshuva is only accepted if we have the Din of children, for only a father can be Mochel his children - a king cannot be Mochel his constituents. It is Tzedakah that teaches us that we are children, as the Gemara tells us of the conversation between Rebbe Akiva and Turnusrufus. If a king were to punish his constituent and not give him what he needs, the king would be upset if someone were to provide for the one who was punished, for the king wants him to suffer. However, if the king has a child who needs to be punished, if someone provides for the child, the king will not be upset, for although the child needs to be punished, the king still loves him, and really wants him to be taken care of. Now we can understand the words of Ullah. "ציון במשפט תפדה" – Yerushalayim will be redeemed – the Geulah will come, with "Mishpat", judgment, which refers to Teshuva. But why does Teshuva work, "ושביה בצדקה" – we know it works for Tzedakah, for from Tzedakah we know that we are children, and Teshuva works for children. Once we know that Teshuva works, if we do a complete Teshuva, we will be Zoche to the Geulah. This is the same message from the Gemara in Bava Basra. Moshe was asking Hakodosh Boruch Hu with what will Klal Yisroel be Zoche to be elevated, be Zoche to the Geulah. For even if Klal Yisroel were to do Teshuva, an argument can be made that

Teshuva does not work. To this question Hakodosh Boruch Hu responded, "כי תשא" – from the Mitzvah of Tzedakah we know that Klal Yisroel are children, and Teshuva works for children. Thus, when Klal Yisroel do a proper Teshuva, it will be accepted which will cause the Geulah to come. (פתח עינים)

Rebbe Avahu says: They asked Shlomo Hamelech, the son of Dovid Hamelech – how far does the power of Tzedakah extend? Shlomo Hamelech answered, "Go out and see what my father Dovid explained: He has distributed freely, he has given to the poor, his righteousness endured forever, his horn shall be exalted with honor (Tehillim 112:9)." It is known about the Avos Hakdoshim that each one had a different Midah. Avrohom Avinu grasped onto the Midah of Chesed, and he inherited the right side. Yitzchok grasped onto the Midah of Gevurah, and he inherited the left side. Yaakov Avinu grasped both the Midah of Chesed and Gevurah – this is the Midah of Emes, truth, for there are times that it is proper to deal with Chesed, and at times proper deal with Gevurah - Din. In the Midah of Chesed, Yishmael also grabbed hold of it, but to an extreme, and sins through the Midah. In the Midah of Gevurah, Eisav also grabbed hold of it, but to an extreme and sins through that Midah. However, the Midah of Yaakov Avinu, part Chesed and part Gevurah, no other nation has a grasp of it. It is through Yaakov Avinu that Klal Yisroel can be elevated all the way to the ראש, the top. The Torah commands us to give a Machatzis Hashekel, specifically a half, to teach us that each of these two Middos we must only have half of it. Meaning, that there are times we are to utilize the Midah of Chesed and at times we must utilize the Midah of Gevurah. These two Middos are not utilized to their completeness, and by doing part of each at the proper times, one can come to the Midah of Rachamim.

This is the Midah of Yaakov Avinu, the optimal Midah, and by doing this Klal Yisroel will elevate themselves in Ruchniyos. That which the Posuk savs. "כי תשא – את ראש" - how can one elevate himself - he can do so by being the ראש – utilizing the Midah of Yaakov Avinu. The Mitzvah of Tzedakah is one that unifies the Midah of Chesed and Gevurah – the wealthy person with the poor person. The other nations of the world do not have this grasp of the Midah of Yaakov Avinu; part Chesed and part Gevurah, and thus they do not really have a connection to the Mitzvah of Tzedakah - a Mitzvah which has both. Shlomo Hamelech was explaining that the Mitzvah of Tzedakah is what shows Klal Yisroel's greatness, and it elevates Klal Yisroel to the head – כי תשא את ראש- by giving Tzedakah. Dovid Hamelech spread out Tzedakah to the poor, and that righteousness will endure forever, as it is only for Klal Yisroel. (טך פרי תבואה)

The Torah is telling Klal Yisroel that they should return to their Chashivus, to the level of importance, that they had previously been on. "דותנו איש כופר נפשו לד" – this means that one should return to Hakodosh Boruch Hu by doing Teshuva. The Ba'al Teshuva must always think of himself as fifty-fifty, half Zechus and half Chov, and he therefore gives a half-Shekel – to show that he considers himself fifty-fifty. "ברבה, והדל לא יתביט הדל לא ימעיט" – One should not consider himself to be a complete Tzaddik, nor should he consider himself to be a complete Rasha, and that Teshuva will not help, for through Teshuva, all of Klal Yisroel can have a Tikun. (אך פרי תבואה)

It is brought down in the Sifrei Mussar that the word, "לפקודיהם" is a Loshon of norn, that which is lacking. Due to the sins of Klal Yisroel, many Tovos are withheld from Klal Yisroel, and they are not Zoche to "נשיאות ראש" – raising their heads. When one is Moser Nefesh for the sake of the Ribbono Shel Olam, it breaks all barriers that sins create between man and Hakodosh Boruch Hu. The Torah savs. "כי תשא את ראש בני ישראל" – When Klal Yisroel want to elevate their heads, they want to elevate themselves in Ruchniyos and come close to Hashem, לפקודיהם – to receive that which they are lacking, "ונתנו איש כופר נפשו לד" - they must be Moser Nefesh for the Ribbono Shel Olam, and this will bring them close, and heap upon them all of the goodness that is waiting for them. (מלבוש לשבת ויום טוב)

The Mitzvah of Tzedakah is a great Mitzvah, and most of all it teaches us where our strength lies. The Mitzvah of Tzedakah teaches us that we are Bonim, we are children of Hakodosh Boruch Hu. That knowledge and that power is a game changer. We must know that we are Hakodosh Boruch Hu's children, and we must strive to make our Father in Heaven happy with us. We must bring him Nachas, and the way to do so is by following the Torah and its Mitzvos. We must be Moser Nefesh for the sake of Hakodosh Boruch Hu. In life, there needs to be a balance - which is represented by the Machatzis Hashekel - the half-Shekel. One should not be extreme, but should be in between. There are times that the Midas Hachesed is needed, and there are times that the Midas Hagevurah is needed. How is one to grow? He must always see himself as fifty-fifty. This means that his one positive act will push him towards the side of good. When the next opportunity comes along, he once again must see himself the same way. Each battle that comes a person's way - he must see that battle as the first and last battle. He must try with everything he has to win that battle. Whether he wins or loses that battle, the next battle he must once again see as the only battle. If one always sees the battle in front of him as the only battle, that is the way he has the best chance of winning that battle. May we be Zoche to recognize that we are truly children of Hakodosh Boruch Hu, and act appropriately for who we are.

For questions, comments, to purchase the Sefer "Parshah Pshetl", or to receive a free weekly Dvar Torah on the Parsha- Please email: ParshaPshetel@gmail.com Thank you, Y. Schechter





# PARSHA WITH

# Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

# **PARSHAS KI SISA**

# CONNECTING TO SHABBOS WITHOUT PROTECKTZIAH

In this *parsha* once again the mitzvah of Shabbos appears (Shmos 31,12) even though in *parshas Yisro* the mitzvah of Shabbos was presented in the *Aseres Hadibros*. It appears here in juxtaposition to the *chait* of the *Aigel*. The fact that Shabbos precedes the *Aigel* alludes to us that its repetition again in this *parsha* has a connection to the *Aigel*. What is the nature of this connection?

The Mechiltah on this passuk says ויאמר ה' - לא על ידי מלאך ולא על ידי שליח. There are varying opinions in the meforshim as to who is being addressed not to transmit the mitzvah of Shabbos through a middleman. The Zayis Raanan explains that Shabbos is different in that it was given over privately just between Hashem and Moshe. The reason for this privacy is because Hashem didn't want even the angels of the seventy nations to know about this special present of Shabbos. The Malbim and Rav Chaim Vital both have a different interpretation. That Hashem is addressing Moshe to transmit this mitzvah of Shabbos directly to Am Yisrael. This mesorah of Shabbos differed from the regular process of transmitting mitzvos which was through an intermediary of first relating it to Ahron then Ahron to Nadav and Avihu then to the Zekainim and then to all of Yisrael (Airuvin 54b).

We would like to suggest a third *pshat* in this Mechilta. Why is Shabbos so special? Why do we find a saying that more than the Jewish People preserved the Shabbos, the Shabbos preserved the Jewish people? Such a statement is not said about any other mitzvah? The answer is that on the Shabbos we have a special relationship of intimacy with Hashem that we do not experience during the six days of the week. That special bond is a direct connection with Hashem without an intermediary as we have during the week (Bereishis Rabba 11,8 Nezer Hakodesh).

In *gemarah* Shabbos 25 it relates about Rav Yehdah Bar Ilaee's preparation for Shabbos. They brought before him a basin of water with which he washed his face and he wore a tallis and his face appeared like that of a *malach*. The *gemarrah* is telling to us here more than just praise on the *madraigah* of Rabbe Yehudah. The Sfas Emes writes (Vayishlach תרלה)) that during the week man's involvement with מלאך (work) is through a מלאך which shares the same letters. However, on Shabbos which is מעין עולם הבא there is no מלאכה. *Olam Habah* is the place of a more intimate relationship. Shabbos is the day when the *Hashgacha* of Hashem relates to us with Himself and not a *malach*. On Shabbos we don't need a *malach* as a *sheliach* because we ourselves can attain the level of *malach* and even higher.

Friday night before Kiddush we sing *Shalom Aleichem* to the angels who accompanied us from *Shul*. In the same breath we wish them good by צאתכם לשלום. Is that *derech eretz*? The answer is that after *davening* and coming home from *Kabbalas* Shabbos and *Maariv*, we are ready to sanctify the Shabbos with Kiddush. It is at this time that our Shabbos level of *Olam Habah* spirituality begins to intensify and we become like *malachim* and even higher. It is then that even the *malachim* who accompanied us from *shul* now feel uncomfortable in our presence. We therefore give them permission to leave and wish them צאתכם לשלום (Satmer Rav ztl).

This understanding of the unique nature of Shabbos could be one the many explanations to the *minhag* of smelling *haddasim* every Friday night. This is based on the *gemarah* that when Rabbe Shimon Bar Yochai and his son left the cave after being there for thirteen years they saw a *Yid Erev* Shabbos carrying two bundles of *haddassim*. When they asked him what was their purpose he replied one corresponds to the mitzvah of *Zachor* and the other to the mitzvah of *Shamor*. Why do *haddassim* specifically represent Shabbos? We suggest that the answer to this is based on the Bnei Yissachar who writes that the *Mekubalim* explain that every vegetation has a *malach* placed in charge to command it to grow daily. The four exceptions to this rule are the *Four Minim* that we take on *Succos*. Their *hashgacha* is under direct supervision of Hashem. These four are called the שרביט the scepter of the king. This is why the mitzvah of the *Four Species* is after the *Yamim Noraim* because Hashem wants us to declare that we were victorious in our judgment by flaunting the scepter of the King which only a son can dare do. For anyone else to do so would be put to death immediately.

Now we can have a deeper understanding of this *minhag* of smelling *haddasim* at the beginning of Shabbos. It is in order to bring an awareness to all those who keep Shabbos, that this day in unique from all the days of the week in that we like the *haddasim* are under the direct





# PARSHA WITH

# Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

Hashgacha of Hashem without any intermediary such as a malach. This idea alone should inspire us to take advantage of this intimate relationship that Hashem offers to everyone who is interested and yearns for this during the week. Just imagine that you were granted the opportunity of having a 24 hour yechidus with the seven Ushpizin just you alone! You would be so excited that you wouldn't be able to sleep the entire 24 hours. But that of course is no comparison at all to having this meeting with the Boreh Olam himself. The smelling of the haddasim is our reminder to appreciate this most incredible other worldly present to us of Shabbos and not to squander and shortchange ourselves from such a window of opportunity.

The *Rishonim* say that the *chait* of *Yisrael* in the making of the *Aigel* was not the *avodah zarah* part since they really did not believe in it as a deity. The *aveirah* was that after Moshe did not return to them, they experienced a loss of direction and that they needed an intermediary to come before Hashem. They lacked the sense of self worth and the realization of what is the true essence of a Yid and his deep relationship with Hashem that can be experienced every Shabbos. This is the reason why Hashem placed the mitzvah Shabbos in the Torah prior to the writing of the *chait* of the *Aigel* in order to teach that Shabbos is the *refuah* before the *makkah*.

As we explained above, Shabbos sends the message that we can go directly to Hashem and we don't have to plead to *malachim* to be our in between. As we find in the *Haftorah* for *Parshas Toldos* where the *Navi Malachi* says אהבתי אתכם אמר ה' הלוא אח עשו ליעקב נאם ה' ואהב את הבא ואהבתי Hashem's love to Yisrael is even when we appear on the outside like Esav, nevertheless He still loves us. This love is demonstrated by His gift of Shabbos to us, a day whose essence is a bond with Hashem without needing any "protecktziah". This can be gleaned from the *gematriah* of אם יהו' ואהב את יעקב which adds up to זה שבת.

This is our new interpretation to the words of the Mechilta. It is from these *pessukim* that the Mechilta learns that לא על ידי מלאך ולא על ידי מלאך ולא על ידי מלאך ולא על ידי מלאך ווא ווא וויש. It is referring to the mitzvah of Shabbos that it doesn't share its unique *Hashgacha* with the days of the week. Rather Shabbos introduces a unique *Hashgacha* of Hashem void of a מלאך ושליח with just Hashem Himself. That is why the *Mekubalim* write and it is found in the *piyutum* of the Ari which are recited before the *seudos* of Shabbos, that on Shabbos all the negative forces run that are present during the week run away. The reason being, that on Shabbos we have Hashem's direct *Hashgacha* which *doesn't* allow them in its presence.

As we are all aware, Hashem is presently sending us a very big wake up call to *teshuvah*. He is angry towards us and disappointed in the way we *Yidden* as a nation are conducting our lives. After all we are Hashem's ambassadors of light and servitude in the world. On the *passuk* under the conducting to the meforshim this passuk is talking of the war of Gog and Magog right before Moshiach) Rashi writes that He will bring a plague on the nations instead of us and let out His anger on them. However, this substitution is in the hope that we will be moved by it to do *teshuva*, just as it is expected from us when we bring a *korban* that one must feel that it is he who should be the korban not the animal. If we fail to do *teshuvah* and change, the *Tochacha* lists the repercussions ch"v that follows because the plague is really intended to us.

Hashem is causing shut downs in the basics of what our culture and society holds great esteem. Sports competitions, public gatherings of concerts, plays and theater, big stores such as Walmart where you can buy everything, your money invested in the stock market is sinking, air travel and luxury cruises for exotic vacations have stopped etc. Entire countries do not allow foreigners to enter their domain, Italy doesn't allow people to leave their houses, and hundreds of thousands of people everywhere are placed in quarantine in solitude for weeks and yet there are not enough tests to test them. In other words step out of these distracting and luring falsehoods and begin focusing on the reason to live with purpose and meaning. Hashem is telling the world to start noticing very clearly what He is doing in order for you to return to His servitude. Just like Hashem placed a tiny knat up Titus's nose which eventually killed him, all it takes to shut down the entire world is one little virus that is contagious. YAY YER AGO YER A

One possible protection for us at this time is the Shabbos. Shabbos protected Adam Harishon from death after the *chait* of the Aitz *Hadaas* as the *Medrash* says. After all Shabbos is our soul mate and partner which is also mentioned in the *Medrash*. Shabbos effects the entire week, for Shabbos is the source of all *beracha*. If we can improve our Shabbos with even small enhancements and make it holier, we can carry Hashem's protection with us into the rest of the week warding off all the negative forces. Remember. More than Yidden preserved Shabbos, the Shabbos preserved the Yidden.

Gut Shabbos | Rav Brazil









WE ARE YOUR

# ONE-STOP-SHOP

TO MARKETING SUCCESS



WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.















MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL



הרי על מה אנחנו נמצאים עכשיו בגלות, על מה? רק על בין אדם לחברו! על שנאת חינם. ועל זה צריכים לעשות תשובה! על זה! זה התכלית! חוק שעיקר התכלית להחזיק במידת השלום.

אנחנו עומדים עכשיו לפני ימי הפורים, הימים הגדולים, וכל אחד כדאי לו שיהיה גיבור לא להפסיד את ימי הפורים, כל הימים האלו. משבת הקרובה מתחילה ההארה של פורים.

כבר מיום שבת מתחילה ההארה של פורים, שכל הפושט יד נותנים לו. הכל מתחיל משבת – שבת, ראשון, שני, שלישי, רביעי. ביום שני הרבנים קבעו שיש עצרת בירושליים, בגלל היקורונהי לא יכולים להתאסף הרבה אנשים, לכן כל אחד בשעה 13:00 בצהריים, יזכור בכל מקום שהוא, יגיד ישמע ישראלי, ויבקש מהי יתברך שיביא לנו את משיח צדקנו ברחמים בלי ייסורים. כל אחד יבקש מהי: "רוצים כבר את הגאולה, את מלכות בית דוד, בניין בית המקדש, והכל ברחמים בלי ייסורים".

יש לנו שלושה ימים משבת. ואח״כ יש לנו יומיים של פורים. ובאלו היומיים כל הפושט יד נותנים לו! וזה לא משנה אם אתה גר בירושליים, יש יומיים! יומיים שכל הפושט יד נותנים לו, וזה לא משנה איפה אתה גר. יומיים, וכל אחד ינצל את היומיים האלו להרבות בתפילה, כל הפושט יד נותנים לו. כמו שהסברתי שמה שאומרים ילא כל יום פורים", זה דווקא על העניין הזה. ב״ה, יש לנו גם מחברות עכשיו של התודה, וכל אחד יראה במשלוח מנות לשים כזו מחברת, גם מי שלא מכיר יכול לכתוב תודה, יש פה מאמרים על התודה. וכדאי לכל אחד לקחת ולשים במשלוח מנות.

פורים כל כך גבוה, ולכן יצר הרע הורס לאנשים את הפורים

נכון שצריכים ללמוד הרבה תורה, נכון שצריכים להתפלל הרבה, נכון שצריכים לשתות, אבל העיקר צריך לדעת לעשות סדר. מתי ובאיזה זמן.

וזה בכל השנה, לא רק בפורים, מה ההבדל בין אחד לשני, זה היישוב דעת, שאדם יודע לעשות כל דבר בזמן שצריך לעשות אותו, ובצורה שצריכים לעשות אותו.

והשני, אפילו באמצע השנה, יש כאלה מתמידים בתורה, לומדים עד שעה אחת בלילה, ובבוקר אין שחרית, עברו על שו"ע, אין זמן קריאת שמע. נכון שתלמוד תורה כנגד כולם, אבל שאתה לא עובר על התורה! תלמוד תורה שגורם לך לעבור על התורה, זה גרוע.

כמו שסיפר הרב זילברשטיין סיפור שלפני הרבה שנים, ישבו ללמוד באיזו ישיבה בלילה, פתאום הגיע איזה יהודי, ביקש: "בבקשה! בואו תעזור לי!", מה קרה! הסוס שלו טובע! אמרו לו: "עזוב זה ביטול תורה". בבוקר ראו את היהודי יושב ובוכה, הסוס שלו נפל באיזו ביצה, ומת הסוס. עכשיו מה יכולים לעזור לו! גמרנו. זו הייתה הפרנסה שלו, הסוס הזה. מספר הרב זילברשטיין, שכל אלו שלמדו כולם מתו, על ידי שחלו על הרגליים. וזה סיפור אמיתי ויש עליו עדים. כי לימוד תורה לא שיגרום לך לעבור על התורה. עכשיו אשתך צריכה אותך, ואתה מתמיד. צריכים לדעת, נכון, זה חשוב, אבל תלוי מתי, ובזמן הנכון ובצורה הנכונה.

לכן גם פורים, כל אלו ששותים יין בלילה הם עוברים על כל התורה כולה, כי בסוף בבוקר איזה פורים, בשביל הפורים הזה צריכים כיפורים. אין זמן קריאת שמע, אין

זמן תפילה, הלך כל היום. כי בלילה זה לא זמן ששותים. בלילה זה זמן ששומעים את המגילה, וגם ביום, כמו שצריך בהתעוררות, ואחייכ זה זמן שכל הפושט יד נותנים לו! לנצל את הלילה כמה שאתה יכול, לעשות כמה שעות התבודדות. יש עניין להתפלל בפורים דווקא בנץ החמה, לכתחילה. אחייכ אחרי השחרית, שב תלמד את הדף יומי שלך, את הלימוד שלך, וספרים שאתה צריך ללמוד, ואחייכ, אחרי שהתפללת מנחה מוקדם, אז זה הזמן לשתות, ולרקוד, ולשמוח.

וגם זה, בייה, כל השנים מי שנמצא איתנו יודע, הי חנן אותי לכתוב תפילה [נמצא בעלון יחוט של חסדי] לפני שתיית היין.

ולכן לפני כל כוס, מישהו סיפר לי שהיצר הרע עבד עליו, חשב ימה אני אשתה ולפני כל כוס אני אגיד את התפילהי, לקח חבית, אמר את התפילה פעם אחת, והפסיד את הפורים. ככה אמר לי.

אדם צריך להיות חכם, יש לך תפילה נפלאה, אז תגיד אותה עוד פעם ועוד פעם, לפני כל כוס וכוס.

העיקר כמו שאמרנו, לא לעבור על התורה. אתה שותה, אבל יש בין אדם לחברו! אם אתה שותה ויכול לצער מישהו או לקלל מישהו, אל תשתה. תשתה רק אם אתה יודע שאתה שומר על התורה. לא זזים מהתורה ימין או שמאל.

וזה השכל של החיים, שאדם יהיה לו יישוב דעת. לדעת, צריכים לישון? נכון! אבל מתי לישון? אז בפורים אנחנו ישנים ישר אחרי קריאת המגילה, קמים בחצות לילה, אומרים ברכות השחר, ברכות התורה, אומרים תיקון חצות, עושים התבודדות. כי אדם צריך לישון, מה, אדם יכול לא לישון? לא. אבל כל דבר יש לו את הזמן. לאכול, בערב אוכלים משהו קטן, כי הסעודה זה רק ביום. כל דבר יש לו את הזמן שלו, שיהיה לך יישוב הדעת.

העלון

לכבוד נשמתו הטהורה והקדושה של הצדיק הקדוש אדוננו מורנו ורבנו נחמן בן פיגא זיע"א.

וכן לעילוי נשמת הצדיק הקדוש רבי יהודה זאב בן רבי יחיאל צבי ע"ה

וכן לעילוי נשמת חברינו היקרים ארז בן דליה ע"ה ובועז בן רומיה ע"ה וכן לעילוי נשמת

פערל בת ר' מאיר ע"ה וכן לעילוי נשמת שלמה בן נעמה ע"ה בתוך שאר כל נפטרי ישראל

ולהבדיל לרפואה שלמה הן אידה שיחיה וכן לרפואה שלמה והצלחה של בת שבע בת

ימימה שתחיה וכן לרפואה שלמה וחדה בתשובה שלמה בלי ייסורים של כל בני ובנות ישראל

בארץ ובעולם

סלבלחת כל התורמים והתורמות ברותניות ובגשמיות.

לתרומות: 0527161619

ditzur424@gmail.com

לקבלת העלון במייל: putifice נשמת יוסף חיים בן אברהם ע"ה

לעילוי נשמת ניסים בן אלגרה ע"ה

הוא לא יודע להתנהג, תראה להעביר לו בעדינות ובחכמה את המסר שהוא לא מתאים למקום״.

אני מוכן להיות בעל אמונה בשביל עצמי, אבל לא שיזיק לחברה.

אדם לא צריך לפחד מבין אדם לחברו, שמישהו יזיק לך ואתה צריך לפחד ממנו. אל תפחד ממנו! הוא מזיק לך! מה אתה צריך לפחד ממנו! תשתדל תמיד לא לפגוע בשני, ותתרחק ממנו. לא לעשות מזה שגעון, בין אדם לחברו צריכים להשתדל, אבל שמישהו פוגע בך, תראה איך בצורה הכי עדינה לצאת מזה, להרחיק אותו ממך, או שאתה תתרחק, בעדינות כמובן, בלי לפגוע.

ראיתי אנשים מפחדים מהקורונה! מה זה פחד! וראיתי שכל מי שמפחד כי יש לו בעיות של בין אדם לחברו... ויש לו בעיות של לשון הרע...

כי רבנו כותב בתורה נייד שאדם בא לו פחד בגלל לשון הרע, בגלל בין אדם לחברו.

לכן אתה רואה אנשים שהם רחוקים מלשון הרע, הם לא מפחדים מכלום! רחוק מלשון הרע זה פירושו שהוא רוצה מפחדים מכלום! רחוק מלשון הרע זה פירושו שהוא רוצה להיות טוב, כי בנאדם יכול להכשל, אז הוא עושה תשובה, אנחנו לא מלאכים, אף אחד לא מלאך, רוצים ולומדים על זה ומשתדלים מה שאפשר. אבל אתה רואה שהוא לא מפחד! כאילו לא קיים בכלל בעולם כל הדבר הזה.

לכן כל מי שיש לו אדמו״ר שקוראים לו יאייפון׳, או אדמו״ר שקוראים לו יסמארטפון׳, או אדמו״ר שקוראים לו יאינסטגרם׳, מסכן הבנאדם. עכשיו יראו את זה! ה׳ יתברך עושה הכל מידה כנגד מידה!

רק ירדתי מהאוטו, מישהו בא אליי: ״הרב הזה אמר!״, אמרתי לו: ״תקשיב לי, לא מעניין אותי כלום״. אדם מסכן מסריטים אותו שהוא בתוך הבית שלו מדבר עם אשתו, מה זה: זה רשעות שלא הייתה מעולם!

מה זה בזיונות! והכל שקר! דברים קרו, דברים שלא נאמרו... והורסים חיים של אנשים...

זה האדמויירים האלו, אדמויירים שקוראים להם יפייסבוקי, ולא יודע, אתם מכירים את האדמויירים האלו, אני לא כל כך מכיר אותם. כל היום מפרסמים ומדברים כל היום לשון הרע... כל דבר שאני אומר כל העולם צריך לדעת מזה, כל העולם צריך לדעת שאני בירכתי איזה מישהו, אז בירכתי מישהו, אז מה!! אני לא אכפת לי, אנשים באים ומספרים לי. אני בכלל לא מעניין אותי כלום, שידברו! מי שרוצה לדבר שידבר! מי שיש לו זמן. אני מבטיח לכם, שמים וארץ יעידו עליי, מבטיח לכם, שאם היה מותר לדבר לשון הרע, ולקבל לשון הרע, ממש היתר על פי ההלכה, וזה ממש היה מצווה! כמה שיותר לדבר לשון הרע. מבטיח לכם שלא היה לי לא פייסבוק ולא כל הדברים האלו. למה! כי כל זה בזבוז זמן! איך אדם יש לו זמן כל היום לבדוק מה ההוא אמר, מה הוא הגיב, מה אכפת לדיי ולשון הרע, ושנאהי אי אפשר לתאר את גודל האסון שיש בכל הדבר הזה. ומי שמקשיב לכל זה ועוקב אחרי כל זה, הוא ממש טיפש גדול, מה זה הדבר הזה!

אני לא יודע כלום ואני לא רוצה לדעת כלום על שום בנאדם! ולמה? כי אי אפשר לדעת! באמת באמת אי אפשר לדבר כלום על שום בנאדם! באמת באמת שאתה לא יכול לדעת כלום.

לכן באמת צריכים לדעת שזה הקורונה, בדד ישב מחוץ למחנה, ה׳ ישמור, אדם צריך לדעת – לא לדבר לשון הרע

על אף אחד בעולם. ולא לקבל! לא לדבר על שום בנאדם! שב, תגיד ספר תהילים, תעשה שעה התבודדות, תלמד! יש מה לעשות בעולם הזה! מה להתענג, יש ליקוטי מוהר"ן ישתבח שמו! מה רע לך בחיים!

איך אמרו לי היום, מעולם לא חשבתי שעם ישראל יגיעו לדרגה של שמירת נגיעה (3), שכל עם ישראל יגיעו לדרגה של שמירת נגיעה!! הרבנית הזהירה אותי יאתה לא נותן לאף אחד יד, אם לא אתה לא נוסע לשיעורי, טוב, ב״ה כולם שומרים נגיעה (3).

תראו, הכל מידה כנגד מידה, בטלו משחקי כדורגל, למה? כי מחללים שבת, משחקים בשבת. כל דבר שיתבוננו – אסור לשחק בשבת. זה הכל בא מידה כנגד מידה.

ומי שיש לו חתונה, בר מצווה, ברית מילה, ועושה הפרדה, אין לו מה לפחד, יכול להביא את כל מי שהוא רוצה, אין מה לפחד! מי שעושה לפי כללי התורה, אין לו מה לפחד. מה לפחד! מי שעושה לפי כללי התורה, אין לו מה לפחד. העירבוביא הזו בין גברים לנשים, אז ה' עכשיו עשה שמבטלים את כל המופעים, ב"ה, אין דבר כזה עירבוביא! גם לא יוצאים מארץ ישראל, ב"ה. גם אוכל כשר. אתם יודעים שהקורונה הזו הייתה לפני הרבה הרבה שנים, יש לזה שם במרוקאית, קרינה, והרבנים אז אמרו שיהודים שאוכלים כשר אין להם מה לפחד מזה, לא יגע בהם.

זה הכל הי יתברך עשה שיתעוררו, לשמור את השבת, לאכול כשר, בפרט בשר. אל תעשו מופעים מעורבים, אל תתנו ידיים אחד לשני, כולם צריכים לשמור נגיעה, והעיקר תתחזקו בבין אדם לחברו. כי אמרתי לכם יבין אדם לחברו ליקורונאי, מדויק! מדויקת של יקורונאי, מדויק! מידה כנגד מידה.

לכן כולם להתחזק בבין אדם לחברו.

בפורים שכל עם ישראל עשו תשובה, ממש אור שיותר גדול ממתו תורה.

לכן ב**פורים כל הפושט יד נותנים לו**. בפורים, בנאדם שכל השנה לא היית מסתכל עליו, בפורים אתה נותן לו. משלוח מנות איש לרעהו, מתנות לאביונים, אחדות, אהבה! כמה שיותר!

גם כדאי לכל אחד שיתן משלוח מנות לאשתו, ויכתוב לה איזה משהו טוב, כדאי. משלוח מנות איש לרעהו, הרעהו הכי חשוב זה האישה, עם איזה מכתב יפה.

ממש כל אחד יתחזק בעניין של אהבה, ואחדות, זהו! כמו שהיה במתן תורה, כאיש אחד בלב אחד, זה שני החוקים, שהם אחד –

החוק של התודה, והחוק של בין אדם לחברו.

שכל אחד צריך לרצות להיות שלם במצוות של בין אדם לחברו.

כי אם כל אחד זו לא תהיה התכלית שלו, איך יהיה שלום!

הגמרא אומרת שגדול הוא השלום! ואם אדם אין לו את העניין הזה שהשלום הוא גדול יותר מכל דבר, והוא מוכן לוותר על כל דבר, על כסף, על זמן, על כבוד, העיקר לא לפגוע בשני, אז יהיה שלום! העיקר זה בין אדם לחברו, זה החוק! שאדם יהיה מוכן לוותר על כל דבר, העיקר להיות טוב עולם! להיות טוב, רחמן, לעזור!





בך, וצערו אותך, ולקחו לך, וגנבו לך. כשאתה חי באמונה, אתה אוהב את כולם! בשבילך כולם מקלות! ואתה אוהב את כולם. הוא מסכן, הוא עשה משהו לא טוב! הוא מסכן. אבל אתה! אתה חי באמונה! שהכל זה ה', והכל לטובה.

איך אמרנו, מה זה אמונה! לדעת שאין עוד מלבדו והכל לטובה! זו האמונה!

לכן מי שיש לו אמונה הוא שלם במצוות שבין אדם לחברו.

אתה מקפיד על אנשים, כי אין לך אמונה שונא אנשים! כי אין לך אמונה. אפילו במי שאתה חושב שפגע בך, אבל אין אנשים! אין בני אדם! הכל זה הי! ומה שעשו לך זה הכל הי! אין עוד מלבדו, והכל לטובה.

אז אדם מקלל אנשים, מבזה אנשים, מצער אנשים! הי ישמור. אדם צריך להתחזק להיות שלם בבין אדם לחברו.

אני בשבת, יצאתי מההתבודדות מזועזע! ועד היום אני מזועזע מההתבודדות של שבת, עד היום! איך העולם רחוקים מהתכלית! שלא יודעים שהעיקר זה בין אדם לחברו! זה העיקר!

איזו אישה ספרה לי שבעלה, הוא רחוק מיגן השלוםי, והוא כעסן ורב עם אנשים, ומצער אנשים, ומקלל. אז אמרתי לה: "תראי, את צריכה להתפלל שבעלך יחזור בתשובה". אמרה לי: "בעלי!! מה זה!! הוא מדקדק קלה כבחמורה! אמרה לי: "בעלי!! מה זה!! הוא מדקדק קלה כבחמורה! מה זיא!! הוא שומר שבת כהלכתה! הכל!", היא לא הזדעזעה, ואני הזדעזעתי. היא לא מבינה, אם הוא היה טיפה מחלל שבת, ישר היא הייתה אומרת יואי! שבעלי יחזור בתשובה!". נכון שצריכים לשמור שבת, ודאי. אבל נגיד שהוא חילל שבת, נגיד שהוא ח"ו לא הניח תפילין, ח"ו, אבל נגיד – בהרהור תשובה ה' ימחל לו על כל העוונות שלוי

עיקר התורה זה בין אדם לחברו! זה אין לזה שום מחילה עד שיפייס את חברו! שום תשובה אין לזה! למה? כי אתה פוגע בקב״ה! הקב״ה אומר יאני על כבודי, יאללה! מסתדר איתך! אבל אל תפגע בשום ילד שלי!".

איך אמר רבי יהודה זאב ליבוביץ׳, ארבעה דברים שעל ידם ינצל אדם מחבלי משיח:

א'. לרחם – להיות רחמן! להיות טוב! לרחם! להטיב! לתת! ב. לוותר – כי אתה בעל אמונה אז אתה מוותר. ג. לעזור. ד. והעיקר לא לצעוק על שום יהודי.

הגמרא הקדושה מספרת שרבי יהודה הנשיא, אמר שיעור, הריח שום. אמר: יימי שאכל שום, בבקשה שיצא מהשיעוריי. קם רבי חייא, ויצא. אחריו יצאו כל התלמידים, רבי נשאר לבד.

רבי שמעון, בנו של רבי יהודה הנשיא, פגש את רבי חייא, אמר לו: "מה עשית לאבא שלי!!", אמר: "אני לא עשיתי שום דבר, וגם לא אכלתי שום", "אה לא אכלת שום! אז למה יצאת!!", אמר לו: "אם אני לא אצא, זה שאכל צום למה יצאת!!", אמר לו: "אם אני לא אצא, זה שאכל צום יצטרך לקום ולצאת, והוא יתבייש, יפגע, פגיעה ברבים". אמר לו בנו של רבי: "טוב, אבל בגלל שיצאת התבטל השיעור של אבא שלי!", אמר לו: "שיתבטלו כל השיעורים שבעולם ולא יפגע יהודי אחד!". זה צדיק שהוא חי את התכלית! שהתכלית זה בין אדם לחברו! לכן לא להתבלבל.

מה שזעזע אותי, שראיתי חסידים, רבים אחד עם השני, מבזים אחד את השני. וזה פירושו שהעולם רחוק מהתכלית!

כי אם אדם רואה שהבן שלו יום אחד לא הניח תפילין, ישר הוא מזדעזע! שהבן שלי יחזור בתשובה!

אבל אם הוא ידע שהבן שלו עובר עבירות של בין אדם לחברו הוא לא יזדעזע! טוב, ה׳ יעזור, בעזרת ה׳... – הוא לא מזדעזע!

ואני מזועזע מזה שאנשים לא מזדעזעים! איך אדם לא מזדעזע?! עיקר התורה זה עבירות שבין אדם לחברו! ואתה עובר על עבירות של בין אדם לחברו, אתה לא מזדעזע?! לא מזעזע אותך?!

בדיוק בא מישהו בשבת, אמר לי שהוא מחוץ לבית בגלל בעיות של שלום בית. אמרתי לו: "אתה מבין שיש לך בעיה בבין אדם לחברו?". כשאדם יש לו בעיות של בין אדם לחברו, הוא צריך לעזוב את הכל, את כל העבודות, ורק על זה תתפלל יום ולילה. כשאדם הוא לא ערני לדבר הזה, להבין שבין אדם לחברו זה העיקר! בשביל זה באנו לעולם הזה! כי ללמוד תורה אפשר ללמוד גם בשמיים. להתפלל אפשר גם בשמיים! לקיים מצוות אפשר גם בשמיים. עיקר מה שבאנו לעולם הזה בשביל בין אדם לחברו! שאדם מה הבאנו לעולם!

יבין אדם לחברוי, יוצא בגימטריא 363, קורונא עם אי יוצא גם 363, בדיוק.

עכשיו קורונה עם ה"א יוצא 367 גימטריא יא-ל נא רפא נא להי. התפילה שהתפלל משה רבנו, על מי? על מרים שדיברה לשון הרע, והייתה צריכה להיות שבועיים מחוץ למחנה. בשביל זה מי שיש לו בעיות של לשון הרע, ובין אדם לחברו אז הוא שבועיים מחוץ למחנה.

אתה פוגע באנשים! שב מחוץ למחנה. אל תפגע יותר באנשים! שב, תעשה חשבון נפש, אל תפגע יותר באף אחד.

כל הבתי סוהר שגם הם מחוץ למחנה, למה! כי מישהו שאסור בגלל שהוא חילל שבת! תבדוק. או שאולי בגלל שהוא אכל ביום הכיפורים אסרו אותו, יש כזה מישהו! רק על עבירות שבין אדם לחברו. משמיים אומרים – אתה מזיק לבריות! תהיה מחוץ למחנה!

אל תזיק לבריות! אל תגע בשקל של השני! אל תפגע בשני!

בדיוק עכשיו מישהו הסיע אותי, ואחותו עבדה אצלו, הוא סבל ממנה מרורים. אז יצא שאמר לה איזו מילה והיא נפגעה מאוד והלכה. הוא בא לשאול אותי, שמע את השיעור שלי שדיברתי על בין אדם לחברו, סיפר לי את זה, אמרתי לו יטוב מאוד שהיא הלכה! תודה להי! תעשה על זה מזמור לתודה!י. וההוא התפלא: "מה!! אבל זה בין אדם לחברו! מילא אם בנאדם פוגע בך אז אתה בעל אמונה, אבל פה אני פגעתי בה!".

אמרתי לו: "נכון היא הזיקה לעובדים!", אמר לי: "כן", אמרתי לו: "אתה לא יכול להיות טוב על חשבון השני! אתה רוצה לסבול! תסבול! אם זה רק אתה תסבול, תהיה בעל אמונה ותקבל את הכל באמונה. אבל בינתיים היא מזיקה לאחרים, ומצערת אחרים, אז מה! אתה יכול להיות טוב על חשבון אחרים! אין לך מה לפחד בכלל! מה, עשית לה משהו! לא! היא התנהגה לא טוב, אז היא עברה על בין אדם לחברו. אתה לא יכול, אתה יכול לסבול לעצמך, אתה לא יכול לסבול למישהו אחר, שמישהו פוגע באנשים".

תמיד אמרתי: "כל זמן שהוא טוב עם אנשים, לא משנה מה, אנחנו סובלים אותו. אבל אם הוא כבר מזיק לאנשים! מצער אנשים! מה, אתה תהיה טוב שאנשים יסבלו! אם

ליל שישי וי אדר תש"פ

דיבורים מתוך שיעורו השבועי של

הרב שלום ארוש שליט"א

# יתכנו טעויות בשל מהוצת הכתיבה

צא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה / העלוך מוקדש לופותו של מורנו הרב שלום בן ימנה שיהיה ויאריך ימים בבריאות איתנה עד 120 שנו

איזה ילד שאל את אבא שלו הקמצן: "למה אני אתחפש השנה?", אמר לו האבא: "לחייל!", אמר לו: "אבל אני כבר שלוש שנים חייל!", אמר לו: "השנה תהיה בקבע" (33)

> הילד בא ואומר לאבא שלו: "כל הכיתה שלנו מתחפשים לשומרים!", אמר לו: "אין בעיה, אתה תהיה שומר סמוי" (3)

> בקיצור הקמצנים יש להם לכל דבר פתרון 🕃 טוב, בייה. אנחנו אומרים תודה על הכל, ולכן אנחנו גם אומרים תודה על היקורונהי. כל מה שהי עושה לטובה הוא עושה, הי עושה רק טוב בעולם שלו! לא מבינים אבל מאמינים.

> בייה, במקרה הזה אנחנו מבינים הרבה. אבל גם אם לא היינו מבינים אנחנו מאמינים.

> הי חנן אותי לעשות תפילות, על כל העולם, שהי ירפא את כל העולם מהמחלה הזו.

> גם כל מה שקורה מסתדר עם העניין הזה של פורים. כי עיקר הטענה, היה קטרוג על עם ישראל, שישנו יעם מפוזר ומפורד בין העמים׳, שעם ישראל היו לא באחדות, לא בשלום. וזו גמרא מפורשת, שאם עם ישראל בשלום אחד עם השני, שום דין לא יכול לשלוט עליהם, שום דבר! שום צרה לא יכולה לבוא עליהם, שום צרה! אפילו עובדים עבודה זרה, עושים את כל העבירות הכי חמורות, הי יציל, אבל אם בבין אדם לחברו הם טובים? הם שמורים!

> הי חנן אותי בשבת האחרונה לחוקק חוק חדש, עוד חוק. אולי אפשר לעשות ספר יבגן החוקיםי, זה דווקא רעיון טוב

> החוק הראשון, אומרים תודה – מתבטלים כל הצרות, זה החוק. ב"ה, החוק עובד. עכשיו באתי מהרדיו, יהודי בשבוע שעבר התקשר, אמר שהוא בבית חולים, מצב נורא מאוד, וכוי. אמרתי לו שיעשה את החוק, ושיתקשר שבוע הבא לבשר לנו בשורות טובות.

> השבוע הוא התקשר, ואמר לי שהוא עשה את החוק, כל שעתיים. אמר: ייאני לא עשיתי רק פעם אחת ביום, וקרה נסיי, היום מוציאים אותו מבית החולים. אמרתי לו: יייופי, עכשיו שראית שהחוק עובד, בכל בעיה תשתמש בחוקיי.

> ביום ראשון הייתי ביבנה, סיימתי את השיעור, ניגש אליי יהודי, ומספר לי שחבר שלו, שהוא עדיין רחוק, ובעסקים הוא הסתבך מאוד, ונכנס לחובות. אז אותו יהודי שניגש אליי, הוא חזק בספרים, ובתודות. אמנם הוא עוד לא שמע עדיין מהחוק, אבל מה! כל היום תודה. הולך עם תודות, והחיים שלו גן עדן, ויש לו שלום בית, כל הגן עדן שיש

בספרים. אז הוא אמר לאותו אחד, חבר שלו, אמר לו: ייתשמע, בא, תעשה שעה תודה! מה יש! תתחיל להגיד תודה, קודם כל על דברים הטובים, אשתך, הילדים, ובריאות. אחייכ תגיד גם תודה על החובות..יי, וככה התחיל להסביר לו, דיבר איתו מאמונה, שכנע אותי וההוא הלך עשה שעה תודה.

למחרת חמיו התקשר אליו, נתן לו 350,000 שקל, אמר לו: יילא, זה לא בשבילך, זה לחובות שלךיי, ומצד שני עוד מישהו שהוא קרוב משפחה שלו, העביר לו 150,000 שקל, וקנו לו דירה. בתוך כל המצב הקשה הזה שהוא עבר, אמר שעה תודה, וכיסה כבר חלק מהחובות, וגם קנו לי דירה.

אין, כי החוק עובד! בחסדי הי יתברך.

החוק השני שחוקקתי ביום שבת 😉, חוק שאומר, כבר דיברנו מזה הרבה פעמים, אבל זה עוד לא היה בתור חוק. גם עם התודה, הרבה דיברנו, יאמרתי תודה ונושעתיי, כבר שנים אנחנו מדברים מזה, רק שעכשיו זה נהיה חוק.

אז גם כאן, החוק השני, שאני רוצה לדבר ממנו. זה חוק שכל אחד צריך לדעת שהתכלית של התורה הקדושה, התכלית של העולם הזה, התכלית של הבנאדם, זה להיות שלם במצוות שבין אדם לחברו. זה עיקר התשובה, זה הדרגה של הבנאדם. מה הדרגה שלך! כמה אתה יותר טוב בבין אדם לחברו.

אז כל אחד יכול לשאול: "כל הזמן אמרת שהתכלית זה אמונה! מה עכשיו, אתה משנה את הדברים!".

אז נכון שהאמונה היא השורש, והיסוד, והעיקר, והתכלית של התורה הקדושה. והאמונה היא השכל הגדול ביותר של התורה קדושה. להאמין באמונה שלמה, שאין עוד מלבדו ושהכל לטובה.

ומצד שני, תכלית התורה שאדם יהיה שלם במצוות שבין אדם לחברו, ואין שום תשובה וכפרה ומחילה על עבירות שבין אדם לחברו עד שיפייס את חברו. הכל נכון, אבל שני הדברים זה למעשה דבר אחד, כי **המודד העיקרי והמדויק** של דרגת האמונה של האדם זה מידת השלום, בין אדם לחברו.

נכון, התכלית זה אמונה, אבל איך תדע שיש לך אמונה! לפי איך שאתה חי בין אדם לחברו, לפי זה אתה יודע שיש לך אמונה. כי אדם שאומר תודה על כל דבר, אז מה, הוא יבוא ויגיד לי יתשמע! אבא שלי! קלל אותי! ועשה לי!י, מה אני יגיד לו? תגיד כל יום רבע שעה תודה, כי אבא שלך היה רק מקל! אז ממילא תאהב את אבא שלדי.

כי עכשיו אנחנו לא מדברים שתהיה טוב רק עם אלו שנח לך איתם. אלא גם עם אלה שהזיקו לך, ופגעו



# סיפורי תודה

# אמרתי תודה ונושעתי

#### הַיֶּלֶד בָּרַח מִבֵּית הַסֵּפֶר

צָרִיף לוֹמַר תּוֹדָה עַל כָּל דָּבָר. אֲסָלּוּ עַל דְּבָרִים קְרִיף לוֹמַר תּוֹדָה עַל כָּל דָּבָרִים קְרָיף, שָׁוּנְרָאִים לְךָּ לֹא חֲשׁוּבִים אוֹ שֶׁכְּבָר הִתְרַנַּלְתָּ קְטִוּים, שָׁוּנְרָאִים לְךָּ לֹא חֲשׁוּבִים אוֹ שֶׁכְּבָר אַלֵיהֶם. שַׁתַּדַע שַׁאָם תִּתְבּוֹנֵן אַפְלּוּ בִּּמְעַט, תּוּכַל לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל גַּם בְּמֶשֶׁךְ אֶלֶף שָׁנָה, וְלֹא תַּסְפִּיק ֶלְהוֹדוֹת. עַל הַבַּיִת, עַל הַבְּרִיאוּת, עַל כָּל הַפִּצְווֹת, וְכוּ׳ וְכוּ׳, שֶׁלֹא תַּחֲשֹׁב שָׁיֵשׁ אֵיזֶה דָּבָר, שֶׁזֶּה כְּבָר כִוּגְזָם ּלְהוֹדוֹת עָלָיו. אֶלָא עַל כָּל דָּבָר שֶׁעוֹלֶה עַל הַדַּעַת,

צְרִיכִּים לְהוֹדוֹת. הַתּוֹדָה צְרִיכָה לִהְיוֹת חֵלֶק מֵהַחַיִּים שֶׁלָנוּ בְּכָל פְּרָטֵיהֶם, גַּם בַּדְּבָרִים הֲכִי קְטַנִּים.

סָפַר לִי תַּלְמִיד, שֶׁיּוֹם אֶחָד בִּשְׁעוֹת ָהַבֹּקֶר הַקְּאָחָרוֹת, הוּא הָיָה בַּבַּיִת, ּוְהָנֵה הַבֵּן שֶׁלוֹ מַגִּיעַ מֵהַ׳תַּלְמוּד תּוֹרָה׳ ּכְּשָׁהוּא בּוֹכֶה. כָּל אֶחָד יוֹדֶה שָׁזֶּה לֹא ָנָעִים שֶׁהַיֶּלֶד חוֹזֵר הַבַּיְתָה בְּאֶקוצַע הַלְּפוּדִים וְהא בּוֹכֶה. אֲבָל הָאֱמוּנָה אוֹמֶרֶת, שֶׁפָּה שָׁה' עוֹשֶׂה - לְטוֹבָה עוֹשֶׂה. הַתַּלְמִיד הַזָּה, שֶׁשְׁמַע כַּפָּה שִׁעוּרִים עַל

ֹתּוֹדָה-הוֹדָאָה׳, הָתְחִיל לְהוֹדוֹת לַה׳, וְאַחַר כָּךְ עָשָׂה׳ קָצָת תְּשׁוּבָה, לְחַפֵּשׁ סָה ה' רוֹצֶה סִפֶּנוּ, וְרַק אַחַר ּכָּךְ דָּבֵּר עִם הַבֵּן שֶׁלוֹ, שֶׁסְפֵּר לוֹ שֶׁיֶּלֶד פְּלוֹנִי הֵצִיק לוֹ וְהוּא בָּכָה וּבָרַח הַבַּיְתָה. הִסְבִּיר לוֹ אָבִיו בְּנֹעַם וּבְרַכּוּת אֶת הַהִּסְתַּכְּלוּת שֶׁל הָאֱמוּנָה, וְכָךְ אָמֵר לוֹ:

ֹמִי הַצִּיק לְךָּ? הַיֶּלֶד הַזֶּה? אַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁכָּל מָה ׳מִי הַצִּיק לְרָּ? שָׁקּוֹרֶה זֶה ה' עוֹשֶׂה, נָכוֹן? אָם כֵּן, ה' עָשָׂה שֶׁהַיֶּלֶד

# יש לך סיפור תודה? המערכת תשמח לפרסם אותו al5308000@gmail.com

ָהָזֶּה יָצִיק לְךָּ. וְאַתָּה גַּם יוֹדֵעַ, שֶׁכָּל מָה שֶׁה' עוֹשֶׂה, לְטוֹבָה הוּא עוֹשֶׂה. כַּנִּרְאֶה, ה' אוֹהֵב אֶת הַתְּפִלָּה שַׁלְּךְ וְהוּא רוֹצֶה שֶׁתִּתְפַּלֵל אֵלָיו. אָז מֵהַיּוֹם, תִּתְפַּלֵל לַה׳ שָׁיִּשְׁמֹר עָלֶיף וְשֶׁהַיֶּלֶד הַזֶּה יוֹתֵר לֹא יָצִיק לְףְ צָרִיךְ לְהָתְחַזֵּק בָּאֱמוּנָה. לָכֵן בְּנִי הַיָּקָּה תִּשְׁמַע הַרְבֵּה אֶת הַדִּיסְקִים שֶׁל הַיְלָדִים: 'נַחְמָן הַקָּטָן', 'ווֹסָלֶ'ה' וְכוּ". אַחַר כָּךְ הֵם עָשׂוּ קְצָת הְּפָלּוֹת בְּיַחַד, וְהַבֵּן שֶׁלּוֹ חָזַר לַתַּלְמוּד תּוֹרָה.

אָז מָה יָצָא מִכָּל הַסִּפּוּר הַזֶּה? יָצָא שֶׁהַיֶּלֶד לְמֵד

שָׁעוּר בָּאֱמוּנָה, וְלָמַד לְהָתְפַּלֵּל יוֹתֵר טוֹב. כִּי אַף עַל פִּי שֶׁהוֹרָיו מְלַמְּדִים אוֹתוֹ לְהָתְפַּלֵּל, זֶה לֹא דּוֹטֶה לְלָפוּוּד מִתּוֹךְ נָסָיוֹן, כָּמוֹ כָּאן, שֶׁכִּוּתִוֹךְ הַהָתְמוֹדְדוּת הוֹא לָמֵד אֱמוּנָה וְלָמֵד לְהִתְפַּלֵּל וְלֹסְמֹךְ עַל ה׳. אָם כַּן, אַחֲרֵי מַעֲשֶׂה רוֹאִים אֵיךְ שֶׁהַכּּל טוֹב וְיֶפֶה. אֲבָל בְּאוֹתוֹ רֶגַע שָׁאוֹתוֹ הוֹרֶה אָמֵר תּוֹדָה, הֲרֵי שֶׁלֹּא יָדַע אֵיךְ זֶה יִהְיֶה לְטוֹבָה. עַל פִּי הַהִגְּיוֹן בְּוַדָּאי נִרְאֶה שֶׁזֶּה לֹא טוֹב, שֶׁהַיֶּלֶד בָּרַח

מֵהַתַּלְמוּד תּוֹרָה בְּלִי רְשׁוּת הָרַבִּי, וְהוּא בּוֹכֶה. נִמְצָא ָשֶׁבִּשְׁעַת הַנִּסְּיוֹן הוּא לֹא הֵבִין מָה שֶׁה' עוֹשֶׂה, וּבְאוֹתוֹ ֶרְגַע וַדַּאי לֹא יָדַע מָה הַפּוֹבָה שֶׁתֵּצֵא מִזֶּה, אֲבָל הוּא הוֹדָה מִכָּל הַלֵּב, וְלָכֵן רָאָה יְשׁוּעָה...







# רשמים ∢מרשימים

# מעמד סיום הש"ס בראשון לציון











מעמד סיום הש"ס מרגש

הרב שלום ארוש שליט"א ליוה את הערב הזמר אברהם פריד

השתתף גם

שהתקיים ב ז' אדר בעיר ראשון לציון ברוב פאר והדר, במעמד רבני העיר.











# חינוך באהבה הרב יצחק אבוחצירא

לייעוץ טלפוני ללא תשלום בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב 054-8434435 :נייד

# חיים במסגרת-פרק כא'

השבוע אנו נמצאים בשלב השני של יישום חוקים.

עלינו לחשוב מתור יישוב הדעת: מה הצורר שלנו בקיום החוק, מה אנו רוצים להשיג ועד כמה הבעיות הללו מפריעות לנו ולילדנו?!

הזכרנו בשבועות שעברו את נושא האיחורים לביה"ס, אך לא מספיק לדעת את הדברים, צריך שזה יגיע אצלנו לרמות כאלו, שיניעו אותנו לפעולות.

> לכן, עלינו להמשיך ולברר, את חשיבות שמירת הזמנים ואת התועלת שתצמח לנו ולילדנו בהצלחת העבודה על השינה/קימה.

#### שמירת זמנים

אחד הנושאים החשובים ביותר והראשוניים, שעלינו לחנך תחילה ע"י חוקים, מסגרת וסדר יום, הוא: "שמירת זמנים". דהיינו: שיהיה

ידוע וברור לכל באי הבית מהקטנים עד הגדולים ש"לַכּל זָמַן, וָעֵת לָכַל-חֶפֶץ, תַּחַת הַשַּׁמַיִם". פירושו, לכל דבר ופעולה יש זמן משלה. וכולם צריכים לעמוד בזמן שנקבע לכל פעולה. כאשר אנחנו מדברים על שמירת זמנים אצל ילדים, אנחנו מתכוונים בעיקר: על שינה בזמן שנקבע. קימה בזמן שנקבע. זמני ארוחות. וחזרה בזמן מפעילות, מביה"ס או ממשחק במגרש השכונתי. כדי לחנך בית לשמירת זמנים צריך לעבוד קודם על נושא ה"עקביות", שהרי חוק שלא ייושם בקביעות- יידון ח"ו מראש לכישלון. לכן חשוב לקחת את נושא העקביות בראש ובראשונה ולעבוד איתו, דהיינו לקבוע חוק מסוים שקל לילד ליישם אותו ולנו לעקוב אחריו ולאחר תקופת ההסתגלות בחוק להתקדם הלאה.

תושבי הדרום

מ-ו-ז-מ-נ-י-ם



הסדר והעקביות הם קריטיים בעבודה עם חוקים, והדוגמה הבאה תמחיש לנו כיצד: לפני מספר שנים, הייתה לי בעיה בכיתה. כמעט מחצית מהתלמידים היו מביאים קלמר לחצאים- יום אחד חסר עפרון . ולמחרת מספרים, יום אחד יש לורדים חדשים אבל אין דבק, בקיצור חוסר סדר. החלטנו ביחד עם התלמידים, להתחיל מבצע שמירת החפצים (זוכרים- את כל ההחלטות מקבלים ביחד. זה עוזר אח"כ לילד שכאשר ישנם קשיים,

שמירת חפצים

להתבטא ולספר מה מפריע לו, שהרי הוא רוצה בהצלחתו של המבצע כשהוא היה היוזם). לאחר שהסברנו את המעלות והחסרונות בנוגע לשלמות חפצי הקלמר. כל תלמיד הבין שהוא חייב את כל החפצים בקלמר שלו. הוא אינו יכול להשאיל כל יום מתלמיד אחר- כי זה גורם למריבות, שבירת ואיבוד חפצים, סכסוכי חברים, וכו' הצבנו יעדים

ומטרות- והגדרנו 2 בדיקות: 1. בבית: מידי ערב לפני שהתלמיד עולה לישון או בבוקר לפני שהוא יוצא מהבית, הוא בודק את הקלמר. 2. בכיתה: לאחר התפילה כל תלמיד מניח על השולחן את קלמרו ובודק את תכולתו.

התפקיד שלי היה לסמן לתלמיד בדף ההצטיינות שמודבק על הלוח את "פרי עמלו". מי שלא חסר לו דבר, קיבל מדבקת חיוך גדולה, ומי שחסר לו פריט קיבל מדבקת חיוך קטנה וכתבנו ליד מה הפריט החסר (זה הזכיר ולתלמיד להשלים למחרת). לאחר שבועיים של מבצע, הגענו לתחנה הראשונה,

חלוקת פרסים והסקת מסקנות. גודל הפרס נקבע ע"י סכום המדבקות שנאספו. כמובן התלמידים המסודרים היו מצטיינים וזכו בפרסים יפים. אבל הרי עיקר המבצע, היה בשביל התלמידים המפוזרים ואיתם ההצלחה כמעט ולא האירה פנים, מדוע?! כנראה שהיה חסר משהו. החלטתי לערוך "מיפוי" ולסמן את הילדים המפוזרים, שזקוקים לעידוד נוסף ועבודה באופן אישי שלי בכיתה, ושל ההורים בבית. לאחר שבועיים נוספים עם העבודה החדשה, בתחנה השנייה של המבצע, ראיתי השתפרות ניכרת, והתוצאות היו כך: התלמיד שהיה מורגל מהבית לסדר וארגון, הצליח כמובן הכי הרבה. מקום שני היו התלמידים שהתקשו להיות מסודרים, אך התאמצו והצליחו. אך אצל שלושה תלמידים לא חל שום שיפור. עשיתי בדיקת עומק, מה הבעיה?! הרי את עיקר העבודה אני עשיתי: הסברתי, שוחחתי, שכנעתי, בדקתי בצורה נעימה מידי יום, סימנתי בלוח, עקבתי והסקתי מסקנות, שוחחתי עם המתקשים וקבלנו ביחד החלטה לשיפור למחר, עודדתי וחילקתי פרסים למתאמצים והמצטיינים, ואפילו התקשרתי להזכיר את הבדיקה בבית, בקיצור הייתי הגורם המתווך בין הילד לבין ההצלחה. אז מדוע שלשה ילדים לא התקדמו?!

#### השותפים

המסקנה הייתה ברורה: סדר ואחריות, זוהי עבודה שנבנית לאורך שנים ואי אפשר לקנות אותה בחודש אחד. אפשר להרים ילד בסולם ההצלחה מדרגה 4 לדרגה 5, אבל אי אפשר להרים אותו בחודש אחד, מדרגה 1 לדרגה 5. עיקר הבעיה הייתה עם ה"שותפים" הלא עקביים מהבית, שהרי ילד שגדל בבית מבולגן, עם חוסר סדר, חוסר אחריות וחוסר עקביות, יתקשה מאוד לשמור על קלמר מלא ומסודר. לענייננו: לאחר שאנו בטוחים שלמדנו את חשיבות הקביעות ואנו יכולים ליישם חוקים בקביעות בבית, נוכל להתחיל לעבוד על שמירת זמנים. זוכרים אנו בשלב השני, ועלינו לברר, מה הצורך שלנו בקיום החוק, מה אנו רוצים להשיג?! ועד כמה אנו מוכנים "להקריב" ולהתאמץ בכדי להצליח. את המסקנות נעלה על הכתב ונחזק אצלנו את הרצון לעבוד על "חוק השינה".

בדיחות הדעת

ילד פונה לאביו הקמצן ואומר לו שהוא צריך

אבא, עוד מעט פורים וכל הילדים מתחפשים, לחייו. אל תדאג יקירי, אומר האב אני אסדר







# של הרב שלום ארוש שליט״א



אשקלון

בשעה: 18:30

רח' בן דוד 1

באר שבע

יום שני כ' אדר - 16/03/20

בית ספר תורני אסף מימון

יום שני כ' אדר - 16/03/20 בשעה: 21:00

בית כנסת "אוהל משה" רח' שרה אהרונסון 8



# שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

# הסדרה לשלום הבית מאת הרב שלום ארוש





# ַנְקָדָּה טוֹבָה שֶׁל רָצוֹן

בַּשָּׁבוּעַ שֶׁעָבַר דִּבַּרְנוּ עַל הַחֲשִׁיבוּת שֶׁבֶּן הַזּוּג יְחַפֵּשׂ אֶת הַנְּקְדָּה הַטּוֹבָה בַּשֵּׁנִי. וְהַנְּקְדָּה הַטּוֹבָה ָהָעֲנָקִית בְּיוֹתֵר הִיא הָרָצוֹן, שֶׁהָאָדָם רוֹצֶה אֶת הַטּוֹב. וְזוֹ הַהִּתְפָּאֲרוּת שֶׁל ה' בְּכָל יְהוּדִי - שֶׁמִּתְפָּאֵר עִם הָרָצוֹן הַטּוֹב שֶׁל הַיְּהוּדִי, כִּי הָרָצוֹן הוּא הָעִקָּר. לְכֵן אָשָּׁה תִּשְׂמַח בְּבַעֲלָהּ כְּמוֹ שֶׁהוּא, עִם כָּל הַחֶּסְרוֹנוֹת שַׁלוֹ, וּתָחַפֵּשׁ בּוֹ אֵת הַנָּקָדָּה הַפּוֹבָה שֵׁלוֹ, שֵׁהִיא

> הָרָצוֹן שֶׁלּוֹ. וְכֵן הַבַּעַל יִשְׂמַח בְּאִשְׁתּוֹ עִם כָּל הַחֶסְרוֹנוֹת שֶׁלָּהּ, וִיחַפֵּשׂ בָּהּ אֶת הַנְּקָדָּה הַפּוֹבָה שֶׁלָּהּ, שֶׁהִיא הָרָצוֹן

> כִּי וַדָּאי לְכָל בַּעַל וּלְכָל אָשָׁה, אֲפָלּוּ הַגְּרוּעִים מִכֻּלָּם, יֵשׁנַהּ נִקְדָּה שֵׁל רָצוֹן טוֹב. וֶזֶה מָה שֶׁמְּבָרְכִים אֶת בְּנֵי ַהְאַפַּח יְּשַׂמֵּח הְּשַׂמֵּח הְּשַׂמַּח הַאָרִים אֲהוּבִים", שֶׁקּבַקְּשִׁים רַעִים אֲהוּבִים", שֶׁקּבַקְשִׁים מַהַבּוֹרֵא שֶׁיַעֲזר וְיִתֵּן לִבְנֵי

הַזּוּג שִׂמְחָה זֶה בָּזוֹ וְזוֹ בָּזֶה, שֶׁכַּל אֶחָד מֵהֶם יִשְׂמַח בְּרֵעֵהוּ כְּמוֹ שֶׁהוּא, עִם כָּל חֶסְרוֹנוֹתָיו, וְזֶה עַל יְדֵי שַׁיִּרְאֵה אֶת הַטּוֹב שָׁבּוֹ.

כִּי בָּאֱמֶת לַאֲמִתָּהּ, בִּשְׁבִיל שֶׁיָּהְיֶה לְאִשָּׁה שְׁלוֹם בַּיִת כֻּוֹשְׁלָם עִם בַּעֲלָה, הוּא צָׁרִיֹךְ לִהְיוֹת בְּדַרְגָּה שָׁל משָׁה רַבֵּנוּ בְּכָל בְּחִינוֹתָיו - בְּלִי שׁוּם הַגְּזֶסָה. כִּי

בִּשְׁבִיל שָׁיָּהְיֶה שְׁלוֹם בַּיִת צָרִיךְ הַבַּעַל לִהְיוֹת עָנָיו בְּתַכְלִית הָעֲנָוָה, כְּמוֹ משֶׁה מַפָּוֹשׁ, מֵאַחַר וְאִם תִּהְיֶה לוֹ גַּאֲוָה, מִיָּד הוּא מְסַלֵּק אֶת הַשְּׁכִינָה, שֶׁהֲרֵי עַל בַּעַל גַּאֲוָה נֶאֱמַר: אֵין אֲנִי וְהוּא יְכוֹלִים לָדוּר, וּבְלִי שָׁתִּהְיֶה הַשְּׁכִינָה בֵּין הָאִישׁ וְאִשְׁתּוֹ, וַדַּאי לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת לָהֶם שְׁלוֹם בַּיִת, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חָזָ״ל: אִישׁ ּ וְאִשָּׁה זָכוּ - שְׁכִינָה בֵּינֵיהֶם, לֹא זָכוּ - אֵשׁ אוֹכַלְתָּם,

ַרַחֲסָנָא לִּצְלַן.

וְכֵן הַבַּעַל חַיָּב לִהְיוֹת בַּעַל מִדּוֹת טוֹבוֹת וֶאֱמוּנָה שְׁלֵמָה וּוַתְרָן הַפַּוּעֲבִיר עַל כִוּדּוֹתָיו, וּכַוֹשְׁפִּיעַ וְאוֹהֵב וְנוֹתֵן וְכוּ׳ וְכוּ׳, וּבְלִי שׁוּם מִדָּה רָעָה אַחַת. וְכֵן צָרִיךְ שֶׁיִהְיֶה בְּלִי שׁוּם תַּאֲוָה. בָּקצוּר - בְּשָׁבִיל שָׁבָּאֱמֶת יִהְיֶה שְׁלוֹם בַּיִת אֲמִתִּי צָרִיךְ הַבַּעַל לִהְיוֹת כְּמוֹ משֶׁה רַבֵּנוּ מַפָּשׁ.

ּוְעַתָּה, אֲנַחְנוּ מִצְטַעֲרִים מְאֹד לְהוֹדִיעַ לְכָל הַנָּשִׁים, שָׁהֵן לֹא הִתְחַתְּנוּ עִם מֹשֶׁה. וּבֵינְתַיִם, עַד שֶׁהַבַּעַל ַיִתְעַלֶּה, יִזְכְּרוּ גַּם הֵן, שֶׁהֵן לֹא שָׁרָה אִפֵּנוּ... וְנַנִּיחַ שָׁהֵן כֵּן כְּמוֹ שָׂרָה אִפֵּונוּ, אֲבָל מָה לַעֲשׂוֹת שֶׁלֹא זָכוּ לְהָתְחַתֵּן עִם מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְהֵן צְרִיכוֹת לָהְיוֹת שְׂמֵחוֹת



בחלקן!

כִּי זֶה הַיְּסוֹד בַּחַיִּים לְכָל אָדָם, וּבִפְרָט לְכָל אִשָּׁה:

# לאורם נלך הילולא דצדיקיא

- הרה"ק רבי אלכסנדר זיסקינד ב"ר משה מהוראדאנא זצוק"ל, מחבר הספר "יסוד ושורש העבודה".

רבי אלכסנדר חי בשנות ה'ת"ק, עלה ונתעלה במעלות התורה והקדושה, ולא הסיח דעתו אפילו רגע אחד מדביקות בבורא.

ספרו הק' "יסוד ושרש העבודה" שהינו ספר חובה לכל מבקש ה'. בספר זה מלמד אותנו הרה"ק ר' אלכסנדר, בדרכי עבודת ה', צעד אחר צעד החל מההשכמה בחצות לילה, ועד למועדי השנה והכל רצוף אש-קודש של אהבת ה' ויראתו, ושזור במגמה הגדולה לעשות נחת-רוח לבורא ולהודות לה' בכל

וכמו שהתבטא עליו הגר"א מווילנא זצוק"ל: "רבי אלכסנדר זיסקינד גדול כספרו, וספרו גדול כמוהו".

חיבה מיוחדת היתה לר' אלכסנדר לארץ ישראל, ואף שלא זכה לעלות אליה בעצמו, היה מכתת רגליו על מנת לאסוף כסף עבור יושבי ארץ הקודש, ואף מסופר שבשל שהעביר כסף ארץ ישראל ישב בתפיסה למשך שנה וחצי, שכן במדינתו נחשבה העברת כספים למדינה זרה עוון חמור, אך רבי אלכסנדר לא שת לבו לסכנה, וכשנודע הדבר לשלטונות נתפס ונידון למאסר.

רק לאחר כשנה וחצי עלה בידי יהודי הוראדנא לשחררו. משנשתחרר, המשיך בעבודת הקודש של איסוף הכספים. כאשר העירו לו על הסכנה שבדבר,

הרה"ק ר' אלכסנדר זיסקינד יסוד ושורש העבודה זיע"א י"ח באדר

אמר: "אין עניי ארץ הקודש צריכים לרעוב בגין סכנה

וכן כתב בצוואתו לבניו: "בני אהובי, תשוקתכם יהיה בתמידות ליסע לארץ הקדושה. ובודאי בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו...".

וכן מסופר עוד על מסירות נפשו שיום אחד נידון יהודי (י"א שמדובר בהגר צדק הגרף פוטוצקי הי"ד) בעלילת שוא, ויום הגרדום נקבע ליום גנוסיא שלהם שחל ביו"ט שני של גלויות. יהודי העיירה חששו לפרעות ולא יצאו מבתיהם. אולם רבי אלכסנדר זיסקינד שם נפשו בכפו ויצא למקום ההריגה, עודד את הקדוש ברגעיו האחרונים וענה אמן על ברכתו 'המקדש שמו ברבים".

בצאוותו מתאר הוא את חלק מעבודתו, אך ראינו להביא חלק נבחר מהצוואה מכיוון שהיא קשורה לשיעורים האחרונים מאת מו"ר הרב שלום ארוש שליט"א, וז"ל: כשלבשתי בערב שבת קדש סמוך למנחה בגדי שבת, נתתי להשם יתעלה הודאה גדולה בשמחה עצומה בפה מלא, בזה הלשון: 'יוצרי ובוראי יתברך שמך, אני נותן לך הודאה על שנתת לי בגדים חשובים לכבוד שבת קדש, לא כפי מעשי הטובים, רק ברחמיך הרבים וחסדיך הגדולים. כי חשבתי בדעתי: כמה צדיקים גדולים שאין ערכי מגיע לקרסוליהם, חסרים מבגדים אלה וחשבתי בלבי שודאי מניעת ההודאה להשם על זה תחשב למרד ולמעל ח"ו, על כן אמרתי הודאה זו כמה פעמים בעת לבישת הבגדים'.. זכותו תהא מגן וצינה עלינו אכי״ר.

שָׁתִּהְיֶה שְׂמֵחָה בְּחֶלְקָהּ, וְתַאֲמִין שֶׁזֶּה הַתִּקּוּן שֶׁלָּהּ וְזוֹ הַשְּׁלִיחוּת שֶׁלָּהּ, לְחְיוֹת עָם הַבַּעַל הַזֶּה, כְּמוֹ שֶׁלָנוּ הָשֻׁרִיזָ״ל, שֶׁיֶשְׁנָן נָשִׁים בַּדּוֹר שֶׁלָּנוּ לֹא הָיוּ צְרִיכוֹת לָבוֹא בְּגִלְגוּל, וְהֵן הָיוּ יְכוֹלוֹת לְהִיוֹת ַפְבָר בְּגַן עֵדֶן, מֵאַחַר וְהֵן כְּבָר נָּמְרוּ אֶת הַתִּקּוּן שֶׁלְּהֶן בְּגִלְגוּל קֹדֶם. כָּל מָה שֶׁהֵן חָזְרוּ בְּגִלְגוּל, זֶה בִּגְלַל שָׁבֶּן הַזּוּג שֶׁלָּהֶן לֹא הִשְׁלִים אֶת הַתִּקּוּן שָׁלּוֹ בַּגִּלְגוּל הַקּוֹדֵם, וְהֵן הָיוּ צְרִיכוֹת לְהָתְנֵּלְנֵּל בְּיַחַד אָתּוֹ, בִּשְׁבִיל לָעֶזֶר לוֹ לְהַשְׁלִים אֶת תִּקּוּוֹ.

לָכֵן כָּל אִשָּׁה שֶׁנְשוּאָה לַבַּעַל כְּזֶה, שֶׁהוּא עֲדַיִן לֹא מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, צְרִיכָה לֹזְכֹּר שֶׁהִיא בָּאָה לְעוֹלָם ַרַק בִּגְלַל זֶה מַפָּשׁ, שָׁאוֹתוֹ אִישׁ שֶׁהוּא הַבַּעַל שֶׁלָּה, לֹא הָשָׁלִים אֶת הַתִּקּוּן שֵׁלּוֹ וֵישׁ לוֹ הַרְבֵּה חֲסְרוֹנוֹת. הַאָם הִיא רוֹצָה לַחֲזֹר שׁוּב על הַפָּעוּת, וְלֹא לָתֵת לוֹ לְהַשְׁלִים אֶת כָּה שָׁהוּא צָרִיךְ לְהַשְׁלִים, וְשׁוּב תִּצְטָרֵךְ לְהִתְנַּלְגֵּל וְלִחְיוֹת שׁוּב עִם אוֹתוֹ בַּעַל סָלֵא

לָכֵן כָּל אִשָּׁה צְרִיכָה לָדַעַת אֶת הַתַּפְקִיד שֶׁלָּהּ, שָׁהוּא: לָרְאוֹת אֵיךְ הַבַּעַל הַזֶּה חוֹזֵר בִּתְשׁוּבָה. וּכֵועִיד אֲנִי בַּאֱמוּנָה, וּבְלִי שׁוּם הַגְּזָמָה, שֶׁכָּל מָה שֶׁיֵשׁ לִי ֶּיֶה בִּזְכוּת אִשְׁתִּי. עֶבְרוּ עֶלֵי בַּחַיִּים הְקוּכוֹת כְואֹד ָקָשׁוֹת עָם דְּבָרִים לֹא קַלִּים וְנָסְיוֹנוֹת קָשִׁים. וְאִשְׁתִּי ֶשֶׁתִּחְיֶה שָׁפְכָה דְּמָעוֹת וּתְפִלּוֹת עֵל כָּל דְּבָר בַּחַיִּים, וְהָלְכָה וְשָׁפְכָה הַרְבֵּה דְּסָעוֹת עָלַי, וַאֲנִי לֹא מְרַפָּה אַת עַצְמִי - אַנִי יוֹדֵעַ טוֹב מָאֹד, שֵׁהַתִּפְלּוֹת הָאֵלּוּ הַן שֶׁעֶמְדוּ לִי בְּכָל מִינֵי מַצְּבִים בַּחַיִּים. הָעָקָּר הוּא שָׁיָדַעְתִּי וְהִרְגַּשְׁתִּי שֶׁאֲנִי לֹא לְבַד! יֵשׁ לִי שְׁתָּכָה בַּחַיִּים, שֶׁיוֹדַעַת לָלֶכֶת וְלַעֲזֹר בִּתְפִלּוֹת!





תהיה אתה

התורה קוראת לו 'עגל מסכה'. ויש לכל אדם

לא מעט מסכות. במקום פלוני הוא מתנהג כך

ובמקום אלמוני אחרת. בירושלים הוא מדבר

וזה כי משהו מפחיד אותו להיות הוא עצמו, יש

למעשה, כבר מילדות אנחנו מתרגלים להלביש

ולכסות את עצמנו בלבושים לא לנו, מסתירים

את הרגשות שלנו, מתאימים אותם לסביבה כך

שלא נקבל דחיה מאלו שאנו בנוכחותם, גדלים

עם השנים אנחנו מלבישים על עצמנו עוד

ועוד מסכות, בגן, בבית הספר, בשכונה, בישיבה,

במשפחה, איפה לא? מסכות אלו גורמות לנו

להיכנס להסתרה, ולפעמים להסתרה שבתוך

הסתרה. וכך, יש מאתנו ששוכחים לגמרי מי הם,

היינו שהם מאבדים את היכולת הבסיסית לדבר

על הרגשות והצרכים הנפשיים האמתיים שלהם,

וזה כי התפתחה אצלם הזדהות מוחלטת עם

והסיבה שהאדם כל כך נאחז במסכה שלו, כי

זה מה שהוא מכיר ויודע, זה האזור שנח לו להיות

בו, כי האדם מטבעו מחפש רצף מחשבתי, בני

אדם לא אוהבים לצאת מאזור הנוחות שלהם,

וזה מה שקרה ליוצאי מצרים. הגיע משה רבנו

עליו השלום, אחרי הרבה מאד שנים, והתחיל

לטלטל אותם, לאתגר אותם ברעיונות שכבר

נשכחו מהם, לדבר על בורא אחד, שבשביל להגיע

לחיבור אתו צריכים לוותר על כל מיני הרגלים.

רובם לא רצו. כמו שלמדים מהכתוב "וחמושים

הם מעדיפים להישאר במוכר והידוע.

עלו בני ישראל".

לו מחשבה עמוקה שאם הוא יהיה הוא עצמו לא

יקבלו לא יכילו אותו, בטח שלא יאהבו.

חטא העגל הוא חטא הצביעות.

ימינה בתל אביב שמאלה.

בצילם.

# השואל מסתכן בחייו...

בקראקא, לפני כ-140 שנה, ישבו תלמידי חכמים גאוני עולם, באותה העת לא הסכימו תלמידי - החכמים שישב בקראקא רב - גדול ככל שיהיה אשר יהיה שווה להם בחכמתו. רק רב אשר יהיה גדול מכל בני העיר כולם, ולא תהיה קושיה או פסק הלכה אשר לא יצליח להתמודד עימם בכבוד - הוא ישב על כיסא הרבנות בעירם.

כעת מתמנה לתפקיד רם זה, רבי שמעון סופר (יום פטירתו טז אדר) בנו של ה"חתם סופר". בהגיע מרכבתו של הרב החדש לשערי העיר נעמד ראש הקהל ביראת כבוד וחיכה שהרב יפנה אליו. לאחר

תהלים נתרומם.

(התנשאות כז)

עולוח ררכות שאל הדדיות הקהל ראש את הרב: "האם קיבל CCITI את הטלגרמה הדחופה ששלחתי אליו?" רבי שמעון הנהן בראשו אך מיד מכיסו שלף את הטלגרמה. "קיבלתיה והנחתיה בכיסי. עדיין לא קראתיה".

בטלגרמה היה כתוב: วาก" החדעו מתבקש לרוא עולא על לקראקא. :החתום ראש הקהל".

למראה עיניו של

רבי שמעון, הסביר ראש הקהל: "חוששני שתלמידי החכמים שבעיר יקשו עליך קושיות שלא תהיינה לך תשובות עבורן. דרשתך הראשונה תיהפך למאורע מביך, וייתכן שאף יתחיל לחץ מן הציבור להורידך ממשרת הרב שאינך מתאים לה".

רבי שמעון חייך בסלחנות. "המשיכו את כל ההכנות כמתוכנן. עם הדרשה אני כבר אסתדר".

ביום המיועד נמלא בית הכנסת מפה לפה. אחרי שנים לא מעטות בהן לא הסכים אף מועמד ליטול סיכון שיתבזה ברבים מול כל אנשי העיר, כאשר תלמידי החכמים יקיפוהו בחבילות של קושיות שאין לו עליהן תשובה, מוכן בנו של ה"חתם סופר" לדרוש ללא מורא רררים

טרם שהחל רבי שמעון בדרשתו בהלכה, נענה ואמר: "ברצוני לספר לכם סיפור שאירע עמי". תלמידי החכמים שהיו מוכנים כבר להתקפה. הסוו גיחוך, 'הוא מפחד משאלות בהלכה אז הוא מספר סיפורים? אנחנו כבר נראה לו מי הם תלמידי

ללמוד עם אבי הקדוש "החתם סופר". בתוך הלימוד הגיע יהודי מתושבי העיר וסיפר לאבא שהקצב המקומי מוכר בהמה שהיא טרפה, ואינו מוכן לציית להוראות השוחטים שהבהמה פסולה

ליהודים. כל מי ומזהיר שעומד אח הקונים שהבהמה טרפה CIC - הקצב להכותו עם הסכין בו הוא משסף את חלקי הבשר...

עצר אבא מלימודו" רבי המשיך - שמעון סופר "ושלח אותי אל אמור' הקצב. לו שאם לא - יחדול ממעשיו אצטרך להענישו חמור באופן רעדתי ביותר'. מפחד. אבא חש בזאת ואמר לי תיכף 'אלמד אותך שם קדוש לכוון בו, אם יצא

- אליך הקצב עם הסכין וינסה לרצוח אותך נפש תכוון בשם זה ותינצל מיד'...

יצאתי לכיוונו של הקצב, כשאך ראה אותי מרחוק הבין שאני בא לנזוף בו. רץ לכיווני ורצה להכותני בסכין שבידו. כיוונתי מיד את השם שאמר לי אבי ובתור רגע נפל הקצב ללא רוח חיים"...

"מורי ורבותי", הרעים רבי שמעון סופר בקולו, "אם רצונכם לשאת ולתת בהלכה לשם שמים - הריני מוכן ומזומן. אך דעו לכם ששם קדוש זה שמסר לי אבי עודנו חקוק בזכרוני, ומי אשר יקשה לשם קנטור או גאווה - יישא בתוצאות מעשיו"...

דממה עזה שררה בחלל, ואז פתח רבי שמעון את

# החכמים שבקראקא'... ורבי שמעון סיפר: "נער כבר מצוה הייתי וישבתי

ואסורה באכילה

רוב העם נשאר במצרים. הם לא רצו להיפרד מהמוכר והידוע להם. החינגות של מצרים היו עדיפות מהרעיונות הכבירים של משה. היה להם "ביטחון סוטה בכאב מוכר", היינו מה שהאדם מעדיף להשאר בשיבוש בו הוא אוחז, כי את סוג הכאב המסוים שהרגל חיים זה מייצר לו הוא מכיר, הוא מרגיש בטוח בו, רק שלא יאתגרו אותו במשהו חדש.

וכך חי לו האדם חיים שלמים בתוך המסכה שהוא אירגן לעצמו אי שם בעבר הרחוק.

אך התורה הקדושה ממליצה לנו, תשרוף את עגל המסכה, לך לך, לך אל תוך עצמך, תבדוק בכל פעם מחדש מי אתה, האם אתה נאמן לעצמך, האם אתה חותר לאמת ועד כמה. עלה למעלה עלה, יש לך כנפי רוח, כנפי נשרים אבירים. אל תפחד להשתמש בהם. כי הקב"ה הוא אמת, וחותמו אמת, והוא קרוב למי שקורא לו באמת.

ואמת זו זמינה לכל אדם, בתנאי שילמד לדבר גם את מה שהוא מרגיש ולא רק את מה שהוא חושב, וכך לאט לאט יתחבר ללב שלו, לאט לאט ינשרו המסכות, והוא יעלה על הגשר הצר מאד של העולם, גשר המחבר בין המח ללב, בין השכל לרגש, והוא גשר האמת.







# <u>מאמר ראש הישיבה</u> -המשר-

פעמים את פרק ק בתהלים שנקרא "מזמור לתודה". זה מזמור קצר ולא לוקח הרבה זמן לומר אותו שמונה פעמים. והמספר שמונה הוא מרמז לבחינה של מעל הטבע, עולם הבא, עולם הניסים, וגם התודה היא בחינה מעל הטבע, בחינת עולם הבא וניסים - ועל ידי שתאמר את המזמור הזה שמונה פעמים מתוך תודה והודיה ורצוי גם מתוך שירה ונגינה אם זה אפשרי - על ידי זה אתה תמשיך עליך הנהגה אלוקית של ניסים מעל הטבע, אתה תמשיך את העולם הבא לתוך העולם הזה.

זה החוק וזה עובד במאה אחוז!

#### תמשיך עד שתראה שינוי

ואם עשית את זה וזה לא עבד לך ביום הראשון, תמשיך יום אחרי יום, יום אחרי יום, עד שזה יפעל, וזה בוודאי יפעל. ואתה גם בוודאי תרגיש שינוי גדול מידי. מה השינוי שתרגיש? שיהיה לך הרבה יותר קל לקבל את מה שקורה איתך באמונה ובשמחה. אתה לא תיכול בדעתך ולא תאבד את האושר הפנימי שלך כתוצאה מהצרה - וזו הישועה הגדולה

ובגלל שזה חוק, זה עובד לכל אחד ולכל אחת, גם לילדים קטנים. אברך בישיבה שעבר לאחרונה לירושלים העביר לי מכתב מהבן שלו, ילד בן 12, שכותב לי שבדירה החדשה לא היו להם מיטות והם היו ישנים על מזרונים; ובגלל שהוא למד את

הספר "מתנה ושמה תודה", הוא החליט להודות לה' על כך שאין הם מיטות וכבר למחרת אבא שלו קיבל מיהודי שרצה לתרום לו ארבעת אלפים שקלים כדי לקנות מיטות!

והיתרון הגדול הנוסף של התודה הוא שהיא ביטוח והגנה מפני כל צער ונזק, תאונות ומחלות, מגפות ופיגועים. כי אם חוק התודה אומר שעל ידי התודה כל הצרות שכבר הגיעו <mark>מתבטלות</mark> - כל שכן שהתודה מגנה מפני הצרות שבכלל לא יבואו. וככל שעוד ועוד אנשים בעולם יאמרו תודה - כל העולם כולו יהיה בטוח יותר, שמור ומוגן יותר, מאושר יותר ויפה יותר.

## תמשיכו לשתף

עכשיו הכדור בידיים שלכם. לא שמרנו את החוק הזה לעצמנו. אנחנו משתפים אתכם, כדי שגם אתם תשתמשו בחוק ותראו איך הוא עובד גם בחיים שלכם; וכדי שתשתפו אותו עם כל מי שאתה מכירים, כדי שלכולם יהיו חיים יפים.

ואת הפירות של ההפצה של החוק הזה נאכל כולנו בשמחה בירושלים הבנויה, כי כאשר החוק הזה יתפרסם ויהפוך לדרך כבושה לרבים - זה מה שיקרב את הגאולה ברחמים גדולים. זה מה שישנה לגמרי את כל התמונה ואת כל הדור.

הגאולה הראשונה הייתה בבכיות ובצעקות, וזו

# פנינים

חסידות ברסלב

אַחַר פּוּרִים קוֹרִין פָּרָשַׁת פָּרָה, בַּתְּחָלָה הוּא פּוּר, כִּי פּוּרִים עַל שֶׁם הַפָּר, וְאַחַר כָּךְ נַעַשָּׁה פָּרָה, וְכָל זֶה הֲכָנָה לְכֶּסַה: ״שִׂכְתוֹתִיו שׁוֹשַׁנִּים ָּוְכוּ׳ וְכוּ׳", וּ<mark>ּמְוֻרְפָּז בַּתּוֹרָה הַ</mark>קְּדוֹשָׁה צֵרוּף פּוּרִים בָּהַפַּסוּק שַׁמִּדַבֵּר מֵעְנֵין פֶּסַח, וּתְנוּעַת הַנָּגוּן בָּרְמִיזוֹת הָעֵינֵים וְהַיָּדַיִם הַקְּדוֹשִׁי<mark>ם וְהַנּוֹר</mark>ָאִים, שֶׁהָיָה מַרְאֶה לָנוּ תַּלְמִידוֹ הַקָּדוֹ<mark>שׁ, מוֹרֵינוּ וְרַבֵּנוּ</mark> מוֹהַרְנַ״הְ זְצוּקַ״ל, גַּם כֵּן אִי אֶ<mark>פְשָׁר לְבָאֵר</mark> אֲפָלוּ פָּנִים אֵל פָּנִים מִכָּל שֵׁכֵּן בְּכְתָב. וּבְּפְרָט מַה שָּׁהָתָחִיל אַחַר כָּךְ בְּקוֹל רָם וְחָזֶק, ״בִּתְחִילָה הָיוּ פָל הַתְּחָלוֹת מִפֶּסַח, וְעַל כֵּן כָּל הַפִּוּצְוֹת הֵם זֵכֶר ּלִיצִיאַת מִצְרַיִם ״וְעַכְשָּׁיו״ ״אוּן הַיינְט״וּ! וּכְוֹשַׁךְּ בְּקוֹל נְעִיכָוּה ״אוּן הַיינְט״וּ! כַּפָּ<mark>וּה רְגָּעִים וְנְשְׁאַר</mark> בָּשָׁתִיקָה. מָה נֹאמֶר וּמָה נָדְבֶּר, אֲשָׁרֵינוּ, שֶׁאֹזְנֵינוּ ַזָכוּ לִשָּׁמוֹעַ כַּל זֹאת, וּבִפָּרָט אֵי<mark>ךְ שֵׁגִּּלָּה לָנוּ מַרַן</mark> מוֹהַרְנַ״תִּ זָכָרוֹנוֹ לְבָרַכָּה, עַד הֵי<mark>כָן שֵׁנְּתִנוֹצֵץ בִּלְבּוֹ</mark> הַזַּךְ כָּל זֹאת בְּכַכָּוָה צֵרוּכִים, וְא<u>ֵחַר כָּךְ תִּכֶּךְ גִּלְּה</u> הַתָּקוּו שֵׁל הַיוּד מָזָמוֹרִים בְּפָרֵטְיוּת וְהָזָהִיר אֲז <mark>לְדוֹרוֹת בְּהַבְטָ</mark>חָה גִּדוֹלָה בְּעֲדִים נֵאֲסָנִים שֵׁיַעֵּמוֹד בָּעַזָרַתֵינוּ סֵלָּה תַּמִיד כַּל מִי שֵׁיַבוֹא עַל קּבְרוֹ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא וְכוּ'. (שיח שרפי קודש - ח״א קנט)

לא הייתה גאולה מושלמת כי היו אחריה גלויות קשות וארוכות. אבל הגאולה האחרונה היא הכרעה הסופית, היא גאולת עולם שאין אחריה גלות, והיא תבוא אך ורק בכוח התודה! זאת חוקת התודה!

בברכת שבת שלום ומבורך און בברים



שו"ת של חסד ע"י בית הוראה-חוט של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"

קו ההלכה הספרדי: 3030\* 🕗

# כיצד עושים הגעלת כלים לפסח

ישנם כמה כללים הנצרכים לידיעה לפני הכשרת הכלים בהגעלה:

א. יש לנקות את הכלי היטב, שהכלי יהיה נקי ושלא יהיה דבוק עליו שיריים כלל, פעמים שישנם כלים שמרוב שימוש נדבק בהם שיריים שאינם ניתנים להסרה (כל מיני נקודות שחורות

> או חומות) במקרה זה אין אפשרות להכשיר את הכלי, לכן יש להקפיד בזה שהכלי יהיה נקי לחלוטין.

- ב. כל הדברים המחוברים לכלי כגון <mark>ידיות הכלי, ידית המכסה וכדומה,</mark> אי<mark>ן צריך להסיר</mark>ם משום שהכל נחשב לכלי אחד, ומכל מקום יש לנקות היטב את מקום הברגים ולבדוק שאין שם שיירי חמץ או חלודה.
- ג. כאשר מגעילים כלים חלבים ובשריים יחד, יש להקפיד לפני שמטבילים אותם במים החמים לשים במים חומר הפוגם כגון סבון כלים וכדומה.
- ד. להמתין עד שהמים יבעבעו, ואז להכניס את הסיר ולהמתין כמה שניות עד שהמים חוזרים

- להוציא את הסיר ולשטוף במים הקרים.
- כללים אלו ניתנים למי שלא מצא מקום שבו יכול לעשות הגעלה כדין וצריך להגעיל בביתו, אמנם מכיון שיש פרטים רבים בהגעלת כלים, לכן לכתחילה יש להקפיד ללכת למקום שבו מגעילים כלים על פי ההלכה, ולא לעשות לבד בבית, ומכל מקום במקרה שהוצרך להגעיל

כלים בבית, כדאי להתקשר להתייעץ עם רב ב"קו ההלכה" ולקבל הנחיות ברורות.

- סוגי הכלים והכשרתם
- סירים ומחבתות ניתן להגעילם במים רותחים.
- סיר ותבנית כוזכוכית לבני ספרד - כל כלי הזכוכית, הכשרם בשטיפה במים צוננים, ואף בכלי זכוכית שמשתמשים בהם לבישול ואפיה, אין צריכים הגעלה כלל,
- והכשרם בשטיפה. כל זאת בתנאי שהכלי נקי לחלוטין ואין בו שיריים שנדבקו, אבל אם יש בו נקודות שחורות או חומות של שיריים שנמצאים על גבי הכלי ואינם יורדים, אין אפשרות להשתמש בכלי בפסח כלל. ולבני אשכנז - כלי ז<mark>כוכית אסורי</mark>ם ואין לה<mark>ם ה</mark>כש<mark>ר</mark> כלל, ויש לקנות כלים חדשים לפסח.

- מחבת טפלון לבני ספרד ניתן להכשירה בהגעלה, משום שציפוי הטפלון נחשב לפלסטיק, ודעת מרן הרב עובדיה שניתן להכשיר פלסטיק בהגעלה. ולבני אשכנז - כלי פלסטיק דינם כחרס ולכן יש לקנות מחבת חדשה לפסח.
- מחבת לצליה (פלנצ'ה) מכיון שמחבת זו עשויה לצליה בלי רוטב, חייבת הכשרה בליבון על ידי ברנר עד שהכלי מאדים וניצוצ<mark>ות נית</mark>זין ממנו, ומכיון שכיום הכלים מאד עדינים ויש חשש שהאדם לא יכשיר את הכלי כראוי, ולכן אין לה הכשר לפסח וצריך לקנות מחבת חדעוה לעוימועו בפסח
- מנגל שפועל על גז אם יש אפשרות לחממו למעלה מ 400 מעלות צלזיוס, ינקה את המנגל והרשת היטב ויפעיל את המנגל על החום הגבוה ביותר במשך כחצי שעה, ומכל מקום אף בזה ראוי להחליף את הרשת לפסח.
- רשת המיוחדת לצליית כבד אינה צריכה הכשר כלל, מכיוו שלא משתמשים בה לשום תשמיש אחר מלבד לצליית הכבד.
- סכו"ם צלחות וכוסות הסכו"ם שעשוי ממתכת, ובלע ברותח מכלי שני, שהרי יוצקים מהמיחם שהוא הכלי הראשון, אל הצלחת והסכו"ם שהם כלי שני, ל<mark>כן ניתן להכשירם על</mark> ידי שמערים עליהם מים רותחים. צל<mark>חות - אם</mark> הם עשויים מחרס או פורצלן אין להם הכשר כלל, וכלי פלסטיק וזכוכית ביארנו לעיל.





# מאמר ראש הישיבה

# "יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 | טל: 02-5812250 | פקס: 5812250 | 02-58 מוביות בנושא העלון: al5308000@gmail.com

# נשק שובר שוויון

י"ח אדר תש"פ | גליון 664

#### חותרים להכרעה

היום כולם מרגישים תקועים. לא חם ולא קר, לא ימין ולא שמאל, לא מצליחים ולא נכשלים, לא מנצחים ולא מפסידים. אנחנו עומדים במין קיפאון שכזה שמתבטא בתחומים רבים. ולכן כולם מהפשים לשלוף את נשק יום הדין, נשק שובר שוויון שיוכל להביא אותנו להכרעה ברורה לכאן או לכאן, העיקר לא להמשיך לדשדש באמצע.

האם אכן יש נשק שובר שוויון? האם יש פתרון לצאת מהתקיעוּת ולהתחיל להתקדם?

זו שאלת השאלות של התקופה שלנו. מי שימצא פתרון יוכל להיות עשיר בין לילה.

#### הפתרון כבר כאן

אבל האמת היא שהפתרון כבר קיים. יש נשק עוצמתי שיכול לחלץ כל אדם מכל סוג של תקיעות, מכל צרה ומכל תסבוכת ובעיה. והנשק הזה הוא

אין לכם מושג כמה גדול הכוח של התודה. כאחד שמתעסק רבות בנושא התודה, מסרתי שיעורים רבים בנושא, כתבתי ספרים ומאמרים, ולמעלה מן הכול, קיבלתי תגובות ודיברתי עם תלמידים שהלכו בדרך התודה וראו ישועות - אני יכול לומר לכם שהתודה היא ים שאין לו סוף: ים של הבנות, ים של עומק, ים של אמונה, וים של ישועות.

#### חוק לכל דבר

רבי נתן מברסלב תלמידו הגדול של רבי נחמן כותב: "כי באמת, אם היו הכול שומעים לקול צדיקי אמת, ללכת בדרך זה, להאמין תמיד בה' יתברך שהכול לטובה, וליתן שבח והודיה תמיד לה'

#### ומה זה אומר בפועל?

בפועל זה אומר שבכל צרה ובכל בעיה תקדיש 15 דקות ביום להודות על הצרה.

אם קשה לך להגיד תודה על הצרה, תלמד את הספרים והמרגליות שבהם הסברתי באריכות מה המשמעות של התודה על הצרות והקשיים. זה ייתן לך הרבה מאוד כוחות והבנה איך אפשר להודות על הקשיים. ואם גם לקרוא קשה לך או שאין לך זמן, תוכל להתקשר לקו האמונה במספר 026444250, ששם יש עשרות שיעורים מוקלטים בנושא התודה שתוכל לשמוע ולהתחזק בלכתך בדרך ובשבתך בביתך, וכך תגיע לפנימיות של התודה, כלומר שתאמר תודה עד שתרגיש שמחה שלימה בכל מה שעובר עליך, תרגיש שמחה מתוך אמונה שהכול

לפני שאתה אומר תודה, תכין את עצמך ותחזק את עצמך באמנה פשוטה ותאמר: "אבא אוהב תמיד את הילדים שלו. אבא עושה תמיד רק טוב לילדים שלו. אבא לא עושה רע לילדים שלו. בורא עולם הוא אבא שלי, אב הרחמן. אבא אוהב אותי תמיד. אבא עושה לי תמיד רק טוב..."

ועכשיו תתחיל להגיד תודה על כל סוג של סבל וייסורים שיש לך, על כל עיכוב, על כל חיסרון והפסד. בזה אתה מקבל את הייסורים באהבה. תכניע את עצמך כלפי בורא עולם, תקבל את מה שהוא עושה איתך באהבה בהכנעה ובביטול, תבין טוב שזה התיקון שלך וזה הדבר הטוב ביותר עבורך.

ובמשך 15 דקות תגיד לה': "תודה לך על הייסורים, על הקשיים..." תודֶה לה' על הכול: על מה שלא הולך לך, על הכשלונות שלך, על זה שמתעכב לך הזיווג, שאין לך ילדים, שאין לך פרנסה, שיש לך חובות, שאין לך דירה, שאין לך עבודה, שהילדים שלך עושים לך בעיות וכו'.

ולאחר שאמרת 15 דקות של תודה תאמר שמונה

המשך בעמוד הבא

דבר, באלוקים אהלל דבר, <mark>בוודאי היו מתבטלים</mark> כל הצרות וכל הגלויות לגמרי, וכבר הייתה גאולה עולימהי" אלפי ורבבות המקרים שעברו דרכי המחישו לי

יתברך, בין בטיבו בין בעקו כמו שכתוב: בה' אהלל

יותר מכל, שדבריו של רבי נתן מברסלב הם לא הבטחה ולא איחול, לא ברכה ולא תפילה, אלא הם חוק טבע. זה חוק טבע רוחני שלא שונה בכלום מחוקי הטבע הגשמיים.

כמו שאש שורפת ומהממת לא ב־99% אלא ב־100% וכמו שבגלל כוח המשיכה כל דבר נופל לאדמה ולא כמעט כל דבר; כך בדיוק התודה שהיא חוק - היא פועלת בכל מצב, בכל מקרה ולא כמעט בכל מצב; היא פועלת במאה אחוז ולא בתשעים ותשע אחוז.

זה לא חוק שרק משפר את החיים או שרק מקל על הכאבים, אלא זה חוק ש<mark>מבטל</mark> את הצרה לגמרי. וזה לא כלי שמועיל לבעיות מסוג מסוים בלבד, אלא זה חוק שמבטל כל צרה וכל גלות. זה חוק שמביא הכרעה: גאולה שלימה!

כמובן, המדובר הוא בתודה אמתית, מכל הלב ולא מן השפה ולחוץ, מתוך אמונה אמתית שאנחנו ביד ה', והכול מאתו יתברך, וכל מה שעושה ה' הכול

אבל העיקר הוא **שזה חוק**. כמו שמי שחולה אומרים לו לך לרופא, ואם הוא צריך כסף אומרים לו לך לכספומט - כך צריכים לומר איש לרעהו ואישה לרעותה: "יש לך צרה? יש לך בעיה? יש לך קושי? מה השאלה בכלל, יש תודה, יש חוק. תגיד תודה ותיוושע. זה חוק!"

# היישום של החוק

# השיעורים העצמתיים של הרב שלום ארוש שליט"א

#### באר יעקב אשקלון יום ראשון, (15/03/20) י"ט אדר

רח' שא נס 18

בשעה 20:00

יום שני. (16/03/20) כ' אדר בי"כ ע"ש סעדיה גאון רח' בן דוד 1 בשעה 18:30

בי"ס תורני "אסף מימון"

יום שני. (16/03/20) כ' אדר בית כנסת "אוהל משה" רח' שרה אהרונסוו 8 בשעה 21:00

באר שבע

יום רביעי. (18/03/20) כ"ב אדר "ישיבת "חוט של חסד רח' עומואל הודיר 13

21:00 בשעה

ירושלים

יום חמישי, (19/03/20) כ"ג אדר בית כנסת ע"ש חללי צה"ל המעפילים פינת המצודה בשעה 21:30

חולוו

# רם בהתורה

רש"י: "לעולם היא נקראת על שמך פרה שעשה משה במדבר". כדי ללמד לצדיקים ולמנהיגי ישראל לדורות עולם ללכת בדרכי משה, שיורידו את עצמם ממדרגתם הגדולה להתחבר עם ישראל כדי לתקנם, שמטעם זה זכה שמצות פרה אדומה נקראת על שמו, כי היא מטמאת טהורים כדי לרמז על הצדיקים היורדים ממדרגתם, כדי לטהר טמאים להחזיר את ישראל בתשובה.

על פי האמור יפתח לנו פתח להבין מה שהזהיר הקב"ה את ישראל: "זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר", ופירש רש"י: "לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר, מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה, גזירה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה".

הביאור בזה כי השטן ואומות העולם רוצים להכשיל את ישראל, שמותר להם לרדת ממדרגתם ולהיכשל בעבירות כדי שיוכלו לקרב את הבריות להקב"ה, אולם ברור שדבר זה מסור רק לגדולי הדור כאליהו הנביא בהר הכרמל, שעשה עבירה לשמה להקריב קדשים בחוץ, כדי להכניע את נביאי הבעל ולקרב את ישראל לאביהם שבשמים.

אבל לסתם בני אדם, אף שיש מצוה גדולה לקרב את החוטאים להחזירם בתשובה, אבל חס ושלום לעשות איזה מעשה עבירה אפילו קלה כדי לקרבם, כמו ששנינו בגמרא (שבת ד.) הלכה ברורה, שאין אומרים לאדם חטא בשביל שיזכה חברך. וזהו שמזהיר הקב"ה את ישראל: "זאת חוקת התורה" - "גזירה היא מלפני אין לך רשות **להרהר אחריה"**, כי אין רשות לשום אחד מישראל לטמא עצמו על מנת לטהר אחרים, כי אם לגדולי ישראל מנהיגי הדור שנמסר להם הכח לצורך שעה לעשות עבירה לשמה. כמשה רבינו ששבר את הלוחות וכאליהו בהר הכרמל.

וזהו שאמר הקב"ה למשה רבינו: "**ויקחו אליר** פרה אדומה תמימה, לך אני מגלה טעם פרה אבל לאחר חוקה", כי רק למשה רבינו ולמנהיגי ישראל שיש בהם הניצוץ של משה, מותר להם ללמוד הלקח הנשגב מפרה אדומה המטמאת טהורים ומטהרת טמאים, שלפעמים צריך לרדת ממדרגתם

כדי להעלות את ישראל, אבל לסתם בני אדם פרה אדומה היא חוקה, שאסור להם לעשות מעשה זה, כי אין אומרים לאדם חטא בשביל שיזכה חבירו.

### אהרן זכה בכהונה גדולה בזכות מסירות נפשו בחטא העגל

בדרך המלך נלך לבאר בזה מה שהזכיר הכתוב במצות פרה אדומה גם שמו של אהרן: "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר", כי גם אהרן מסר את נפשו לטמא עצמו כביכול, לעשות את העגל ולאבד את חלקו בעולם הבא, ולא הסכים להיהרג על קדושת השם כמו שעשה חור כשביקשו ממנו לעשות את העגל, כי רצה להציל את ישראל שיהיה להם תיקון בתשובה, כי אם היו ישראל הורגים גם את אהרן לא היתה להם תקנה לעולמים, כמו שדרשו בגמרא (סנהדרין ז.) מקרא שכתוב (שמות לב-ה):

"וירא אהרו ויבו מזבח לפניו. מה ראה. אמר רבי בנימין בר יפת אמר רבי אלעזר, ראה חור שזבוח לפניו, אמר אי לא שמענא להו, השתא עבדו לי כדעבדו בחור, ומיקיים בי (איכה ב-כ) אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, ולא הויא להו תקנתא לעולם, מוטב דליעבדו לעגל אפשר הויא להו תקנתא בתשובה".

ענין זה מבואר ביתר הרחבה במדרש (ויק"ר י-ג), כי מטעם זה בחר הקב"ה למסור בידו של אהרן את עבודת הכהונה הגדולה, ודרשו על כך מקרא שכתוב (תהלים מה-ח): "אהבת צדק ותשנא רשע על כן משחך אלקים אלקיך שמן ששון מחבריך. אמר לו הקב"ה לאהרן, אהבת צדק, לצדק את בני ושנאת מלחייבן, על כן משחך אלקים אלקיך, אמר לו, חייך שמכל שבטו של לוי לא נבחר לכהונה גדולה אלא אתה".

הנה מה טוב ומה נעים מה שכתוב בפרשת שמיני (ויקרא ט-ז): "ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עולתך וכפר בעדך ובעד העם". ופירש רש"י בשם תורת הכהנים: "קרב אל המזבח, שהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה למה אתה בוש לכך נבחרת".

ופירשו ה"חתם סופר" [הובא ב"ליקוטים חתם סופר" (שם) בשם "לקוטי חבר בן חיים"] וה"ישמח

משה" (שם), על פי המדרש הנזכר שאהרן מסר את נפשו לעשות את העגל כדי להציל את ישראל, ובזכות זה נעשה כהן גדול. אמנם אהרן עצמו היה בוש וירא לגשת אל המזבח משום שהיה לו חלק בעשיית העגל, על כך אמר לו משה: "למה אתה בוש", על שגרמת לעשות העגל, הלא אדרבה "לכך נבחרת", לשמש בכהונה גדולה, כי מסרת נפשך להציל את ישראל מכליה.

נמצא לפי זה כי כמו שיש קשר למשה עם פרה אדומה. בהיותו מטמא טהורים כששבר את הלוחות על מנת לטהר טמאים לתקן את ישראל שחטאו בעגל, כן יש לאהרן קשר נפלא עם פרה אדומה שהיא כפרה על חטא העגל, שעצם החטא היה גזירת המלך לטמא את ישראל בחטא זה כדי להורות תשובה לחוטאים, והוא עצמו נהג כן לטמא עצמו בחטא העגל כדי להציל את ישראל.

הנה כי כן זהו שהקדים הקב"ה במצות פרה אדומה: "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר", התייחד הקב"ה בגודל ענוותנותו עם משה ואהרן, כי כמו שהקב"ה גזר גזירת המלך על ישראל שהיו גדולים ושליטים ביצרם בבחינת צדיקים, שיכשלו בחטא העגל כדי להורות תשובה לרבים, כן נהגו משה ואהרן שירדו ממדרגתם כדי להציל את ישראל, באופן שהחוט המשולש הקב"ה משה ואהרן היו שורש נפלא למצות פרה אדומה שמטמאת טהורים ומטהרת טמאים, ללמד את צדיקי ומנהיגי הדור לרדת בעת הצורך ממדרגתם בבחינת "מטמא טהורים". על מנת "לטהר טמאים" לקרב את ישראל לאביהם שבשמים.

מעתה הרווחנו להבין מעט מזעיר מה שצוה הקב"ה על מצות פרה אדומה כדי לכפר על חטא העגל, אף שכפי המבואר היה חטא העגל עצמו גזירת המלך כדי להורות תשובה לרבים, כי בכך רצה הקב"ה ללמד את הצדיקים בכל דור ודור, שילכו בדרכו ובדרכם של משה ואהרן לרדת ממדרגתם כדי לקרב את ישראל לאביהם שבשמים, ובכך יש תיקון נפלא לחטא העגל שלא היה לחנם, אלא כדי להורות לצדיקים לרדת ממדרגתם כדי להחזיר את בני דורם בתשובה.

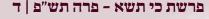


# תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

mamarim@shvileipinchas.com לקבלת המאמרים באימייל: EN OU EN OU







ה' אל משה לך רד כי שיחת עמך אשר העלית מארץ מצרים, סרו מהר מן הדרך אשר צויתים עשו להם

עגל מסכה וישתחוו לו ויזבחו לו ויאמרו אלה אלהיך

ודרשו בגמרא (ברכות לב.): "מאי לך רד, אמר

רבי אלעזר, אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה,

משה רד מגדולתך, כלום נתתי לך גדולה אלא

בשביל ישראל, ועכשיו ישראל חטאו אתה למה לי". לפי האמור יש לומר שרמז לו הקב"ה בכך:

"לך רד" ממדרגתך הגדולה, "כי שיחת עמך אשר

העלית מארץ מצרים, סרו מהר מן הדרך אשר

ישראל אשר העלוך מארץ מצרים".

צויתים עשו להם עגל מסכה".

תשואות חן: משה רבינו שבר את הלוחות בחמתו

הקב"ה רמז למשה: "לך רד" מגדולתך לשבור הלוחות בחמתך "כי שיחת עמך", ואתה צריך להעלותם ולתקנם

"גזירה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה" סתם בני אדם אסור להם לטמא עצמם כדי להציל אחרים

> לעיניהם שנאמר (דברים ט-יז) ואשברם לעיניכם, והסכימה דעת הקב"ה לדעתו שנאמר אשר שיברת יישר כוחך ששיברת".

# משה רבינו שבר את הלוחות כדי שיוכל להציל את ישראל

והנה מצינו ביאור נשגב על מה ששבר משה את הלוחות בדברי הרה"ק רבי גדליה מליניץ זי"ע ב"תשואות חן" בפרשתנו, על פי מה ששנינו במשנה (ר״ה כט.): "זה הכלל כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן". וביאר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע הכוונה בזה בדרך רמז, כי תכלית עבודת הצדיק בעולם הזה היא להחזיר את ישראל בתשובה ולקרבם לאביהם שבשמים.

אולם כלל גדול הוא שהצדיק אינו יכול להעלות את ישראל, אלא אם כן יש לו ירידה קצת לפי בחינתו להיות מחוייב בדבר מעין הפגם של ישראל, ועל ידי שהוא עולה ומתעלה לתקן את עצמו, הוא ממשיך עמו גם את ישראל למעלה. הנה כי כן זהו רמז המשנה: "זה הכלל כל שאינו מחוייב בדבר", צדיק שהוא נמצא רק למעלה ואינו מחוייב בדבר מעין פגם ישראל, **"אינו מוציא את הרבים ידי חובתן**", אינו יכול להוציא את הרבים מהעוונות שלהם.

רעיון נשגב זה מבואר ב"תולדות יעקב יוסף" בכמה מקומות מעצמו, אולם ב"שארית ישראל" להרה"ק מווילעדניק זי"ע (שער ההתקשרות ליקוטים דף נח:) הביא פירוש זה בשם הבעש"ט הקדוש:

"כידוע מאמר הבעש"ט נבג"מ [נשמתו בגנזי מרומים], כל שאינו מחוייב בדבר אינו מוציא את הרבים ידי חובתן, ואמר הוא ז"ל הפירוש, הצדיק שאינו מחוייב בעצמו, שאין לו שום השתתפות עם המון עם, פירוש שאינו נופל ממדרגתו, אינו יכול להוציא את הרבים, פירוש הכלל ישראל, מידי חובתן ולתקנם, כמו למשל מי שמונח ברפש ורוצה חבירו להוציאו, מוכרח הוא ללכלך את עצמו מעט ולהתקרב אליו ויכול להוציאו, אבל כשעומד **במקומו לא יוציאנו בשום אופן".** [ראה עוד ב"ספר

כדי שיהיה לו קשר עם ישראל שנכשלו בעבודה זרה

אהרן הכהן מסר נפשו לעשות את העגל ולא נהרג כחור כדי להציל את ישראל שיהיה להם תיקון בתשובה

לכן לך רד ממדרגתך הגדולה, כדי שתוכל להתחבר עם ישראל לתקנם, ומזה השכיל משה להשיג ברוח קדשו שהקב"ה רוצה שישבור את הלוחות הראשונים בחמתו, ועל ידי זה יהיה מחוייב בדבר ויוכל לתקן את ישראל, והסכים הקב"ה עמו באומרו "אשר שיברת - יישר כוחך ששיברת", כי אמנם זכית לכוון למה שרמזתי לך.

כאשר נתבונן נראה כי ענין זה מצטרף להפליא עם מה שלמדנו מדברי חכמינו ז"ל, כי ישראל מצד מעלתם הגדולה לא היו ראויים כלל ליפול בחטא העגל, אלא שכך היתה גזירת המלך שיכשלו בחטא העגל כדי להורות תשובה לרבים, נמצא כי מה שחטאו ישראל בעגל אף שהיו גיבורים ושליטים ביצרם, הוא משום שגזר עליהם הקב"ה שיפלו ממדרגתם כדי להציל את החוטאים שיהיה להם תיקון בתשובה.

הנה כי כן זהו שאמר הקב"ה למשה רבינו: "לך רד כי שיחת עמך", כלומר מאותה סיבה ששיחת עמך שנכשלו ישראל בחטא העגל, רק כדי ללמד לחוטאים שיש תיקון בתשובה, לכן גם אתה "לך רד" ממדרגתך לתקן את ישראל שחטאו בעגל, על ידי שתשבור את הלוחות בחמתך שנחשב כעובד עבודה זרה, כדי שתוכל לתקן בכך את ישראל שחטאו בעגל, בגזירת המלך העליון כדי להורות לאחרים דרכי תשובה.

שמחתי למצוא סימוכין לכך בדברי ה"שפת אמת" (פרשתנו שנת תרמ"א): "במדרש (שמו"ר מב-ב) על פסוק לך רד, [אמרתי לזקן שלהם (בראשית כח-יב) והנה] מלאכי אלקים עולים ויורדים בו כו' עיין שם. הענין הוא כי גם הירידה הוא לימוד מדריגה של הצדיקים, שעל ידי שבירידת ישראל מורידין עצמם עמהם, על ידי זה מעלין אחר כך הכל".

## הקשר הנפלא בין משה רבינו לכפרת העגל בפרה אדומה

מעתה יאירו עינינו להבין מה שאמר הקב"ה למשה: "ויקחו אליך פרה אדומה תמימה", ופירש בעל שם טוב" (פרשת אחרי אות ב) וב"מקור מים חיים" (אות ה) כמה מקורות לכך בשם הבעש"ט].

על פי הקדמה זו מבאר ה"תשואות חן" הטעם ששבר משה רבינו את הלוחות בחמתו. כי כשראה את הפגם הגדול שחטאו ישראל בעבודה זרה, השתוקק לתקנם ולהחזירם בתשובה שלימה, אמנם הרי כדי להעלותם היה צריך להיות מחוייב בדבר מעין הפגם, לכן שת עצה בנפשו: "**ויחר אף** משה וישלך מידיו את הלוחות וישבר אותם", והרי שנינו בגמרא (שבת קה:): "המקרע בגדיו בחמתו, והמשבר כליו בחמתו, והמפזר מעותיו בחמתו, יהא בעיניך כעובד עבודה זרה".

נמצא כי על ידי שחרה אפו של משה ושבר את הלוחות בחמתו, הרי זה כביכול כאילו עבד ח"ו עבודה זרה מעין הפגם של ישראל בחטא העגל, ויוכל ידי זה היה משה בבחינת "מחוייב בדבר" ויוכל להוציא את ישראל מידי חובתם. וזהו שאמר משה להקב"ה (שמות לב-לב): "ועתה אם תשא חטאתם", שחטאו בעגל הרי מוטב, "ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת", שהרי גם אני חטאתי כמותם ששיברתי את הלוחות בחמתי. אלו תוכן דבריו הקדושים.

ויש להעיר כי רעיון נשגב זה של ה"תשואות הן" כמעט מפורש יוצא במדרש (שמו"ר מו-א): "וארא והנה חטאתם לה' אלקיכם, ראה [משה] שאין לישראל עמידה, וחבר נפשו עמהם ושבר את הלוחות, ואמר להקב"ה הם חטאו ואני חטאתי ששברתי הלוחות, אם מוחל אתה להם אף לי מחול, שנאמר ועתה אם תשא חטאתם כן לחטאתי מחול, ואם אין אתה מוחל להם אל תמחול לי, אלא מחני נא מספרך אשר כתבת".

# הקב"ה רמז למשה "לך רד" שתהיה לו ירידה לשבור הלוחות

ונראה להוסיף תבלין לדבריו הקדושים, כי משה רבינו למד שהוא צריך לעשות כן, ממה שרמז לו הקב"ה כשהודיע לו על חטא העגל כשהיה בשמים לקבל את הלוחות הראשונים (שם ז): **"וידבר** 





אולם מצד שני טעם זה עצמו נחשב חוק, כי מאחר שלא היו ישראל ראויים לחטא העגל, רק גזירת המלך היתה כדי לתת פתחון פה לבעלי תשובה, אם כן למה הם צריכים כפרה על חטא העגל, אלא גזירה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה.

אולם לפי דבריו הקדושים עדיין מוטלת עלינו החובה ליישב הפליאה, מאחר שלפי המבואר מה שחטאו ישראל בעגל לא היה אלא להורות תשובה לרבים, אם כן לשם מה צוה הקב"ה לישראל להביא פרה אדומה כפרה על חטא העגל בבחינת "תבוא אמו", איזו תועלת יש בהבאת פרה אדומה על חטא העגל שלא היה מצד מעשיהם אלא מצד גזירת המלך.

## פרה אדומה כפרה על חטא העגל שנכשלו ישראל כדי להורות תשובה

ונראה לבאר הענין בזה על פי מה שכתב ה"חתם סופר" זי"ע בדרשותיו (חלק א דף רט טור ד ד"ה מ"ש) ענין נפלא, לבאר מה שמצינו בפרה אדומה חידוש גדול, שמצד אחד היא מטהרת את הטמאים, אבל מצד שני היא מטמאת את הטהורים העוסקים בה, כמו שכתוב (במדבר יט-כא): "ומזה מי הנידה יכבס בגדיו והנוגע במי הנידה יטמא עד הערב". וכך שנינו במשנה (פרה פ"ד מ"ד): "כל העסוקין בפרה מתחילה ועד סוף מטמאין בגדים".

ומבאר ה"חתם סופר" הענין בזה על פי מאמר הגמרא הנ"ל. שמצד עצמם לא היו ישראל ראויים לחטא העגל אלא גזירת המלר היתה כדי להורות תשובה לרבים. נמצא לפי זה שהקב"ה כביכול גזר לטמא את ישראל בחטא העגל, כדי לטהר את הטמאים שידעו נאמנה שיש להם תיקון בתשובה אפילו על העבירות החמורות, לכן פרה אדומה שהיא כפרה על חטא העגל, גם היא מטמאת את הטהורים העוסקים בה על מנת לטהר את הטמאים.

הנה הדברים בלשון קדשו: "מה שכתב רש"י בשם רבי משה הדרשן, שבאה לכפר על העגל, ולא פירש מאי טעמא מטהר טמאים ומטמא טהורים, היינו משום שלא היו ראויים לאותו מעשה אלא להורות תשובה. נמצא דור ההוא עברו ונענשו, ולדורות אחרים מורה חטאים בדרך, הרי הוא טימא טהורים ומטהר טמאים, להורות להם דרכי תשובה".

חשבתי דרכי לקשר דברי ה"חתם סופר" עם דברות קדשו של ה"תולדות יעקב יוסף" (פרשת ויגש), שמבאר הלקח הנשגב מפרה אדומה שהיא

כי מה שחטאו בעגל היה רק כדי להורות תשובה חתם סופר: פרה אדומה מטמאת טהורים ומטהרת טמאים רמז על חטא העגל שחטאו ישראל בגזירת המלך

"מטמאת טהורים" חטא העגל שנכשלו ישראל שהיו טהורים כדי לטהר טמאים להורות תשובה לחוטאים

נועם אלימלך: פרה אדומה המכפרת על חטא העגל היא חוק

תולדות יעקב יוסף: פרה אדומה מטהרת טמאים רמז על צדיקים היורדים ממדרגתם כדי לטהר טמאים

> מפיל הקב"ה את הצדיק למטה, כדי שיוכל להעלות בני דורו ולקרבם לאביהם שבשמים, כמו שכתוב (משלי כד-טז): "כי שבע יפול צדיק וקם". פירוש, הצדיק נופל לפעמים לפי גודל מדרגתו וקדושתו משבע מדות של הקדושה, כדי שיקום אחר כך ויעלה עמו את בני דורו הצריכים תיקון.

> לפי זה הוא מבאר עניו פרה אדומה שהיא מטמאת טהורים ומטהרת טמאים, בלשון קדשו: "כי טומאת טהורים צדיקים, הוא כדי לטהר טמאים, וזה שאמר הכתוב (איוב יד-ד) מי יתן טהור מטמא, כי הצדיק שנקרא טהור לפעמים נמצא לו איזה טומאה, כדי להתחבר עם הטמאים להעלותן לטהרה".

> וכן מצינו ביאור נשגב זה ב"אורח לחיים" (פרשת שמיני) בשם הרה"ק רבי יחיאל מיכל מזלאטשוב זי"ע: "ושמעתי מהרב הגדול בוצינא קדישא מו"ה יחיאל מיכל [מזלאטשוב] זלה"ה ענין פרה אדומה איך הוא באדם, שהצדיק צריך לירד במדרגות התחתונים להעלות נשמות שירדו שם, ואצלו הוא טומאה, והנשמות שהיו שם אצלם היא טהרתן, וזהו מטמא את הטהורים ומטהר את הטמאים".

> והנה מדברי ה"חתם סופר" למדנו תוספת ביאור, מדוע באמת רמז לנו הקב"ה לקח נשגב זה דוקא בפרה אדומה, שהקב"ה מסבב שיפול הצדיק ממדרגתו בבחינת מטמא טהורים, כדי שהוא יוכל להעלות בני דורו בבחינת מטהר טמאים. כי מאחר שפרה אדומה היא כפרה על חטא העגל. שלא היו ישראל ראויים לאותו מעשה אלא כדי להורות תשובה לרבים, נמצא שהם עצמם היו בבחינת מטמא טהורים שנפלו ממדרגתם להשתתף בחטא העגל, כדי לטהר טמאים להורות לחוטאים שיש תיקון בתשובה.

מעתה יאירו עינינו להבין מה שבחר הקב"ה לישראל מצות פרה אדומה, כדי לכפר על חטא העגל בבחינת תבוא אמו ותקנח צואת בנה, כי מטמאת טהורים ומטהרת טמאים. כי לפעמים בהיותה מטמאת את הטהורים ומטהרת את

הטמאים, הרי למדנו מכך שחטא העגל היה גזירת המלך לטמא את הטהורים, כדי לטהר את הטמאים להורות לחוטאים דרכי התשובה, ובכך יש כפרה נפלאה על חטא העגל שלא היו ישראל ראויים לכך מצד עצמם, אלא כך היתה גזירת המלך שיכשלו בחטא כדי להורות לחוטאים דרכי תשובה.

# "הלוחות הראשונים אשר שיברת" "יישר כוחך ששיברת"

בדרך זו במסילה נעלה לבאר הקשר הנפלא ביו פרה אדומה למשה רבינו. על פי מה שנשים לב להתבונן על המעשה הנורא שעשה משה רבינו אחרי חטא העגל, ששבר את הלוחות הראשונים מעשה ידיו של הקב"ה, כמו שכתוב (שמות לב-יט): "ויהי כאשר קרב אל המחנה וירא את העגל ומחולות ויחר אף משה וישלך מידיו את הלוחות וישבר אותם תחת ההר".

חכמינו ז"ל מגלים לנו בגמרא (שבת פז.) שהסכים הקב"ה עם משה רבינו ששבר את הלוחות, ולמדו כן ממה שכתוב בפרשתנו כשאמר הקב"ה למשה לעשות לוחות שניים (שם לד-א): "ויאמר ה' אל משה פסל לר שני לוחות אבנים כראשונים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשונים אשר שיברת". לשם מה הזכיר לו הקב"ה "אשר שיברת", אלא שרמז לו בכך: "יישר כוחר ששיברת".

נמצינו למדים מזה. כי המעשה הנורא שעשה משה רבינו לשבור את הלוחות הראשונים שהיו מעשה אלקים, והקב"ה כתב עליהם את עשרת הדברות שהם שורש כל התורה, לא היה דבר כל כך פשוט, ולכן היה צריך אישור מפי הקב"ה שעשה כראוי, במה שאמר לו "אשר שיברת" -"יישר כוחך ששיברת".

וכן מצינו בסיום כל התורה בפסוק האחרון מגלה לנו הכתוב שעשה כראוי: "ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל". ופירש רש"י: "שנשאו לבו לשבור הלוחות

רם בהתורה



# השילוב הנפלא של ה"תולדות יעקב יוסף" עם ה"חתם סופר"

# הלקח מפרה אדומה שמטמאת טהורים ומטהרת טמאים הצדיק לפעמים יורד ממדרגתו כדי לטהר טמאים

לקראת שבת קודש הבאה עלינו לטובה, הנקראת "שבת פרה" על שם שבנוסף על הקריאה בפרשת השבוע פרשת כי תשא, אנו קוראים למפטיר את מצות פרה אדומה בפרשת חוקת, דבר בעתו מה טוב לקשר את שתי הקריאות, כי בפרשת כי תשא אנו קוראים על חטא העגל שמלווה אותנו עד היום הזה, כמו שכתוב (שמות לב-לד): "וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם". ופירש רש"י: "תמיד כשאפקוד עליהם עוונותיהם, ופקדתי עליהם מעט מן העון הזה עם שאר העוונות, ואין פורענות באה על ישראל שאין בה קצת מפרעון עון העגל".

ואילו בפרשת חוקת אנו קוראים את מצות פרה אדומה שהיא כפרה על חטא העגל, כמו שכתוב (במדבר יט-א): "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר, זאת חוקת התורה אשר צוה ה' לאמר, דבר אל בני ישראל ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול". ופירש רש"י (שם כב) בשם רבי משה הדרשן, שדרש כמין חומר כל מה שכתוב בפרה אדומה, שיש בה רמז ופלא על חטא העגל ורפרחו:

"ויקחו אליך, משלהם, כשם שהם פרקו נזמי הזהב לעגל משלהם, כך יביאו זו לכפרה משלהם. פרה אדומה, משל לבן שפחה שטינף פלטין של מלך, אמרו תבוא אמו ותקנח הצואה, כך תבוא פרה ותכפר על העגל. אדומה, על שם (ישעיה א-יח) אם יאדימו כתולע, שהחטא קרוי אדום. תמימה, על שם ישראל שהיו תמימים ונעשו בו בעלי מומין, תבוא זו ותכפר עליהם ויחזרו לתמותם. לא עלה עליה עול, כשם שפרקו מעליהם עול שמים".

הנה כי כן מאחר שבכל דור ודור צריכים כפרה על חטא העגל, כי בכל פעם שהקב"ה פוקד את העוונות הוא פוקד גם קצת מחטא העגל, מה טוב ומה נעים לכוון לקשר את הקריאה בפרשת כי תשא שנזכר בה חטא העגל, עם הקריאה בפרשת פרה אדומה שהיא כפרה על חטא העגל, ונקיים בכך מה שכתוב (הושע יד-ג): "ונשלמה

פרים שפתינו". ופירש רש"י: "ונשלמה פרים, שהיה לנו להקריב לפניך, נשלם אותם בריצוי דברי שפתינו". כלומר שתיחשב אמירת הפרשה בשפתינו כאילו הקרבנו בפועל ממש.

## הקשר הנפלא בין משה ואהרן למצות פרה אדומה

רחש לבי דבר טוב להרחיב בקשר הנפלא בין חטא העגל בפרשתנו פרשת כי תשא למצות פרה אדומה שהיא כפרה על חטא העגל, על פי מה שנשים לב להתבונן בכמה ענינים בפרשת פרה אדומה הצריכים ביאור, וזה יצא ראשון מה שפתח הכתוב פרשת פרה אדומה בפסוק: "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר".

והנה ידוע מה שהביא רש"י תחילת פרשת ויקרא בשם תורת הכהנים על הפסוק (ויקרא א-א): "ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר, אליו למעט את אהרן. רבי יהודה אומר י"ג דברות נאמרו בתורה למשה ולאהרן, וכנגדן נאמרו י"ג מיעוטין, ללמדך שלא לאהרן נאמרו אלא למשה שיאמר לאהרו".

ולכאורה צריך ביאור מאחר שהקב"ה דיבר רק עם משה, מדוע כתבה התורה בי"ג מקומות שדיבר הקב"ה גם עם אהרן, ואם רק כדי שיאמר אותו לאהרן, הלא היה יכול לכתוב כמו שכתוב בפרשת אחרי (ויקרא טז-ב): "דבר אל אהרן אחיך ואל יבוא בכל עת אל הקודש". וכן במצות הדלקת המנורה (במדבר ח-ב) "דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלותך את הנרות" וגו'. וצריך לומר כי בי"ג מקומות הללו נזכר שמו של אהרן יחד עם משה, ללמדנו שיש קשר מיוחד בין מה שדיבר הקב"ה למשה עם אהרן, לפי זה ראוי לבאר מהו הקשר .המיוחד שיש לאהרן עם מצות פרה אדומה.

בדרך קרוב לפשט יש לפרש הכוונה בזה, על פי מה שהביא רש"י בשם רבי משה הדרשן שהפרה מכפרת על חטא העגל, והרי אהרן הכהן עשה את העגל, לכן הזכיר הכתוב במצות פרה

EN OU EN OU

אדומה: "וידבר ה' אל משה ואל אהרן לאמר", לרמז שלמצוה זו יש קשר מיוחד עם אהרן שמכפרת על חטא העגל. אולם עוד לאלקי מילין לבאר ענין זה ביתר עמקות.

עוד ראוי להתבונן בקשר המיוחד שיש למשה רבינו עם מצות פרה אדומה, כמו שכתוב: "ויקחו אליך פרה אדומה תמימה". ופירש רש"י: "לעולם היא נקראת על שמך, פרה שעשה משה במדבר". וכן משמע ממה שדרשו במדרש (במדב"ר יט-ו): "ויקחו אליך פרה אדומה, אמר רבי יוסי ברבי חנינא, אמר לו הקב"ה למשה, לך אני מגלה טעם פרה אבל לאחר חוקה". וצריך ביאור להבין הענין בזה.

### הכפרה על חטא העגל היא בבחינת חק

פתח דברינו יאיר לבאר כל זה על פי מה שפירש רש"י בפרשת חוקת: "זאת חוקת התורה, לפי שהשטן ואומות העולם מונין את ישראל לומר, מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה, לפיכך כתב בה חוקה, גזירה היא מלפני אין לך רשות להרהר אחריה". ותמהו המפרשים, איך אפשר לומר שפרה אדומה היא חוק, הלא רש"י עצמו מביא בשם רבי משה הדרשן כי פרה אדומה היא כפרה על חטא העגל.

ביאור נשגב על כך מצינו במשנתו הטהורה של "הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק זי"ע ב"נועם אלימלך פרשת חוקת, על פי מה ששנינו בגמרא (ע"ז ד:):

"אמר רבי יהושע בן לוי, לא עשו ישראל את העגל אלא ליתן פתחון פה לבעלי תשובה". ופירש רש"י: "לא עשו ישראל את העגל. כלומר גיבורים ושליטים ביצרם היו ולא היה ראוי להתגבר יצרם עליהן, אלא גזירת מלך היתה לשלוט בם כדי ליתן פתחון פה לבעלי תשובה, שאם יאמר החוטא לא אשוב שלא יקבלני, אומרים לו צא ולמד ממעשה העגל שכפרו ונתקבלו בתשובה".

נמצא לפי זה ששני הדברים עולים בקנה אחד, כי מצד אחד פרה אדומה אמנם מכפרת על חטא העגל.



לקרוא לפניו את אותה נערה שהצילתו מן השלג הנורא, וכשהעמידוה לפניו הרעיף עליה את ברכת קדשו, שתזכה לאריכות ימים ושנים, 'און זאלסט דער-לעבין משיח'ן'! [ושתחיי עד ביאת המשיח], וענו כולם אחריו אמן.

מברכת פיו של אותו צדיק לא נפלה שערה אחת ארצה, אותה נערה זכתה לאריכות ימים מופלגת ולשיבה טובה, היא ראתה דורות ישרים ומבורכים, ואף עברה את גיל המאה בזקנותה.

בהגיעה לגיל מאה וארבע שנים (104!) נחלשה מאוד והתקשתה בתפקוד החיים, יום אחד ביקשה לקרוא אל ביתה מנין של תלמידי חכמים ומקובלים, שעלו ובאו לביתה מאחת מישיבות המקובלים הסמוכות, והפצירה בהם להתפלל עבורה מחמת שהיא חוששת לאותה ברכה של הגאב"ד זצוק"ל, וכבר אינה מסוגלת עוד לסבול את חולשת הזקנה ומחלותיה. - כך עמדה אותה ישישה וקבלה בפניהם על קשיי הזקנה ועל תשישותה, והצדיקים מצידם נענו ובירכו אותה.

תיכף למחרת נפטרה אותה צדקנית זקנה ושבעת ימים, ויהי לפלאו

[יפרטיות' קובץ 503021]

אחד מנקיי הדעת בירושלים של מעלה מת עליו בנו חביבו ל"ע, והניח אחריו שלשה יתומים. יום היארצייט הראשון חל ביום חמישי בשבוע, למחרת בליל שבת תקפתו צרה מחודשת רח"ל ומת עליו בן נוסף. ובהיות שזה קרה בעיצומה של שבת קדשנו. לא טיפל ולא נגע במת מאומה כדת של תורה. אדרבה, הוא המשיר בעבודת הקודש כהרגלו מדי שבת, ועשה כדרכו את

כל המעשים לכבודה של שבת מלכתא. הלך לבית הכנסת לתפילת שחרית כרגיל, ואף שוחח אחר התפילה עם חבריו, מבלי שאף אחד ירגיש בו שמתו מוטל לפניו. בבואו אל ביתו עשה הקידוש וסעודות השבת כדרכו, ושמר על כבוד השבת במסירות נפש.

עם צאת השבת התפרצה בבת אחת כל הצרה הגדולה חוצה. ורק אז החל לבכות במר נפשו על יגונו הגדול, ופינה עצמו לטפל במתו.

בהיותי קרוב אל איש מורם זה, שאלתיו אחר כך בימי השבעה מנין שאב כוחות נפש אדירים שכאלו, להתאפק כל השבת בגבורה עצומה?

ענה לי אותו צדיק, ששאב את כוח החיזוק כל אותה שבת מטיב מעשה שקרא בספר אחד על מרן בעל ההילולא הגרי"ח זוננפלד זצוק"ל, שמתו עליו שבעה מילדיו בחייו רח"ל! ופעם אחת מת בנו, ילד קטן יניק וחכים, ממש לפני השבת, ולא הספיקו לקברו לפני כניסת השבת. ולקחו תיבה והניחו בה המת, והכניסו בתיבה הרבה קרח כדי שלא יסריח, וכיסוהו

במשך כל אותה השבת נהג הגרי"ח כהרגלו תמיד מדי שבת בשבתו, מאומה לא החסיר מסדרי לימודיו ושיעוריו, ולא ראו בו שום שינוי מעבודת הקודש, ורק עם צאת השבת נתפנה להתעסק בצערו ובאבלו הכבד.

וכמו כן סיפר, שהיה פעם מקרה שכזה בדיוק אצל הצדיק הירושלמי רבי אריה לויו זצ"ל. שנפטר לו בו בשבת קודש

רח"ל, והמשיך כל עסק השבת כדת וכדין. ומתוך שנזכר באלו הסיפורים על גדולי צדיקי ירושלים הללו,

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

להתגבר על כל צער ואבל הנופלים בשבתא קדישא, והשבת בעצמה נוסכת כוח איתן זה בלב האדם, ומכאן שאב כוחותיו לעמוד אף הוא בניסיונו. מוסר השכל נאה למדנו אגב אורחא מטיב זה המעשה, עד היכן

הסיק לעצמו שבוודאי נטע השי"ת כוח מיוחד בנפש איש ישראל

מגעת השפעת 'סיפורי צדיקים' בנפש ישראל לטובה. שיתכן שיצטרך האדם לאותו מעשה או כיוצא בו, ומתוך 'טיב המעשיות' הללו ישאב חיזוק וסיוע, וימסכו בו כוחות נפש לעמוד בניסיון. והשם יתברך מסבב עולמו בהשגחה נפלאה, להביא אל אוזן כל איש את מה שצריך לו לשמוע, ואין לזלזל ח"ו בשום מעשה ועובדא של צדיק.

['טיב הזיכרונות' מרן הגרי"ח זוננפלד זצןק"ל]

שח לי כבוד אאמו"ר הגה"צ זצוק"ל, שסיפר לו ידידו ורעו הגאון רבי אהרן קצנלנבוגן זצ"ל, רו"מ 'תורה ויראה' פעיה"ק ת"ו, שהיה כבן בית אצל מרן הגאב"ד הגאון רבי יוסף חיים זוננפעלד זצוק"ל. בערוב ימיו סבל הגרי"ח ייסורים קשים מאד משן אחת שהציקה לו הרבה, והזמינו אליו את הד"ר וולך ז"ל מקים ומנהל ביה"ח 'שערי צדק', שהיה רופאו האישי, ולאחר שבדק היטב את השן אמר שאין שום עצה ותרופה ומוכרחים לעקור את השן הזו.

להפתעתו התנגד הרב לעקירת השן, ופירש טעמו ונימוקו: הנה זו השן שירתה כמו 'כלי שרת' שנים רבות לקיים בה כל מצוות האכילה שציונו השם יתברך, כגון אכילת מצה ומרור וסוכה ועונג שבת ויום טוב, ושאר אכילות מצוה. ומאחר ששירתה ככלי שרת למצוה כל כך הרבה שנים אין זה יאה לעוקרה מן השורש, ולכן

שפחח גדולה בעולם החלכה מאת מרו הנאון האדיר רבי לוי הכהן רבינוביץ זצ"ל מליחה א ale at 25 מליחה ב בשר בחלב תערובות מחיר מבצע לכל הסט "W 100

ניתן לחשיג כחנויות הספרים הפוכחרות 1921 - זפצה ראשית פרכי הספרים בהנהלת הרג יצחק פרידפן

הברכה יעמדו

מנהגו של מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפעלד זצוק"ל, לצאת בימות הקיץ לנאות דשא בבית היתומים 'דיסקין' שבשכונת גבעת שאול, שהיתה בזמנו כמו מושבה בפני עצמה [דיר-אסין]. בבית היתומים היה מתאכסן בחדרו של אבי מורי הגאון בעל

ובאותה הזדמנות לימד הגאון פרק במצות בחירת החיים, וכה

אמר: הנה מצווים אנו במצות "ובחרת בחיים" (דברם ל, יט), אצל

אברך צעיר שכל החיים עדיין לפניו, בוודאי רוצה לבחור בחיים

כדי להספיק את כל תוכניותיו ויוזמותיו וכו'. אבל בגיל שלי [שכבר

הגיע לגבורות] נכבים להם כל מיני תוכניות אישיות... רצון החיים

נחלש ואינו כל כך בשביל הרצון הפרטי. לכן חפץ אני לנצל

הזדמנות זו כדי לקיים בה את מצות "ובחרת בחיים", בחיים כאלו

שהקב"ה רוצה בהם! כפי שהוא יתברך מסדר לי וכמו שנוח לו!

ולא לערב את נוחיותי ורצוני האישי בחיים שלי רק כרצונו יתברך

שמו, ובזה גופא רוצה ומשתוקק אני לחיות כרצונו! וזה עיקר

וממילא אם רוצה השם יתברך ליתן לי חיים כאלו המלווים בכאב

-> • <-

[80]

מעדיף הוא לסבול כך את הייסורים.

קיום מצות "ובחרת בחיים".

שיניים. אז בוחר אני בחיים עם כאב שיניים...

'מעדני השולחן' זצוק"ל. בשנתו האחרונה לא יצא הגאב"ד לפוש, ונשאר בביתו.

כששאלוהו לסיבת הדבר מדוע אינו יוצא למנוחה כדרכו בכל שנה. ענה הרב, שהיות ומרגיש הוא שקיצו קרב, אינו רוצה להלאות ולהטריח את אנשי החברא קדישא והמלווים שיצטרכו

לנושאו עם ה'מיטה' מגבעת שאול עד הר הזיתים... לפיכך נשאר בביתו שבבתי מחסה בעיר העתיקה הקרובה וסמוכה להר הזיתים, כדי להקל עליהם...

שאלו אחד השומעים, למה צריך הרב לחשוב וליתן דעתו כל כך על המוות? הלא עדיף לעסוק בענייני החיים!

את מסיח אינני מסיח את דעתי אינני מסיח את מחשבתי מיום המיתה!

ללמדנו, גודל ההכנה שצריך איש ישראל להכין את עצמו בעולם עובר, שאינו אלא פרוזדור בפני טרקלין, התקן עצמך בפרוזדור כדי שתיכנס לטרקלין!

-> • <-

סיפר לי שכני מוהר"ר שמואל צ'ציק שליט"א, שאביו הרה"ג המפו' רבי וועלוויל צ'ציק זצ"ל היה אומר משמו של מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפעלד זצוק"ל. שלפני הליכתו להתרחץ במקווה היה אומר, שמתכוון ברחיצה זו בין שאר כוונות המסווה. גם לעשות חסד. כדי להסל על החברא קדישא... שלא יהא קשה להם לרחוץ אותו אחרי פטירתו... [באם יחול יום המיתה בזה היום].

כך היה אומר תמיד לפני הליכתו למקווה, שמתכוון בזה לעשות חסד ולהקל את מלאכת ה'טהרה'.

ואולי מוסתר בעומק טיב זה המעשה כוונה נוספת, כדי 'להזכיר לו יום המיתה', והמציא תחבולה נאה בזה, כדרכם של צדיקים בכמה תחבולות בענין זה כנודע.

זכותו תנו עלינו ועל כל ישראל אמו

בא התורמים להפצת העלון אא.

לקבלת העלון בפייל (דוא"ל) נא לשלוח לפייל הפצו"ב

shivti11@gmail.com | 05276-10455 078-3331109 יו"ל ע"י קהילת שבתי בכית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל:

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצכך, הכך כוזפן להדפים ולהפיץ את העלון באזור כגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפעוניינים יקבלו את העלון בפייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסה.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173





# טונב המעשיות

בעת שביקר בירושלים קיסר מפורסם מן המלכים הגדולים באירופא, יצא לקראתו רבן של ישראל, מרן הגאון רבי יוסף חיים זוננפעלד זצוק"ל, יחד עם משלחת רבנים נכבדים מטעם היישוב היהודי לקבל

> הנערצת של הרב ומפקחותו הנודעת, ומרוב התפעלות והערכה ביקש גם הוא להשיב בביקור גומלין במעונו של 'מלך היהודים', כלשונו.

> כשהגיע המלך עם פמלייתו הכבודה אל שכונת 'בתי מחסה' שבעיר העתיקה, הכינו לכבודו 'שער כבוד' פה ומפואר, הרחובות קושטו בעצים ופרחים נאים, ובשעה היעודה נכנס המלך בהדרו רכוב על סוס אביר. כשהוא מלווה בשריו ויועציו הקרובים למלכות, ומשמר של כבוד סביב סביב.

> ראשי הקהל קיבלו את פניו בכבוד, וליוו אותו עם פמלייתו אל ביתו נאוה קודש של הגאון הצדיק רבה של ירושלים ומרא דארעא דישראל.

משהגיעו אל שערי ארמוו למעונו של הרב, קיבלם הגאון בסבר פנים יפות, והכניס את המלך אחר כבוד אל הבית פנימה, שם בקיטון הצפוף שהתגורר הרב עם משפחתו, הושיב את המלך על כיסא פשוט על יד שולחן עץ

המלך הביט סביבו ברוב השתאות, ונראה מופתע מאוד לנוכח הפשטות והדלות שבביתו הקטן של הרב. לא כך תיאר לעצמו את 'ארמון' המלוכה של 'מלך היהודים'... שמע חכמתו וצדקותו העצומה של הרב הצדיק שהתפרסם בכל העולם כמנהיג היהדות החרדית הגיע אליו עד עיר מלכותו ועתה נוכח לראות שהרב הענק הזה מצטופף לו בדירה ישנה וקטנה...

במהלך הביקור לא הצליח המלך להסתיר את פליאתו הגדולה, ופנה אל הרב הצדיק בתמיהה: וכי לא ניתו למצוא כאו בירושלים דירה נאה ורחבת ידיים עבור הרב? הרי בהיותו 'מלך היהודים' לא ייתכן לגור בקיטון צר שכזה?! מדוע לא דואגים ראשי הקהילה להשכין את הרב בארמון מפואר, כראוי לפי כבודו?

[הוא לא ידע כמובן את סירובו הנחרץ של הגאב"ד ליהנות מן הציבור, אף לא בפרוטה אחת קטנה...] בתשובה לשאלתו של המלך, נטלו הגאון הצדיק עמו אל המרפסת הצרה שבחוץ, שם במרומי השכונה הגבוהה נראה בבירור 'הר הבית' הסדוש בכל רחבו והדרו. הרב הראה למלר את כל המרחב בחורבנו הנורא, מקום המקדש בעצמו פרוש לנגד עיניהם כשהעיר חרבה בזויה ושוממה, ויבלעוה לגיונות ויירשוה עובדי זרים.

ומתוך כאב לב וצער גדול אמר הרב למלך: כל עת שבית קדשינו ותפארתנו זה ניתן לנגד עינינו לשרפת אש, וכל מחמדנו כאן שוממים וחרבים, אין יכולים אנו להתגורר בבתי פאר, ובוודאי שלא בארמונות מלכות... מתחילה צריכים אנו לבנין הבית הנאמן הזה, בית משכן שכונת עוזנו יתברך שמו, ורק אחר כך נוכל אף אנו לישב בבתים טובים ומפוארים!

המלך המופתע מן התשובה המדהימה, הנהן בראשו, הוא חשב שהוא מבין קצת... - הוא לא הבין כלום!...

[יכלליות' קובץ 37]

מרן הגה"ק רבי יוסף חיים זוננפעלד זצוק"ל היה מוהל מומחה בדורו, ואלפי ילדי ישראל נימולו על ידו.

דרכו בקודש לצאת אל כל 'ברית מילה' שנקרא אליה בכל מקום שהוא, ועד ימי זקנה ושיבה היה מכתת רגליו במסירות נפש עצומה מברית לברית. גם אל שכונותיה הרחוקות של ירושלים היה הרב

# וגה"צ הגרי"ח זוננפלד זצוה"י

הישיש צועד ברגליו לכבודה של מצוה. ושום דבר לא מנע בעדו מקיום המצוה, לא חום ושרב ואף לא קור מקפיא...

באותן שנים היה השלג אורח מצוי בערי ירושלים, אך את יום השמיני למילה הרי לא ניתן לדחות... לפיכך היה הרב הזקן יוצא פעמים רבות

המלן התרשם עמוקות מדמותו לרגל יוכא ההילולא של מרן הנאב"ר רבי אל תוכני השלג הכבד כדי למול את ילדי ישראל, הוא התבוסס יוסף חיים [ב"ר אברהם שלמה] זוננפעלד זצוק"ל, בשלג ובבוץ ולא התיירא לא מן הקושי ולא מן הסכנה שבדבר, מרא דארעא דישראל (מחר, יום א' י"פ ארר). כשליבו בטוה בזכות המצוה הגדולה שלא יאונה לצדיק כל נבואה נא לחרום זכרו הקדוש עלי גיליון, חורף אחד השתוללה בירושלים מעם מזעיר מתוך הים הגדול שבאוצרות סופת שלגים כבדה מאוד, זקני רבינו שלימ"א, אשר זכה ליצוק מים רבים ירושלים שראו בחייהם הרבה ימים מושלגים העידו ששנים אודותיו מפי תלמידיו, ומפי זקני ירושלים ובות עוד לא היתה כזאת, והיה

> של מעלה שברור הקורם. שמו הגדול של בעל ההילולא נזכר כבר בגיליוננו פעכום רבות, נשתדל נא להציג כאן 'מיב מעשיות' חדשות שעדיין לא הובאו. ואידך זיל גמור עלי ספרי "מיב המעשיות",

ושאר ספרי רבינו יבלח"מ, אמן. שטות ארוכות!

נקרא בפיהם של בני ירושלים: "השלג הגדול והנורא"! - אותו שלג כבד 'הנחית' את פתיתיו במשר כמעט יממה שלמה ברצף. והתנשא ברום גובהו כמעט עד המזוזות שבפתחי הבתים! גגות רבות קרסו מכובד השלג. והועפו ברוחות העזות, ואלפי עצים נעקרו ממקומם ונשברו מחמת כבדות השלג שנערם עליהם

והנה באותו יום עצמו המתינה לרבינו ברית מילה בשכונת 'מאה

שערים' שמחוץ לחומות, והחליט מרן לצאת לדרכו על אף השלג הנורא. אולם בשונה ממנהגו לא הרשה לאף אדם להתלוות אליו בדרך הקשה, מחשש פן יקראנו אסון בסכנה הגדולה שבין מרבדי השלג, אחר שרבים וטובים מבני ירושלים נפצעו בימים קשים אלו. ורק על עצמו אמר שאין לו לחוש, שבהיותו מהלך בדרך מצוה הרי שלוחי מצוה אינן ניזוקים, אבל על הגבאים והמלווים לא רצה ליטול אחריות.

התלבש אפוא הרב בכמה שכבות של בגדים חמים, מעליהם התעטף במעיל העליון, וכך יצא לדרכו הארוכה משכונת בתי מחסה שבעיר העתיקה. הוא פסע בזהירות פסיעה אחר פסיעה והתקדם לאיטו בדרכו הקדושה, כשלבו מלא השתוקקות והתלהבות אש קודש למצות ברית המילה.

הדרך הקשה והקור המקפיא, יחד עם הרוחות החזקות ששרקו בעוז החלישוהו מאוד, אבל הוא המשיך במסירות נפש לבוסס את רגלי סדשו בזהירות רבה עוד פסיעה ועוד פסיעה. עד שהגיע בקושי אל פתח שכונת מאה שערים, שם החליק ומעד ונפל על השלג! ובהיותו באפיסת כוחות ממש לא היה ביכולתו לקום ממקומו, וכך שכב לו שעה ארוכה בסכנה גדולה על גבי השלג.

ברם שומר ישראל ממרום קדשו, המשגיח בהשגחה נפלאה ומדוקדקת על עבדיו הצדיקים, נתן בלב נערה אחת שדרה בבית סמוך לצאת בדיוק באותה שעה אל החלון, כדי להתבונן במראה השלג הנפלא המלבין את העולם כצמר רך. והנה בהביטה אל מרחק הדרך ראתה איש זקן שוכב כך על ערימת השלג הגבוהה, ומשהתבוננה היטב נוכחה לראות שהמדובר הוא לא פחות ולא יותר ברבן של כל בני הגולה בכבודו ובעצמו!

היא נחרדה מאוד למראה עיניה, ותיכף אצה רצה אל בתי השכנים והזעיקה עזרה מיידית. כמה מיקירי אנשי ירושלים חשו מהרה, הרימו את הרב הצדיק ממקומו, וסייעו בידו להגיע אל ביתה של אותה ריבה הסמוך, שם הושיבוהו על כיסא לפוש ולהתחמם מעט, והגישו לפניו משקה חם ומהביל, עד שישוב לכוחו ולאיתנו, ויוכל להמשיר בדרכו אל מצות המילה שלפניו.

בעודו יושב במקום מנוחתו ביקש הצדיק | הפשך געפוד ד' |<

ההשגחה

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

# 'מפליא לעשות'

סיפורים רבים זרמו למערכת אודות ישועות אצל ר' ישעיה בן ר' משה מקערעסטיר, האחד על שידוך של בחור מבוגר שתיכף בחזרתו לארץ הוצעה עבורו השידוך ובתוך ארבעים יום מהיותו על הציון הגיעו לברית האירוסין.

השני שהתפלל על העסק שלו שהיה בקריסה מוחלטת ואיך שחזר גילה שהפועל שלו שהיה אמור להכנס שותף לעסק פשוט רימה אותו וגזל את כל הרווחים לכיסו, למרות שניסה לבדוק את האפשרות הזו שגונבים אותו רק אחרי תפילה אצל הצדיק נפתחו עיניו וגילה את התרמית

הגדולה וב"ה שיקם את העסק. אבל הפעם נתמקד בסיפור שהגיע מיהודי שנסע להשתטח על ציונו של הצדיק, והנה בשעת לילה מאוחרת נחת באדמת הונגריה וניגש לחברת השכרת המכוניות לאסוף את הרכב שהזמין מבעוד מועד, הרכב גם חיכה עבורו אלא שבשעה ששילם עם כרטיס האשראי בקשו ממנו להקיש את מספר הקוד של הכרטיס על מנת לבצע את העיסקה, אלא שמכיון שבארץ ישראל אין צורך בקוד הנ"ל לביצוע עסקאות אשראי, הוא לא ידע את הקוד... הוא ניסה להזכר והקיש מספר שלא עבר, הוא ניסה שוב את מזלו במספר אחר אך שוב המספר היה שגוי, הפקיד הזהיר אותו שעוד ניסיון אחד ואם הוא טועה זה חוסם את הכרטיס

מלבצע תשלומים... או, כאו הוא כבר חשש שיתקע בשדה ללא כל

יכולת להגיע לציון והוא עמד בתפילה שזכות הצדיק שבא להשתתח על קברו יעמוד בעדו למצוא את המספר הנכון...

הוא חיפש בסלולרי עד שלפתע מצא את מספר הקוד שכה חיפש, בידיים רועדות הקיש את הקוד אך לא הייתה תגובה. בייאוש יצא לחפש עוד נוסע שאולי יצטרף אליו למסע, והנה לאחר כעשרים מטרים קרא לעברו הפקיד של חברת ההשכרה ועדכנו כי הפלט יצא והכל בסדר, בשמחה ובהודיה אסף את הרכב ונסע היישר

לציון הקדוש לשפוך צקון לחשו... בדרכו חזרה על המטוס ביקש לקנות בקבוק שתיה להרוות את צמאו... הוא לקח את הפחית ובינתיים הגיש את האשראי שלו, בעת שהתבקש להקיש את הקוד הסודי הקיש את הקוד בבטחון, אלא שהמכשיר הראה כי הקוד שגוי, תיכף הקיש שוב את הקוד אך שוב הראה המכשיר כי הקוד

רק אז הבין כי בחברת ההשכרה לא באמת גילה את הקוד אלא היה זה עוד אחד מהמופתים שחווה בזכות הצדיק הקדוש והנורא ר' ישעיה בן ר' משה זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אמן ואמן.

בעל המעשה: צ.כ.

הפעונין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזפן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס בפקס: 15326517922 o.y.wines@gmail.com :או לי





# מוכה בייר מאיר רבינוביץ שליט"א

א. כל שלושים יום צריך לעיין בכל דבר שהוא עושה שלא ישאר בו חמץ באופן שלא יוכל להסירו בנקל (מיב סי תליו סקליב). ולכן מן הנכון שמי שמעיין בספר בעת האכילה מפורים ואילך, יזהר שלא ישאר בו משהו חמץ כדי שלא ימצאנו בפסח, וכן כל כיו"ב (ערוהיש שם סטיו).

ב. מנהג ישראל שמברכין כל אחד את חבירו שנזכה לחג הפסח 'כשר'. והכוונה בפשיטות שלא יהיה משהו חמץ ח"ו (שער יששכר מאמר זמן חירותינו אות ל"ה, ועיי"ש עוד).

# חכנת הבית לפכוח

א. צריך לכבד חדריו קודם הבדיקה, משום דלא מיבדק שפיר בלא כיבוד. והמנהג לכבד כל הבית והחדרים ביום י"ג כדי שיוכל לעשות הבדיקה כדין בתחילת ליל י"ד (ומ"א סי תליג סי"א ומיב סקמיו). ונהגו כל ישראל להתחיל להכין את הבית שלשים יום קודם חג הפסח שיהא נקי מכל חשש חמץ, ומנקרין ומכבדין כל הבית והכלים מן החמץ, ומגררין כל מקום שידבוק שם החמץ (מהרי"ל הלי פסח).

ב. נהגו לגרר הכתלים והכסאות שנגע בהם חמץ, ויש להם על מה שיסמוכו, ואין ללעוג על המנהג לומר שהוא מנהג שטות וחומרא יתירא. שיש למנהג זה סמר מו הירושלמי, ואע"ג דלא איירי שם במשהו. אר ישראל קדושים הם ונהגו להחמיר אפילו במשהו (סיי תמיב סיו ובמיב ושעה"צ

ג צריך ליזהר מעת שמתחילים לנקות הבית שיהיה החמץ בביתו מונח במקום משומר, שאם לא כן מה תועלת יהיה לו מכל הנקיון אחרי שהחמץ נסחב לחדרים המנוקים (שיעורי

ד. אותם המקומות שקשה להשאיר בדיקתם עד ליל ארבעה עשר, כגון ארונות המטבח שממלאים אותם עם מאכלי פסח וקשה לפנותם בליל י"ד כדי לבדוק שם, ראוי ונכון שיבדקם באחד הלילות שקודם ליל י"ד לאור הנר ובלי ברכה (שם).

ה. אע"פ שמצד עיקר הדין הקילו הרבה פוסקים שאיו חובה לבער פירורים קטנים של חמץ כיוו שהוא מבטלן, מ"מ למעשה נוהגין להחמיר ולבער כל פירורים אפילו קטנים ביותר, והטעם כי אף שאין הדרך לאכלם, מ"מ יש לחוש שמא יפול פירור חמץ בתוך המאכל שלא במתכוין ושלא ברצון, והרי חמץ בפסח אינו בטל אפילו במשהו, ונמצא שנכשל באיסור אכילת חמץ

ו. יש ליזהר בעת נקיון הבית לשים לב לכל המקומות והחפצים שיכולין להימצא בהם חמץ, לדוגמא: במכשיר הטלפון ובפרט בשפופרת מצוי לפעמים פירורי חמץ, כל מיני טבעות שלובשות הנשים שנוגעים בהם בחמץ, [ואם לובשות הטבעות גם בימי הפסח בעת שמבשלות לפסח, יש ליזהר להגעילו לאחר שינסם היטב מפני שמצוי בהם בליעות של חמץ], וכן יש לנקות השואב אבק. השטריימל והמגבעת, וכן כל שאר חפצים שהאדם מחזיק עמו, כמו ארנק מפתחות פלאפון וכדו'.

ז. חסידים ואנשי מעשה נוהגים גם לשטוף הדברים שקונים לכבוד החג מחשש פירורי חמץ, כגוו מיני פירות וירקות וביצים, וכו בקבוקי יין ושמן, וכל דבר העלול להיות עליו פירורי חמץ.

ח. יש ליזהר ולהשגיח במה שמצוי כשמביאים

היום של כ"א אדר תופס לו מקום של ירא וכבוד בקרב החסידים בכל הדורות, הן בעצם היום הזה חל יומא דהילולא קדישא של רבן של כל בני הגולה הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע, האי צדיק וקדוש אשר בימיו התפשטה אור החסידות ימה וקדמה צפונה ונגבה עד שבכל הארץ יצא קום, רוב ענפי החסידות שגדלו וגם עשו פרי לאלפים ולרבבות שורשם נטועה עמוק עמוק בבית מדרשו של רבינו, כידוע שתלמידי הרבי ר' אלימלך התפשטו על פני חבלי ארץ רבים ועל ידם הפכה אור החסידות לנחלת הכלל, מאז ועד ביאת משיח צדקנו מפכים מימי המעיין הטהור ומהם ישתו אף ירוו כל בית ישראל. סגולת היום הזה גדולה לתשובה, ולהיפקד בדבר ישועה ורחמים, מתוך ההתקשרות בבעל ההילולא הגדול, שהיה נקרא בפי חסידי קמאי: "דער הייליגער רבי ר' אלימלך". הכיסופין העצומים שהיו לתלמידיו וחסידיו לזכות לנסיעה לליז'ענסק, ולקבל פני הקודש, אינה ניתנת לתיאור. שבועות אף חודשים היו משרכים את רגליהם במסירות נפש, כדי שיזכו להקביל פני רבם.

אף לאחר פטירתו היו ישראל משתוקקים מאוד לעלות לציון קדשו, ובפרט ביומא דהלולא, שהיו

באים צדיקים רבים בלוויית תלמידים וחסידים ברוב עם הדרת מלך לחסות בציון קדשו. ונודע מה שאמרו תלמידיו הקדושים, שכל מי שזכה לראות פני קדשו, מובטח לו שלא ימות בלא תשובה, וכמה מעשיות נוראות נודעו בזה, ואין כאן המקום להאריך. - ואף לאחר פטירתו אמרו שנמשך כוחו כמו כן בציון הקודש, וגדולים צדיקים במיתתן יותר מבחייהם (חולין זי).

וכאשר בחיים חיותו היה אוהבם של ישראל עד מאוד, ומוסר נפשו עליהם בתפילות והשפעות טובות תמיד. והיה מליץ יושר אפילו על הגרועים ביותר שבישראל. - כמו כן נמשכו אחריו כל ישראל, ונדבקו בו מאוד, אף שנים רבות לאחר הסתלקותו לגנזי מרומים.

ואף אותם שאין עולים לציון קדשו, בעצם המקום שמתאספים לכבודו, בכל אתר ואתר, ומדברים מן הצדיק, ולמדים מתורתו ועבודת קדשו, הרי גם שם שורה נשמת הצדיק, וניתן לזכות להשפעה טובה מקדושת ההילולא.

#### סמר מפחדר בשרי וממשפטיר יראתי

עבודת קדשו הייתה באופן מבהיל ביותר, ממש למעלה מדרך הטבע, זאת מלבד התקופה הידועה בה הלך גולה אחר גולה יחד עם אחיו הקדוש הרבי ר' זושא זי"ע, נעים ונדים מעיר אחת למשנהו ומכפר אחד לרעהו, תוך כדי שהיו מטהרים ומתקנים את כל המקומות בהם דרכו רגליהם, ומקובל בפי חסידים שההשפעה והקדושה שהותירו במקומות בהם עברו ניכרו שנים רבות אחר כך. גם לאחר שנתפרסם שמו ברבים המשיך בעבודתו הקדושה להשפיע קדושה ויראה בקרב בני ישראל באופן מאד נעלה.

מסופר שפעם אחת ישבו האריות שבחבורה מגדולי תלמידיו בבית המדרש ועסקו בדברים העומדים בכבשונו של עולם. לפתע נפתחה הדלת ורבינו הופיע עליהם בהדרתו, הוא פנה לעברם ושאל אותם באיזה עניין הם עוסקים כעת. נענו התלמידים ואמרו. שהם דנים בדרכי וקנייני עבודת השי"ת. מאחר שלדעתם כבר זכו להשיג ולרכוש את מידת היראה. הם מתכוונים להתחיל ולהתייגע על מידה אחרת. וכעת הם דנים על איזה מידה עדיף להם להתחיל לעמול.

כשמוע את דבריהם פתח הרבי ר' אלימלך את פיו הק' ואמר להם, דעו לכם היטב, כל זמן שעדיין לא הגעתם למצב שמגודל יראת השי"ת ומפחד הדר גאונו אינכם יכולים להכניס אל תור פיכם ולו טיפה אחת של מים, עדיין לא השגתם את תכלית מידת היראה, ועדיין מקום נותר לכם להתייגע בזה. בדעת אנוש קשה להשיג עד היכן הגיעה מידת יראת חטאו של רבינו, אפילו על עניינים שבעיני האנשים לא נחשבים כלל לחטא, אבל הוא היה מחפש עליהם תיקון ודרך תשובה. הרה"ק בעל ה'דברי חיים' מצאנז זי"ע כותב בספרו (בשבת שובה ובפרשת כי תבא), ששמע מפי רבו הרה"ק רבי נפתלי נפתלי מראפשיץ זי"ע בשם הרבי ר' אלימלך, "שצריך האדם לשוב בתשובה עד העבירה הראשונה שעשה מעודו", וסיפר הרה"ק מראפשיץ שהרבי ר' מיילעך לא היה רק נאה דורש אלא אף היה נאה מקיים, עד כדי כך, שלא מצא מנוח לנפשו על שבהיותו עולל רך בשנים, כשאמו העניקה לו את מזונו טפח בידו עליה ושמא הכאיב לה, לא נחה דעתו הקדושה עד שהכניס את אותו היד אל תוך האש וחרכה.

עד עצם היום הזה אנו זוכים לשאוב ממעיינו הזר, ואף הוא ממשיך להשפיע עלינו שפע ברכות מדעת עליוו. וכדכותב בספרו הקדוש בפרשתנו - פרשת כי תשא - שהצדיק נקרא 'נר מערבי' מחמת שני טעמים: א. שבתור הצדיק 'מעורב' כל מיני קדושות. אהבה ויראה ורוממות א-ל, תורה ותפלה וצדקה תשובה וגמילות חסדים וכדומה. וכעיו מה שאמרו בגמרא (סנהדריו כד.). למה נסרא שמה בבל שבלולה במשנה וגמרא ואגדות].

ב. מלשוו 'עריבות' ומתיקות. שהצדיק הוא ערב ומתוק בכל מיני מתיקות.

וכמו שהנר המערבי לא היה כבה לעולם ומאורה נטלו את האש להדליק ולהיטיב את שאר הנרות, כך גם נשמת הצדיק, שאור קדושתו ותורתו מאירה תמיד ואינה כבה, ובכח האור הגדול והקדוש הזה להדליק ולהצית את אור הקדושה אצל כל מי שבא להסתופף בצלו של הצדיק ולקבל ממנו תורה ויראת שמים.

וכשם שהשפיע אותו צדיק קדושה וטהרה על כל בני דורו ועל כל המסתופפים בצלו, כן ממשיך להשפיע גם כהיום הזה על כל מי שעוסק בתורתו ובעבודתו ומבקש לילר בדרכיו שהנחיל לדורות האחרונים. אפילו בדור האפל הלזה שאנו שרויים בו. על כל הנסיונות והפיתויים המצויים בכל פינה ופינה אשר אתה פונה. בכל זאת עדיין יכולים אנו להתחמם באורו הבהיר של אותו עיר וקדיש. ובכוחו הגדול יכולים אנו להלהיט ולהבעיר את נפשנו באור הקדושה והטהרה שהשפיעו הצדיקים להאי

RAMAPOST

# זה גם פירורי חמץ, ובקל יכול להיכשל באיסור חמץ בפסח. ש. כמו"כ צריך ליזהר כשמביא לביתו מאכלי פסח עם רכב הסעות, ומצוי מאד שהמקום

המיוטד להניח שם את מוצרי הפסח מלאים בפירורי חמץ. על כו יש להשגיח ולנקות את המקום היטב מתחילה, או שיניח איזה דבר כמו נייר או ניילון להפסיק ביניהם כדי שלא ידבק בהם החמץ.

שק תפוחי אדמה וכיו"ב שמחמת כובד השק

סוחבים אותם על הארץ, ולפעמים נסחב עם

י. יש ליזהר מאד בעת שטיפת ורחיצת הבית שלא לשפור מים על המשקוף שסמור למזוזות שעלולות להתקלקל ח"ו. ואם יש חשש שנרטבה המזוזה צריך לבודקה.

יא. חמץ שנפלה עליו מפולת (גל של אבנים ועפר), אם אין הכלב יכול להריח ריחו ולחפש אחריו, דהיינו שיש עליו גובה ג' טפחים. הרי הוא כמבוער מו העולם לגמרי ואינו עובר עליו בבל יראה ובל ימצא מו התורה אף על פי שלא ביטלו (סיי תל"ג ס"ח, שו"ע הרב ס"ל). ולפ"ז ה"ה אם נתגלגל חמץ תחת ארון כבד בעומק שאי אפשר להגיע אליו בידיים ה"ז מבטלו ודיו.

יב. מגירות ומדפים שדרר להסירם ממקומם ולהפכם בעת שמנקים אותם מו החמץ וה"ה קדירות וכיו"ב אינם צריכים בדיקה, שמכיון שכבר הפכם ודאי שאין בהם חמץ (שיעורי קנה

#### מפרום

יג. י"א שיש חיוב מעיקר הדיו לבדוק את הספרים שמשתמשין בהם לפעמים בחמץ משום חשש פירורים, או ימכרם לנכרי ויעשה בפניהם מחיצה (חזו"א ס" קט"ו ס"ק ייג י"ח). וי"א שמותר להשתמש בספרים המונחים בארון הספרים אע"פ שלא ניקה ולא בדק אותם לפסח מפירורי החמץ, משום דפירורי החמץ שנמצאים בתוך הספרים בטלים ואינם צריכים בשם מיש (הלי"ש פ"ה ס"ו, הליכות אבן ישראל, שיעורי קנה בשם פסח), ואף אם ימצא פירורים לא חשיבי ולא טרח אדם ללקטם לאכול מהם. וגם הוא מאוס לאדם לאכול מהם (ליקוטי תשוה"ג פסח).

יד. ומ"מ הספרים שרגיל להשתמש בהם כל ימות השנה בתוך הסעודה שבודאי יש בהם פירורי חמץ, טוב שיעשה להם היכר שלא יבוא להשתמש בהם בפסח בעת סעודתו, שיש לחוש שמא יפלו פירורים מתוכם על השולחן ולתוך המאכל, אם לא שבודקם דף אחר דף ומנקה אותם מן הפירורים (שיעורי קנה בשם פסח), או שיניח

מפה אחרת תחת הספרים (הליכות אבו ישראל). והספרים המתגוללים ונמצאים בתוך החמץ בכל ימות השנה, כגון סידורי תפילה של ילדים וכדומה, וכ"ש זמירות לשבת וברכונים של ברכת המזון, פנקסי טלפון לוח וכדומה, שהם מלאים פירורי חמץ ומודבק בהם ממאכלי חמץ, קרוב הדבר שא"א לנקותם, ועל כן טוב שיצניע אותם בין הדברים שאין משתמש בהם בפסח, או ימכרם לנכרי (שיעורי קנה בשם פסח).

שו. יזהר שלא ישים אצבעותיו לתוך פיו תוך כדי הלימוד, ונכון לנקות ידיו אחר הלימוד בימי

שת. יש מדקדקים ומשגיחים על הספרים לשומרם בכל ימות השנה שלא יפלו לתוכם פירורי חכוץ (שיעורי כנה בשם פסח. ליכוטי תשוה"ג פסח).





2/1





# טינב המערכרת

# + וישכימו ממחרת +

אל כפר יהודי קטן נבגסו שני יהודים בזעקות שבר, עוברים ברחובות העיירה וצועקים 'הצילו', התאספו האנשים סכיכם לשמוע מה קרה, והנה הם מספרים כי מחוץ לעיירה שוכנת הבורת שודדים שתפסו אתם ואת הבריחם ורוצים להורגם נפש, אך בזאת ניאותו השודדים לשהורם, אם ישלמו היהודים ישחררו אותם, כששמע על כך רב העיירה, קרא מיד לנבאי הצדקה ונתן כידם רשימת קרא מיד לנבאי הצדקה ונתן כידם רשימת החייט שלושים, מבערל שואב המים חמשה עשר, מיצחק העשיר מאתיים, וכן הלאת.

יצאו הנבאים כמצוות הרב, ולאחר זמן קצר שכו אליו עם כל הכסף בידם, התפלא הרב כיצד זה אספו את כל הכסף בכזו מהירות, השיכו הנבאים כי כל אחד מהאנשים שאליו הניקו הכפיל את תרומתו מהסכום שהרב התשבי לו, כששמע כך הרב, הורה להחזיר לתושבי העיירה את כספם ובמקום זאת קרא ולהכוה גברתני והרה להם לצאת מהוץ לעיר ולהכות את השודרים ואת האנשים שעמם וגם רבם, הינה משהדל להכות את אתם יהודים מסכנים, לפתע נפלו מהם זקנם ופאותיהם, מחברר כי היו אלו חבורת נוים מכצוות לנצל את מצוות פרון שכרונים שבני שראל לצגל את מצוות פרון שכחים שבני ישראל

מהדרים כה כ"כ...

חזרו האנשים נרנשים ואמרו לא ידענו שרבינו בעל רוח הקודש הוא, אמר להם רכם איני בעל רוח הקודש, אכל קבלה היא מרבותינו, שכל דבר שבקדושה יש לו קשיים ומניעות, וכשראיתי שהכסף הושג בכזו קלות, הבנתי כי אין באן מצוה.

במעשה העגל כחוב זישבימו ממחרת, ורשיי
מפרש כי 'השטן זרום כדי שיחטאר, ודבר זה
לימוד גדול הוא לני, כי לפעמים אנחנו כל כך
מתאנחים על הקושי לקום בבוקר, או להתנבר
על היצר בדברים אחרים, ולפי מה שראינו
כאן, הקשיים שלנו אמורים לשמה אותנו, כי
אם אין לנו שום קושי, יחבן שאיננו הולבים
בדרך הגבונה, כי כשרוצים להטוא ח"ו השטן
עוזר ולא מפריע, ואם הוא מפריע לנו זה סימן
שאנו עושים דברים טובים!

ע"פ טיב חתורה – כי תשא)

במצוות תרומת שקלי הקודש לבנין המשכן והקרבת הקרבוות תמידין כסדרן - נאמר בתורתינו שישקול כל איש ואיש מבני ישראל מחצית השקל בשקל הקודש - לא פחות ולא יותר, לנדבו תרומת ה' על עבודת אוהל מועד. מן הראוי להתבונן מה הענין דווקא בנתינת חצי השקל, אדרבה מן הראוי היה לכבד את בית השם והנצרך לבדק הבית ולתרום ביד רחבה לכל הפחות שקל שלם ומדוע אמר רחמנא 'מַחַצִּית הַשַּׁקַל'.

אפשר לרמז מבין השיטין אשר בא ללמד לבני יהודה קשת - כי הנה למרות שצריך כל אחד ואחד לדרוש מעצמו שלימות בעבודת השם לקיים את כל מצוה ומצוה בכל פרטיה ודקדוקיה כנתינתן מסיני, מכל מקום אין צריך האדם להתעצב אל ליבו בראותו שאינו זוכה לעשותם בלבב שלם וברוח נדיבה כאשר חפץ ואדרבה מצוותיו מלאים מהמורות וחסרונות, אלא יסתפק וישמח אף בחלק העבודה שעשה.

וזהו הגרמז 'כִּי תִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵייִשְׂרָאֻלֹי כלומר כאשר יהיה האדם בשברון לב על מצותיו ומעשיו שלא נעשו בשלימות כראוי ואף אינו מרגיש עליה רוחנית - דבר אשר יגרום לו להתרפות ח"ו במלאכת שמים וליאש את עצמו מעבודת ה', אזי ישא יחזק וירומם את ראשו ולבבו בידעו את ציווי ה' - 'זָה יִהְנַּוּ מַחֲצִית הַשְּׁכְּלִי להורות שהשלימות הוא בלתי לשם לבדו ואילו על האדם מוטל לעשות את כל מה שבידו, ואת השאר מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה בשלימותו, ואכן ממחצית זה נבנה המשכן וממנו הקרבת הקרבנות כי חשובים הם ונחמדים מאוד למעלה.

#### שפלות המרומה

לא זו בלבד אלא אף לא ישפיל ולא ינמיך את רוחו בעבור זה הדבר אשר אינו זוכה לעשות כדבעי את תאוות וחשקת ליבו לעבודתו יתברך שמו, כשם שמי שזכה לעשות מעשיו כדבעי אל לו להתגאות ואם מתגאה נעשה מרווק מאת הבורא כאשר כל אדם שיש בו גסות הרוח - אומר הקדוש ברוך הוא: 'אין אני והוא יכולין לדור יחד' - כך מגונה מי שמשים עצמו בענוות ושפלות מרומה הגורם לו לסגת אחורנית מהיכל ה', ואף אם יאמר האדם שכל מטרתו בזה היא לגרום לעצמו 'קנאת סופרים מעשה טוב - בשעה אף אתה אמור לו: אימתי הוי קנאת סופרים מעשה טוב - בשעה אשר תרבה חכמה ולא כשנגרם לו מזה רפיון וחלישות הדעת, וזה הנאמר 'קַעָשִיר לא־יַרְבָּה וְהַדַּל לֹא יַמְעִיט מְמַהַצִּית הַשָּׁקַל' - כלומר שאין לו מה להמעים מעצמו עקב עשיתו מחצית העבודה אלא את השלימות כי אם מה שהאדם יכול לעשות.

כי ענוה שלא במקומו הפסידה לעם ישראל גדולי עולם אשר בשפלותם והנמכת עצמם שלא במקומו קיימו בעצמם 'גַּם מָהְרַפֶּה בְּמְלֵאכְתוּ חָבֵר הוּא לְאִישׁ מַשְׁחִית' וכידוע שהיציאה לפועל של חורבן הבית היתה עקב ענוותנותו של זכריה בן אבקולס - ענוה זאת היא אשר החריבה את ביתנו ושרפה את היכלנו והגליתנו מארצנו.

4900

טיב

ההודעות

Totor.

אחר הדברים האלה עמד משה רבינו כשהוא מוכן ומזומן לשוב עלי אדמות לאחר שקיבל את התורה מפי עליון ארבעים יום וארבעים לילה, כְּשָׁלו בני ישראל בעשיית עגל הזהב - פעולת ומעשה שטן אשר בקינאתו לא יכל לראות את בני ישראל בתפארתם והכשילם בעוון עבודה זרה החמורה השקול כנגד כל התורה כולה.

הקב"ה אומר לו למשה 'לְרְּדֵד כִּי שְׁחַת עַמְּךְ סָרוּ מַהַר מְּרְהַדְּרָבְּ
אֲשֶׁר צִּוּיִתִם עֲשׁוּ לְּהֶם עַעֵּל מֵפַּכָּה', אכן כאשר ירד משה שמע
וראה את העגל והמחולות השליך מתחת ידיו את שני לוחות
הברית כאומר: פטורים אתם מכל המצוות שבתורה כדין עובדי
עבודה זרה רח"ל קל וחומר ממומר שאסור לאכול מן הפסח כ"ש
שפטורים מכל התורה כולה.

לאחר שהשמידו את העגל והענישו כפי הראוי והיאות את עובדיה

- ניגש משה רבינו ונעמד בתפילה ובתחנונים לפני המקום שיחונן
את עמו ישראל ויחוס עליהם למרות נפילתם בחטא הלזו וכה
את עמו ישראל ויחוס עליהם למרות נפילתם בחטא הלזו וכה
דיבר ואמר: 'אָנָּא חָטָא הָעָם הָזָּה הְטָאָה וְדְלָה וַיַּעֲשׁוּ לָהֶם אֲלֹהֶי
זָהְבֹי, בהתבוננות ושימת לב חזינן אשר משה רבינו מוסיף בחומרת
וגדולת מעשה החטא יותר ממה שאמר לו הבורא, - בשעה
שהקב"ה אומר לו סְרוּ מַהְר מֶּרְהַדְּרָה, מוסיף משה מדיליה ואומר:
חָטָא הָעָם הַזָּה חֲטָאָה וְדְלָה, ומן הנצרך להבין מדוע הרועה הנאמן
בעת שעומד ומפציר בתפילתו למען בני ישראל ואף בגודל מסירות
נפשו למען כלל ישראל מבקש הוא למחות את שמו מהתורה באם
נפשו למען כלל ישראל מבקש הוא למחות את שמו מהתורה באם

באופן של מוסר השכל ניתן ללמוד מכאן רמז לענין בין אדם לחבירו - כאשר האדם חפץ לפרוק את מטעניו והקשיים שעובר עליו על ידי מה שמספרם לזולתו וחפץ שיקשיבו לרחשי לבו ויוטב לו, בל יפטור אותו בניד עין ובהינף יד - אלא ישמע למצוקותיו ואף יגדלם בעיניו לפניו, ובכך ירגיש שיודע את מכאוביו ובזה יגרום טובה וחסד גדול לחבירו, והיות כי 'מלכותא דארעא הוא כעין מלכותא דרקיעא' על כן הגדיל משה רבינו את הדבר יותר ממה ששמע כביכול מפי הגבורה.

#### כח התפילה

אמנם אחר שהפציר משה רבינו הרבה והתחנן לכפר על עוון ישראל נענה וזכה להבטחת 'וְשְׁלַחְתִּי לְפָנֶיךְ מַלְאָרָ וְזֹר אֶלְאָרָץ זְבַת חָלֶב וְדְבְשׁ וְשׁרֹא וְשֹׁבְ יְחָבִּי וְשְׁלַחְתִּי לְפָנֶיךְ מַלְאָרָץ וְבַת חָלֶב יִדְשׁ וְשׁוֹב ניחמו המקום ואמר לו 'פַּנֵי יַלֵכו וְהַנְחֹתִי לְּךְּ' וְחַנֹּתִי אָת־ שְׁלְשׁ רְאַרְחַ אַשְׁר אָחֹן וְרְחַמְתִּי אָת־אָשְׁר אַרחַם' אף נצטוו במצוות עליה לרגל ששם שעש פעמים בשנה, הרי שאף על פי שכבר היו בני ישראל בשפל לוחות השניות, נמצאנו למדים את גודל וחשיבות התפילה אשר צריכה חיזוק בכל יום וכמאמר הגמרא (ברכות ו ב) על הפסוק 'פָּרָם זְלֹנִי אָדָם' (תהילים יב ט) אלו דברים שעומדים ברומו של עולם - כתפילה שעולה למעלה - ובני אדם מזלזלין בהן, על כן על האדם לשנן בתמידות את רום וחשיבות התפילה לבר מהזכות על הגדול שיש לנו לעמוד לפני מלך גדול ונורא בכל עת ועונה, ובתפילתנו כהוגן נזכה שימלא ה' כל משאלותנו לטובה.

זפני קבלת קהל בבית פורנו ורבנו שליט"א אך ורק בתא קולי שפספרו

05341-00024

יו"ר הוועדה הרוחנית: ר' יעקב רבינוביץ | עורך: ש. גולדשטיין





# YOUR FREE AD HERE! Send your artwork to mitzvos@ramapost.com to secure your ad space.





# ROCKLAND TRANSFERS

CAR SERVICE



- (departures and arrivals)
- Per Hour Hire
- School (out-of-town) op-off and Pick-up
- Reliable and Safe
  Fixed Rates
  No Added Fees
- Credit Cards Accepted





Reserve Online www.RocklandTransfers.com Call / Text (845) 288-8888

OF SERVING THE COMMUNITY ♦ WILLS & TRUSTS O TAX PLANNING

- ♦ ELDER LAW
- ♦ MEDICAID PLANNING ♦ PROBATE ♦ ESTATE PLANNING
- ♦ TRUST ADMINISTRATION ♦ SPECIAL NEEDS PLANNING
  - ♦ ASSET PROTECTION



♦ HALACHIC WILLS



Haas & Zaltz, LLP

845,425,3900

INFO@HAASZALTZ.COM | WWW.HAASZALTZ.COM 2 PERLMAN DR | STE 301 | SPRING VALLEY, NY 10977

As an independent agency we shop several companies to find you the right coverage and the right price. **Wise Men Insurance Services** support@wisemeninsurance.com Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224



TODD ROSENBLUM

- **4** 845.364.0337
- 0 914.522.6793
- todd@adaparch.com

rosenblumarchitecture.com

♀ 200 East Eckerson Road Suite 230 E New City, NY 10956



Chevra L'Bitachon is a community security

lhevra L'Bitachon OF ROCKLAND COUNTY

organization which trains and manages members of the community to become guards for their own shuls and mosdos as well as other security related resources.

For more info, please contact us at info@clbrc.org or call/whatsapp 845.704.1205 (add us to whatsapp to see our regular security related updates)





Custom Home Builders 845-354-0018

www.POMONAENTERPRISES.com











בסייד

#### Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

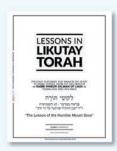
Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.





Sichat Hashavua

(Hebrew)









Meoros Hatzadikkim Dvar Torah &

Weekly Yahrzeits (English)

Ramapost.com/ meoros-hatzadikkim

**Likutay Torah** (English)

**Oneg Shabbos** (English)

Hitkashrut (Hebrew)

Ohr Chaim (Hebrew)

Torah Wellsprings

R' Elimelech Biderman (English)





TIV HAKEHILA · SHVILEI PINCHAS · AREIVIM · ANFEI EREZ · MIZMOR L'DOVID · PENINIM · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organzied, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present edtions at













טיב הקהילה • שבילי פנחס • דברי חיזוק והתעוררות • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM





382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

י"ח אדר תש"פ - 14 מרץ 2020 **· מאנסי:** הדלקת נרות - 6:43 - מוציש"ק - (נרות - 2021) אוציש"ק - ערות - 2021 - **י"ח אדר** תש"פ - 14 מרץ 2020 - מאנסי:







דברי תורה מודפסים ומופצים בחופשיות על ידי ראמָפּוֹסט

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"

פרשת כי תשא



טיב הקהילה • שבילי פנחס • חוט של חסד • המברך

דברי תורה עברית